

20

VUOSIKERTOMUS

21

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	1	Organisaatio ja jäsenistö	70
Maatalous	4	MTK-Keskusliiton hallinnon ja toimielinten toiminta	72
Sektorikohtaiset kuulumiset	15	Valtuuskunta 2021	73
Metsätalous	27	Metsävaltuuskunta	75
Ympäristö ja maankäyttö	35	Johtokunta	75
Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyys	40	Metsäjohtokunta	76
Maaseutumatkailu	42	Johtoryhmä	77
Koulutus-, tutkimus- ja tiedepolitiikka	42	MTK-liittojen puheenjohtajakokoukset 2021	77
Veropolitiikka	43	Henkilöstökertomus	78
Sosiaalipolitiikka ja hyvinvointi	45	Tietohallinto	81
Lomituspalvelut	46	Taloustiedot	83
Työhyvinvoinnin edistäminen	46	MTK Säätö	91
Järjestötyö	48	MTK:n tytär- ja osakkuusyhtiöt	99
Maaseutunuoret	51	Pellervo-instituutti Oy	100
Viestintä	54	Maanomistajien Arviointikeskus Oy	101
MTK Brysselissä ja kansainvälinen yhteistyö	59	Viestimedia	105
Brysselin toimisto 2021 – 30 vuotta edunvalvontaa Brysselissä	60	MTK Hankinnat	109
Muu keskeinen toiminta	61	MTK:n antamat lausunnot 2021	111
Euroopan tuottajajärjestö COPA ja maatalousosuoskuntajärjestö COGECA	61		
World Farmers' Organisation, WFO Maailman viljelijäjärjestö	63		
The Farmers' Route to Sustainable Food Systems	63		
Kohti viljelijöiden ohjaamaa ilmastonmuutosagendaa	64		
WFO:n järjestöpäätökset ja kehittämistyö	64		
FFD ja kehitysyhteistyöverkosto AgriCord	64		
Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitea	66		
Kauppapolitiikka	67		

A middle-aged man with short, graying hair is shown from the chest up, looking off to the left. He is wearing a dark blue and light blue plaid button-down shirt with two chest pockets. The background is a blurred forest of tall evergreen trees. The lighting is soft, suggesting an overcast day or late afternoon. The text 'PUHEENJOHTAJAN KATSAUS' is overlaid in the bottom left corner in a bold, white, sans-serif font.

**PUHEENJOHTAJAN
KATSAUS**

Puheenjohtajan katsaus

Helmikuu 2022 toi sodan Eurooppaan. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tuomittava teko, väkivaltainen puuttuminen itsenäisen maan suvereniteettiin ja rikos kaikilla kansainvälisen oikeuden mittareilla. Väkivalta siviiliväestöä kohtaan on erityisen julmaa. Tekonsa vuoksi Venäjä on joutunut kansainvälisen yhteisön hylkimäksi.

Sodan vaikutukset näkyvät maailmalla ja myös Suomessa monin tavoin. Seurauksena on pakolaisten virta. Ukrainan kyky tuottaa ja viedä maataloustuotteita on järkkynyt. Uhkana on vakava köyhien maiden nälkäkriisi. Energian saatavuus on heikentynyt ja hinta noussut. Tämäkin vaikeuttaa ruuan tuotantoa. Euroopan unionin riippuvuus venäläisestä energiasta on paljastunut karnealla tavalla.

Kansalaisten turvallisuuden tunne on järkkynyt. Itäisen naapurin käymä hyökkäyssota on saanut myös Länsi-Euroopan heräämään horroksesta sotilaallisen suorituskykynsä puutteiden kanssa. Myös Suomi vahvistaa puolustuskykyään, varmistaa sisäistä turvallisuuttaan ja panostaa huoltovarmuuteen.

Sota Ukrainassa kaikkine seurauksineen on entisestään pahentanut maatalousyrittäjien talousahdinkoa. Vuoden 2021 heikko sato sekä energian ja raaka-aineiden kallistumisen laukaisema kustannusinflaatio ajoivat maatilat syviin talousvaikeuksiin syksyn kuluessa. MTK vaati ruokamarkkinoilta vastuullisuutta, jotta koko kustannustaakka ei jää maatalouden kannettavaksi. Järjestö toi ennakoivasti ja vahvasti esiin, että koko suomalaisen ruokajärjestelmän perusta on vakavasti uhattuna.

Markkinoiden toiminta oli pettymys. Muulla Euroopassa maatalojen kohonneet kustannukset siirtyivät merkittävältä osin myyntihintoihin, mutta meillä siirtymä oli olematon erityisesti kotieläintuotteiden osalta. Valtiovalta kuuli MTK:n vaatimuksia ja ryhtyi valmistelemaan muutoksia ruokamarkkinoita ohjaavaan lainsäädäntöön. Syksyn teema oli: Jos markkinat eivät kykene toimimaan, niin valtion on puututtava tilanteeseen lainsäätäjän keinoin. Nämä toimet jäivät odottamaan vuotta 2022 ja syvenevää kriisiä.

Maatalojen talouden syöksy on seuraus pitkään jatkuneesta kehityksestä. Alan kannattavuus on ollut kestävämmän heikko. Tämä on syönyt kyvyn kestää iskuja, kuten kato ja kustannusten nousu.

Kannattavuuden kanssa painivat tilat eivät kykene investoimaan ja kehittämään toimintaansa. EU:n politiikan kärkihankkeen, vihreän siirtymän, asettamat vaatimukset tuntuvat ylivoimaisilta, kun kassa on tyhjä ja velkojat ahdistelevat. Huoltovarmuus vaarantuu ja nuoria yrittäjiä on yhä vaikeampaa saada alalle. Maatalousongelman ratkaisu edellyttää kansallisen tahtotilan vahvistamista ja uutta otetta politiikkaan sekä ruokamarkkinoille. Oman maan ruoka on kaikkien yhteinen asia. MTK on kannattanut parlamentaarista työryhmää maatalouden tulevaisuuskuvan kirkastamiseksi ja kilpailukyvyyn parantamiseksi.

Koronapandemia, joka piti maailmaa otteessaan vielä toisenkin vuoden, osoitti jo varautumisen merkityksen. Suomen maa- ja metsätalous selvisivät tästä kurimuksesta kunnialla. Kansalaisten arvostus ruokaa ja ruuan tuottajia kohtaan nousi tutkitusti. Monipaikkainen työelämä tuli jäädäkseen ja sen myötä moni suomalainen löysi onnelansa maaseudulta. Lähiluonto ja metsät nousivat arvoonsa ihmisten hyvinvoinnin lähteenä.

Suomalaiset todettiin taas kerran maailman onnellisimmaksi kansaksi ja suomalainen pihvi maailman parhaaksi. Talous elpyi ja työllisyys koheni. Puhtain ilma, vesi ja ruoka, humisevista metsistä puhumattakaan, ovat asioita, joista sai taas olla ylpeä. Tällä maalla on varaa ja velvollisuus pitää huolta myös maaseudun hyvinvoinnista. Pitkän päälle maaseutu rikkauksineen pitää huolen Suomen elinvoimasta.

Maa- ja metsätalous sekä maaseudun kehittäminen ovat monin tavoin kytköksissä EU:n päätöksiin. Tiukinta EU:n ohjaus on maatalouspolitiikassa, jossa vuosi 2021 oli suurten päätösten aikaa. EU teki poliittiset päätökset tulevan ohjelmakauden keskeisistä linjoista ja Suomi sai valmiiksi esityksensä kansalliseksi ohjelmaksi. Mitä maatalouspolitiikka on vuodesta 2023 alkaen, riippuu neuvottelutuloksesta Suomen hallituksen ja komission välillä. Nähtäväksi jää, miten sota Ukrainassa sekä energia- ja ruokakriisi vaikuttavat lopputulokseen. MTK vaikuttaa prosessiin siten, että ratkaisu olisi enemmän kannattavaan tuotantoon kannustava.

Maataloudessa olemme jo kohtalaisen harjautuneet EU:n tiukkaan otteeseen. Metsien käyttöön liittyvää EU-ohjausta sen sijaan vierastamme ja pääosin vastustamme. Kulunut vuosi oli työntäyteinen Brysselistä meille tulvineiden metsäkysymysten kanssa. EU:n ympäristöhallinto on iskenyt hampaansa Suomen metsiin, ja valitettavasti metsien moninaisuuteen ja metsänhoitoon liittyvä asiantuntemus on siellä kovin huteralla pohjalla. Varsinkin komissio on ollut helppo maali monenkirjavien ympäristöjärjestöjen painostukselle. Tiukka edunvalvonta on toistaiseksi estänyt täydellisen katastrofin, mutta uhka vaanii joka päivä.

Metsäpolitiikan vaikeudet eivät silti näkyneet metsäalan markkinoilla. Elimme vahvaa korkeasuhdannetta. Metsänomistajan näkökulmasta teollisuuden ennätystuloksesta olisi liennyt suurempikin osuus puuraaka-aineen tuottajille. Kuten ruokamarkkinoilla, myös metsäsektorilla alkutuottajan neuvotteluvoimaa markkinoilla on määrätietoisesti kehitettävä. Tulevaisuus on kestävien puupohjaisten tuotteitten, jos yhteiskunta antaa vain mahdollisuuden niiden tuottamiseen.

MTK toimi kestävä kehityksen edistämiseksi sekä kotimaassa että maailmalla. Järjestön linja tässä työssä vankkumaton: Kestävyyden ja talouden on kuljettava käsi kädessä ja omaisuuden suoja on varjeltava. Kuluneen vuoden osalta julkinen keskustelu oli tässä suhteessa repivää. Maailmanlaajuisesti suuri ongelma, luontokato, nostettiin kriisin asteelle myös Suomessa, jossa luonnon monimuotoisuutta varjellaan ja toimijat ovat sitoutuneet jatkuvaan parantamiseen. Kritiikki kotieläintalouden oikeutusta vastaan voimistui. Ilmastonmuutoksen torjunnassa MTK sai puolestaan hyvän otteen ratkaisujen esittäjänä. Samalla tavoin tuleamme etenemään myös muilla kestävyysalueilla. Esitämme tiedepohjaisia ratkaisuja jäsenemme elinkeinoja edistäen. Ratkaisut löytyvät tässäkin maaseudulta.

Yhteinen järjestömme on vahva ja vaikuttava myös tulevaisuudessa, kun järjestötoimintaa kyetään kehittämään ajan hermolla. Toimintavuoden 2021 jäsenmaksu-uudistuksen toteutus tiedettiin etukäteen haastavaksi, mutta silti ongelmia esiintyi valitettavan paljon. Kehittämisen voimavaroja suunnattiin ongelmien korjaamiseen, jotta tilanne ei enää toistu. Tämän vuoksi digitaalisten ja jäsenille räätälöityjen jäsenpalvelujen esiinmarssi kestää hieman tavoiteaikataulua pitempään. Pitemmän aikavälin maali on silti selvä: MTK:n palvelut ovat Suomen järjestökentän parhaat, ja laaja, tiivis sekä osaava jäsenistö antaa ainutlaatuisen voiman vaikuttamistyölle.

Vuosi 2021 oli keskusliitossa vahvaa organisaation kehittämisen aikaa. Myös henkilökuntaa laajasti osallistanut valmistelu päättyi keskusliiton uudistuneen organisaation käyttöönottoon vuoden 2022 alussa. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on tarve vastata toimintaympäristön muutokseen ja jäsenkunnan toiveisiin takaamalla myös hyvät työnteon edellytykset toimihenkilöille.

Lämmin kiitos jokaiselle järjestön jäsenelle, luottamushenkilölle ja toimihenkilölle vuodesta 2021! Kiitos myös yhteistyökumppaneille – joukkuepeliähän tämä lopulta on isänmaan hyväksi. Vuosi oli jälleen kerran äärimmäisen työläs ja haastava. Paljon saimme aikaan, paljon jäi vielä odottamaan vieläkin vahvempaa tekemistä. Ongelmat ovat kovalla työllä ratkaistavissa. Siihen me uskomme ikaikaisiin maaseudun perinteisiin ja arvoihin nojaten.

**MTK:n puheenjohtaja
Juha Marttila**

MAATALOUS

Maatalous ja ruokapolitiikka

Avaintavoite 2: Hyödynnämme maaseudun tuotteiden ja palveluiden kasvaneen arvostuksen jäsenten tuloja lisäävällä tavalla.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen on ollut pitkä prosessi, joka alkoi jo vuonna 2017 EU-komission tiedonannolla. Vuonna 2021 keskiössä oli EU:n kolmikantaneuvottelut eli ns. trilogineuvottelut komission, neuvoston ja parlamentin välillä sekä Suomen kansallisen CAP-strategiasuunnitelman valmistelussa.

Kolmikantapäätös uudesta EU:n maatalouspolitiikasta syntyi juhannusaattona. Tämän jälkeen fokus maatalouspolitiikan valmistelussa siirtyi entistä enemmän kansalliseen valmisteluun. Komissio haluaa liittää kansalliseen suunnitelmaan myös vuosi sitten toukokuussa julkaistuja Green Dealin Pelloilta pöytään- ja Biodiversiteettistrategioiden tavoitteita. Näistä ei vielä ole olemassa lainsäädäntöä, joten niiden mukaan ottaminen on jäsenvaltioiden näkökulmasta haasteellista. Neuvosto onkin toistuvasti linjannut, että komissio voi tukeutua hyväksymisprosessissa ainoastaan juridisesti sitovaan lainsäädäntöön, eikä omiin strategioihin.

Uudistuksen alkumetreillä MTK asetti tavoitteeksi mm. yksinkertaisemman politiikan, joka vahvalla budjetilla tukee vastuullista tuotantoa, maataloustuotannon jatkumisen kaikilla alueilla, maataloustuottajien markkina-aseman parantamisen ja hallitun rakennemuutoksen, joka kannustaisi nuoria alalle.

Kansallisen valmistelun tavoitteeksi asetettiin mm. seuraavat asiat:

- Maatalouspolitiikan yksinkertaistamisen ja byrokratian karsimisen tavoitteita ei saa unohtaa. Tarvitaan yksinkertaistamista viljelijöiden näkökulmasta.
- Maatalousyrittäjillä on mahdollisuus kannattavaan tuotantoon sekä ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin vastaamiseen markkinoilla.
- Tukikatto ja tukien aleneminen (degressiivisyys) ja uudelleenjakotuki eivät sovellu Suomen tilarakenteeseen ja lisäävät vain byrokratiaa.
- Pohjoisen maatalouden olosuhteet sekä sektorilla jo tehty työ ruuantuotannon kestävyuden parantamiseksi tulee huomioida paremmin.
- Turvemaiden suojele ja talviaikainen kasvipeitteisyysvaatimus soveltuvat huonosti Suomen olosuhteisiin. Myös viljelykierto- ja kasvinvuorotusvaatimuksiin tarvitaan joustoja.
- Ekojärjestelmästä on tehtävä houkutteleva viljelijän kannalta.

Näistä jouduttiin kuitenkin toteamaan, että tavoite uudelleenjakotuen välttämisestä ei toteudu. Trilogipäätöksen mukaan uudelleenjakotuki on jäsenmaille pakollinen, mikäli tukikattoa ei oteta käyttöön. Suomessa pyritään kuitenkin siihen, että uudelleenjakotuki olisi huomattavasti pienempi kuin 10 %.

Uudistuksen valmisteluprosessin loppuvaiheessa Euroopan parlamentti toi kolmikantaneuvotteluihin vaatimuksen sosiaali- ja työlainsäädännön direktiivien

noudattamisesta maatalouspolitiikassa. Suomessa tätä tullaan soveltamaan vuodesta 2025 alkaen. Tarkoituksena on se, että valvontoja ei lisätä, vaan työsuojeluvälön tehdään entiseen tapaan. Mikäli valvonnoissa havaitaan puutteita tai rikkomuksia, voi sillä jatkossa kuitenkin olla merkitystä tukien maksuksiin.

Trilogivaiheessa päätettiin myös, että jokaisen jäsenmaan on käytettävä vähintään 25 % suorista tuista uuteen ekojärjestelmään, jonka tavoitteena on edistää mm. Green Dealin toteutusta maataloudessa. Trilogisopuun leivottiin kuitenkin sisään ns. ”rebate” -järjestelmä, joka mahdollistaa jäsenmaille käyttää ekojärjestelmään 25 % vähemmän rahaa suorista tuista, jos samoja tavoitteita edistetään riittävässä määrin II-pilarin toimenpiteiden kautta. Näitä ovat mm. perinteiset ympäristö- ja eläinten hyvinvointikorvaukset.

Suomen maataloudelle on uudistuksessa tärkeää, että pohjoisen maatalouden olosuhteet sekä sektorilla jo tehty työ ruuantuotannon kestävyuden parantamiseksi voidaan huomioida paremmin. Uudessa politiikassa seurataan saavutettuja tuloksia tarkasti, kun aikaisemmin valvottiin, että sovitut toimenpiteet tehdään. Tämän vuoksi oli erittäin tärkeää löytää juuri suomalaisille tiloille sopivia toimia, jotta maatalouspolitiikka on vaikuttavaa ja tehokasta.

Joulukuussa Suomen hallitus hyväksyi kansallisen strategiaohjelman. Tämä varmistaa pitkälti nykyisten tukijärjestelmien jatkuvuutta ja samalla nostaa huomattavasti ilmasto- ja ympäristötavoitteiden kunnianhimon tasoa. Maatalouden talouskriisiin politiikkapäätös ei valitettavasti tuonut ratkaisuja. Ne on löydettävä markkinoilta. MTK kritisoi vahvasti sitä, että maatalouspolitiikan yksinkertaistaminen ja byrokratian karsiminen jäivät toteutumatta.

Tämän jälkeen pallo siirtyy jälleen takaisin Brysseliin, kun kansallinen strategiaohjelma toimitettiin komissiolle hyväksyttäväksi. EU:n komissio tulee todennäköisesti esittämään muutoksia Suomen esitykseen, ja neuvottelut ohjelman hyväksymisestä saattavat venyä jopa vuoden 2022 loppuun saakka.

Uudistuksen alkumetreillä MTK asetti tavoitteeksi mm. yksinkertaisemman politiikan, joka vahvalla budjetilla tukee vastuullista tuotantoa ja maataloustuotannon jatkumisen kaikilla alueilla sekä maataloustuottajien markkina-aseman parantamisen ja hallitun rakennemuutoksen, joka kannustaisi nuoria alalle. Näitä tavoitteita Suomen CAP-esitys tukeekin kohtuullisen hyvin.

Kansallisessa valmistelussa ns. vihreän arkkitehtuurin soveltaminen käytännössä on osoittautunut haastavaksi. Selvää on, että ympäristönsuojelun perustaso kiristyy nykyisestä. MTK:n tavoitteet tulevat kuitenkin toteutumaan siltä osin, että vapaaehtoiset toimenpiteet ovat edelleen keskeisin keino vähentää maatalouden ympäristövaikutuksia. Monilta muiltakin osin tukijärjestelmien perusteet pysyvät ennallaan, vaikka tarjolla on myös uusia toimenpiteitä ja tukimuotoja.

Pitkän valmisteluprosessin aikana on torjuttu monenlaisia uhkia ja kiristyksiä viljelijöiden arjessa ja heikennyksiä tukijärjestelmissä. Tärkein asia on maatalouspolitiikan rahoituksen säilyminen ennallaan. Alun perin komissio ehdotti rajuja leikkauksia Suomelle tärkeissä maaseuturahoissa. Tilakohtaisia tukikatottoja ei tulla soveltamaan Suomessa eikä nykyisten turvemaiden viljelymahdollisuuksiin ole tulossa pelättyjä kiristyksiä. Ylivoimaisia rajoituksia ei myöskään ole tulossa syksyllä kyntämiseen, ja tuotantoon sidotut tuet säilyvät nykytasolla.

Valtioneuvoston hyväksymä CAP-strategia ei ole MTK:n mielestä täydellinen, vaan paljon töitä on vielä tehtävä jatkovalmistelussa, jotta kokonaisuus olisi oikeudenmukainen ja toimiva. Varsinkin kotieläintuotannon siirtyminen idästä länteen ei näytä hidastumisen merkkejä, joten siihen tulisi kiinnittää erityistä huomiota varsinkin pohjoisen tuen ja rakennetukien kohdentamisessa.

Luopumistuen käyttö päättyi vuoden 2018 lopussa ja tuen jatkumahdollisuuksia ja vaihtoehtoja on selvitetty CAP-valmistelun yhteydessä. Kansallisen jatkovalmistelun osalta on jatkettava selvitystyötä korvaavista työkaluista. Ympäristötoimenpiteiden alueellinen kohdentaminen jää CAP-strategiassa liian vähälle huomiolle. Alueellisessa kohdentamisessa tulee enemmän huomioida myös CAP:n ulkopuolisia toimia.

Viljelijöiden kohtaaman byrokratian minimoiminen tulee asettaa tavoitteeksi kansallisen toimeenpanon suunnittelussa ja lainsäädäntövalmistelussa. Lisäksi luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen poistumisen oikeudenmukainen kompensointi kotieläintiloille edellyttää vielä muutoksia eläinpalkkioissa.

Kansallisen CAP-strategiaohjelman valmistelun osalta voidaan todeta, että valmistelutapa on ollut erittäin avoin ja osallistava ja sidosryhmiä on laajasti kuultu prosessin aikana. Kansallinen ohjelmaluonnos oli myös lausuntokierroksella kesällä. Lausuntoajan puitteissa ohjelmasta annettiin 330 lausuntoa. Tilanne muissa jäsenmaissa ei ole pääsääntöisesti ollut yhtä hyvä, vaikka EU-komissio on asettanut sidosryhmäyhteistyön hyväksymisen ehdoksi. Moni eurooppalainen kollega oli lähinnä lehtitietojen varassa oman hallituksen suunnitelmista.

Eläinpalkkiouudistus

Euroopan komissio tarkasti keväällä 2021 Suomen tuotantosidonnaisten tukien toimeenpanoa. Mitään varsinaisia puutteita tai virheitä ei löytynyt, mutta järjestelmästä löytyi komission mielestä teoreettinen riski EU:n yhteisille varoille ja sitä myötä korjauskehotus kansallisille viranomaisille. Nykyjärjestelmää on sovellettu menestyksekkäästi jo monta vuotta, ja myös ilmoitettu asianmukaisesti komissiolle. Nyt kuitenkin komission tulkinta muuttui yhdessä yössä ja sen myötä komissio myös vaati merkittäviä muutoksia tukijärjestelmään.

MTK vaati toistuvasti sekä Suomen hallitukselta ja suoraan komissiolta, että eläinpalkkiouudistuksesta vuodelle 2022 luovutaan ja Suomen ja EU:n välisiin neuvotteluihin asian ratkaisemiseksi otetaan vuoden aikalisä. Suomi on koko EU-jäsenyyden ajan toiminut EU:n mallioppilaana, ja kiitoksena siitä komissio yrittää nyt rangaista suomalaisia eläintilallisia täysin teoreettisen epäkohdan ja epämääräisen juridisen tulkinnan perusteella. MTK:n mielestä hallituksen on uskallettava sanoa jyrkkä ei, kun EU:n kankea byrokratia vie asioita huonompaan suuntaan.

Suomessa on hyödynnetty digitalisaation ja toimivien tietojärjestelmien tarjoamia hyötyjä, ja tämän pohjalta olemme rakentaneet Euroopan parhaimman tukijärjestelmän, joka pohjautuu eläinrekistereihin. Tämä on täysin linjassa komission suositukseen. Nimenomaan tähän kuitenkin komissio päättikin puuttua. Komission mielestä ei enää riitä, että rekisteri on koko ajan kunnossa, vaan eläimen tukikelpoisuus on tarkistettava vain yhden kerran vuodessa. Tämä johtaisi siihen, että eläimen syntymäaika määrää täysin millaiset tuet eläin saa. Lisäksi komissio ei hyväksy sitä, että samasta eläimestä maksettaisiin tukea kahdelle eri viljelijälle saman vuoden aikana, vaikka voidaan aukottomasti osoittaa eläinten siirtyminen tilalta toiselle, ja jokaiselle maksettaisiin vain niistä päivistä, minkä eläin on ollut viljelijän hallinnassa.

Kansalliset tuet

Vuoden 2021 kansallisen tuen valmistelussa ja tukineuvotteluissa valmisteltiin siirtymäkauden viimeinen kansallinen tukiratkaisu ennen vuoden 2023 ohjelmakauden muutosta. Ohjelmakauden lopussa ei ole tarkoituksenmukaista tehdä merkittävämpiä sisällöllisiä muutoksia, joten valmistelu oli siltä osin melko suoraviivaista.

Tämän lisäksi kansallisen tuen valmistelussa seurattiin Covid-19-kriisin vaikutuksia ruokamarkkinoilla ja alkutuotannossa ja Covid-19-toimenpiteiden toteutumista. Syksystä lähtien seuranta siirtyi enemmän yhä pahenevaan talouskriisiin tuotantopanoshintojen rajun nousun takia. Vuoden aikana aloitettiin myös Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkoneuvottelujen ja Suomen komissiolle tehtävän tukiohjelman valmistelua.

Kansallisen tuen ratkaisussa, joka syntyi joulukuussa, päädyttiin pitämään tukitasot ennallaan ja jättämään poikkeuksellisen suuri jakovara uuden ohjelmakauden yhteensovittamisen helpottamiseksi ja mahdollisille talouskriisin täsmätoimenpiteille. Lisäksi päätettiin nostaa pohjoisen tuen tilakohtaisia rajoitteita naudanlihan tuotannossa. Yhteinen lähtökohta oli, että tilakohtaisia rajoitteita tarvitaan edelleen, jotta pohjoisen tuen peruseriaatteita noudatetaan jatkossakin. Rajoitteita nostetaan kuitenkin vuodesta 2022 alkaen maltillisesti tilarakenteen ja toimintaympäristön muutosten perusteella.

MTK ja SLC kirjasivat tukiratkaisun neuvottelulausumina tukiratkaisuun ja vuosien 2023-2027 maatalouspolitiikan ja tukikokonaisuuden valmisteluun liittyen seuraavat lausumat:

Keväällä 2022 kansallisen tuen neuvottelijat tarkastelevat uudelleen vuoden 2022 kansallisen tuen ratkaisun. Tarkastelussa kiinnitetään erityistä huomiota eri tuotantosuuntien tulo- ja kannattavuuskehitykseen. Mikäli tarkastelu osoittaa muutostarvetta kansallisen tuen ratkaisuun, muutokset toteutetaan alueellinen ja tuotantosuuntien välinen tasapaino huomioiden. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää osa vuoden 2021 käyttämättömästä määrärahasta. Tasapainon saavuttamiseksi voidaan hyödyntää myös kansallisten tukien ulkopuolisia välineitä kuten esim. de minimis -tukea.

Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkosta neuvotellaan vuoden 2022 aikana EU-komission kanssa. Sika- ja siipikarjatalouden tukijärjestelmät muuttuvat merkittävästi vuonna 2023 uuden CAP-ohjelman toimeenpanon yhteydessä. MMM:n ja tuottajajärjestöjen tulee laatia alkuvuoden 2022 aikana toimenpiteitä, jotka turvaavat yksimahaissektorin tuotannon ja tasapainottavat markkinatilannetta.

MMM:n tulee selvittää yhdessä tuottajajärjestöjen kanssa vuoden 2022 aikana kilpailijamaissa käytössä olevia keinoja - mukaan lukien yhteisen maatalouspolitiikan ulkopuolella olevat välineet - joita hyödyntäen viljelijöiden kannattavuustilannetta voidaan parantaa (mm. veropolitiikka, rahoitusratkaisut, hallinnolliset kustannukset).

CAP-strategian jatkovalmistelutarpeet:

Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen poistuminen aiheuttaa merkittäviä menetyksiä sikasektorille. Sianlihan tuotannon ylläpitäminen edellyttää räätelöityjen tukiratkaisujen löytämistä. Sen lisäksi oikeudenmukainen kompensointi edellyttäisi lisärahoituksen kohdentamista AB-Manner-Suomen lehmä- ja uuhipalkkioon. Tuotantomäärien kehitystä yhdistettyjen lehmäpalkkioiden sisällä tulee seurata vuosittain ja tarvittaessa tehdä tilannetta korjaavia toimenpiteitä.

Tuotannon säilyttäminen elinvoimaisena kaikilla alueilla on vahva kansallinen tavoite. Varsinkin kotieläintuotannon siirtyminen idästä länteen ei näytä hidastamisen merkkejä, joten siihen tulisi kiinnittää erityistä huomiota varsinkin pohjoisen tuen ja rakennetukien kohdentamisessa. Rakennetukien kohdentamista Itä- ja Keski-Suomen kotieläintuotannon turvaamiseksi tarkastellaan vielä erikseen CAP-strategian kansallisen toimeenpanon valmistelun yhteydessä.

Luopumistuen käyttö päättyi vuoden 2018 lopussa ja tuen jatkumahdollisuuksia ja vaihtoehtoja on selvitetty CAP-valmistelun yhteydessä. Kansallisen jatkovalmistelun osalta on jatkettava selvitystyötä korvaavista työkaluista, joilla tilanpidosta luopumista voidaan helpottaa sukupolvenvaihdosten yhteydessä.

Meneillään oleva tulo- ja kannattavuuskriisi on osoittanut, että nopeita markkinamuutoksia tasaaville riskienhallintavälineille on edelleen tarvetta. Riskienhallintavälineiden tarve vaihtelee merkittävästi eri tuotantosuuntien välillä. Riskienhallintavälineitä tulee valmistella sektoreille, jotka osoittavat halukkuutta välineen käyttöön.

Ympäristötoimenpiteiden alueellinen kohdentaminen jää CAP-strategiassa liian vähälle huomiolle. Alueellisesti rajatuille ympäristötavoitteille tarvitaan myös alueellisesti kohdennettuja toimenpiteitä esim. Saaristomeren valuma-alueella ja turvepeltovaltaisilla alueilla. Alueellisessa kohdentamisessa tulee enemmän huomioida myös CAP:n ulkopuolisia toimia.

CAP-uudistuksen tavoitteet maatalouspolitiikan yksinkertaistamisesta ja hallinnollisen taakan vähentämisestä eivät näillä näkymin tule toteutumaan. Viljelijöiden kohtaaman byrokratian minimoiminen tulee asettaa tavoitteeksi kansallisen toimeenpanon suunnittelussa ja lainsäädäntövalmistelussa. Tärkeä osa-alue hallinnollisen taakan suhteen on investointitukijärjestelmän kustannusten tarkastelu, esimerkkinä rakennusvaatimusten aiheuttamat kustannusvaikutukset maataloudessa.

Maatalousyhtymiin liittyvät erityishaasteet tukiehdoissa pitää pystyä ottamaan huomioon mahdollisimman joustavasti.

Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkon juridinen perusta ja reunaehdoista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston markkina-asetuksessa (EU) 2021/2117 artiklassa 214 a seuraavasti:

- Kansalliset maksut tietyille aloille Suomessa
- Jos komissio antaa luvan, Suomi voi edelleen myöntää kaudella 2023–2027 tuottajille tämän artiklan perusteella kansallisia tukia, joita se myönsi vuonna 2022, edellyttäen että:
 - a) tulotuen kokonaismäärä on asteittain aleneva koko kaudella ja vuonna 2027 se on enintään 67 prosenttia vuonna 2022 myönnetystä määrästä; ja
 - b) ennen tämän mahdollisuuden käyttämistä yhteisen maatalouspolitiikan mukaisia tukijärjestelmiä on hyödynnetty kaikilta osiltaan kyseisillä aloilla.

Komissio antaa kyseisen luvan ilman, että tämän asetuksen 229 artiklan 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä sovelletaan.

Jatkoneuvottelut Etelä-Suomen kansallisista tuista tulee siten olemaan yhtä vaikeita kuin aikaisemminkin neuvottelukierroksilla. Komission päätöstä saataneen vasta vuoden 2022 lopussa.

Tulo- ja kannattavuuskehitys

Luonnonvarakeskus (Luke) ennustaa maatalouden kannattavuuden heikkenevän vuonna 2021 heikon sadon ja samaan aikaan alkaneen tuotantopanosten hintojen nousun takia. Kokonaisuudessaan tilanne näkyy vasta vuoden 2022 kannattavuudessa, jonka osalta ennustettavuus on Ukrainan tilanteen takia erittäin heikko. Keskimääräinen yrittäjätulo on laskemassa edellisvuodesta alle 20 000 euron ollen vuosien 2017–2018 tasolla. Tällä tasolla yrittäjätulo on noin

40 prosenttia tavoitteesta. Maataloustuotannon arvoa kuvaava kokonaistuoton arvioidaan nousevan reilun 2 prosenttia edellisvuodesta ollen hieman alle 170 000 euroa yritystä kohti. Tästä tukien osuus on 33 prosenttia. Kun tuotantokustannukset vähennetään kokonaistuotosta, saadaan yrittäjänvoitto, joka osoittaa maatalousyrittäjien jäävän keskimäärin yli 25 000 euroa tappiolle. Vuonna 2020 kannattavuuskerroin oli keskimäärin 0,52. Kannattavuuskerroin lasketaan jakamalla yrittäjätulo viljelijäperheen oman työn palkkavaatimuksen ja oman pääoman korkovaatimuksen summalla. Tämä tarkoittaa, että maatalousyrittäjän tuntipalkka jää noin kuuteen euroon ja oman pääoman korkotuotto noin 1,5 prosenttiin.

Koronapandemia ei ottanut laantuakseen vuoden aikana, vaan jatkui syklisenä koko vuoden. Rokotukset toivat vuoden mittaan helpotusta erityisesti sairaalahoitoa vaativiin vaikeisiin tautitapauksiin. Loppuvuodesta räjähdysmäisesti levinnyt omikron varianttia vastaan rokotteiden tartuntasuoja oli selvästi aiempia muunnoksia heikompi, mutta vakavat tautitapaukset jäivät aiempaa selvästi pienemmiksi. Maatalouden tuotantoketjut kärsivät toisesta koronavuodesta, sillä yleinen hintataso alkoi kohota nopeutuvaan tahtiin vuoden loppua kohti edettäessä ja joiltain osin toimitusajat venyivät selvästi. Tuotantopanosten ostohinnat muuttuvien kustannusten osalta päätyivät Tilastokeskuksen mukaan siis peräti 27,6 prosentin vuosinousuun vuonna 2021. Tästä hinnannoususta lähes puolet tapahtui viimeisen vuosineljänneksen aikana. Maatalouden investointeihin käytettävien tavaroiden ja palveluiden hinnat nousivat 7,9 prosenttia. Kovinta hinnannousu oli lannoitteissa, sillä niiden hinta yli kaksinkertaistui vuoden aikana. Pelkästään viimeisellä vuosineljänneksellä hinnannousu oli yli 50 prosenttia. Eläinten rehut maksoivat vuoden lopussa 31,9 prosenttia enemmän kuin vuoden 2020 lopussa. Energian hinta nousi vuoden aikana 32,9 prosenttia.

Tuottajahintojen nousu oli erityisesti kotieläinpuolella todella vaatimatonta kustannusnousuun nähden. Maatalouden tuottajahinnat nousivat vuoden 2021 aikana 6,4 prosenttia. Kasvituotteissa hinnannousu oli 10,5 prosenttia ja eläintuotoksen 4 prosenttia. Kasvituotteiden hintojen nousu johtui pääosin viljojen ja öljykasvien reippaasti kallistuneista hinnoista. Heikoin viljasato 30 vuoteen ei siten anna ihan todellista kuvaa todellisesta tilanteesta tai kasvinviljelytilojen taloudesta. Lihan hinta jopa laski keskimäärin prosentin verran. Naudan ja siipikarjan lihasta maksettiin hieman korkeampaa hintaa, mutta sianlihan tuottaja sai lihastaan 4 prosenttia vähemmän. Maidon tuottajahinta nousi aavistuksen vuoden aikana.

Vaikka maatalouden muuttuvat kustannukset nousivat vuoden aikana peräti 20 prosenttia ja investointikustannukset lähes 10 prosenttia, niin tuottajahintojen joustamattomuuden johdosta elintarvikkeiden hinnat nousivat vuoden aikana vain reilun prosenttiyksikön verran ollen edelleen vuoden 2013 alkupuoliskon tasolla. Esimerkiksi Saksassa ja Virossa kuluttajahintojen nousu oli vuoden lopussa 6 prosentin tasolla. Ruuan hinnannousu Suomessa on korona-aikana ollut hitainta kaikista Itämeren alueen maista.

Investointien rahoituksen turvaaminen/investoinnit

Maatalouden investointien osalta kulunut vuosi oli selvästi edellisiä vuosia hiljaisempi. Valion vuoden 2021 alusta voimaan tuleva sopimusmalli hiljensi maidontuotannon investointien hakua vuonna 2020, niin osin tästä johtuen lypsykarjatalouden investointitukimyönnöt kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2020 aikana kärjistyneen vasikkapulan takia naudanlihan tuotannolta investointitukihakua oli suljettuna koko vuoden emolehmätuotannon investointeja lukuun ottamatta. Investointitukien kokonaismyönnöt jäivätkin ensimmäistä kertaa alle 100 milj. euron tason sitten vuoden 2016. Osaltaan investointihakemuksia saattoi vähentää voimakas investointitarvikkeiden hinnannousu, jolla ei vielä vuoden 2021 aikana ollut vaikutusta hyväksytyihin enimmäiskustannustasoihin investointitukea myönnettäessä.

Ruokamarkkinat & kulutus

Vuosi jatkui koronapandemian värityksenä. Kulutus tasaantui, eivätkä kuluttajat enää hamstranneet tuotteita tai esimerkiksi pehmapapereita, kuten pandemian alussa. Ruuan verkkokauppa jatkoi kasvamistaan, ja kauppa jatkoi erilaisten keräily- ja kotiinkuljetuskonseptien kehittämistä.

Koronarajoitukset jatkuivat vuoden mittaan rajoittaen ravintoloiden aukioloa ja esimerkiksi anniskeluaikaa. Ne maatilat, jotka myyvät suoraan ravintoloille, kärsivät myös ravintolarajoituksista.

Kuluttajien luottamus suomalaiseen ruokaketjuun ja alkutuotantoon on korkea. Kotimaista ruokaa halutaan syödä, ruuan alkuperä ja tarinat kiinnostavat. On kuitenkin muistettava kuluttajien yhä kasvava polarisaatio. Osa ruokahifistelee, haluaa käyttää aikaa ja rahaa ruuan parissa, mutta osalle kuluttajista ruoka on arjen hyödyke, eikä heillä ole taloudellisia tai muita resursseja panostaa ruokaan enempää kuin on välttämätöntä. Ruokakeskustelu palasi huoltovarmuuskustelusta takaisin ilmasto- ja kestävyysaiheisiin.

MTK jatkoi työtään kansallisen elintarvikeketjun lainsäädännön puolesta. UTP-direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi hyvän kauppapatavan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa) toimenpito piti tehdä ennen toukokuun alkua. Lakimuutos hyväksyttiin alkuvuodesta, ja muutokset tuli sovellettavaksi uusiin sopimuksiin marraskuun alusta.

Loppuvuodesta MTK ehdotti, että elintarvikemarkkinalakia muutettaisiin ja päivittäistavara- ja elintarviketuotteen hinnoittelujakson enimmäisajaksi säädettäisiin maataloustuotteilla kaksi kuukautta. Lisäksi kilpailuttaminen saisi tapahtua aikaisintaan kaksi kuukautta ennen hinnoittelujakson alkamista.

MTK jatkaa Keskuskauppakamarin elintarvikeketjun kauppapatapalautuksen rahoittajana. Olemme olleet kuultavana useissa selvityksissä ja kauppapatapalautuksen ymmärtänyt maatalousyrittäjien vaikeudet sopimussuhteissaan. Kauppapatapalautusta on otanut kantaa sopimussuhteisiin.

MTK on jatkanut koulutustyötään koskien tuottajien mahdollisuuksia perustaa tuottajaorganisaatioita.

Eläinten terveys ja hyvinvointi

Eläinten hyvinvointilakiesitystä odotettiin jo keväällä 2021 lausunnoille, mutta julkaisu jäi loppuvuoteen hallituksen sisäisten neuvottelujen vuoksi. Esitys eläinten hyvinvointilaksi tuli viimein lausunnoille marraskuussa. Hallitus esitti mm. linjausta uusien parsinavetoiden rakentamisen kiellosta, parsilehmien ja -hiehojen ulkoiluvaatimusten muuttamisesta ja uusien porsitushäkkien käyttöönoton kiellosta. Lisäksi hallitus esitti tulevan selvityksen perusteella kirjausta mahdollisesta karjuporsaiden kirurgisen kastration kieltämisestä. MTK jätti lausuntonsa tammikuussa 2022.

EU:n eläintautisäännösten kansallista toimeenpanoa valmisteltiin vielä ministeriön työryhmissä alkuvuonna 2021. Säännöstö sellaisenaan on velvoittava koko unionin alueella, ja sen soveltaminen alkoi huhtikuussa 2021. Suuria periaatteellisia muutoksia sen osalta ei varsinaisesti tullut.

Aloitimme vuonna 2019 hallitusohjelmaan kirjatun tuottajien keskinäisen eläintautirahaston valmistelun sika-alan eläintautirahastona yhdessä lihateollisuuden kanssa. Valmistelu kuitenkin lopetettiin STM:n ja Finanssivalvonnan tehtyä alustavan tulinnan. Nämä tahot katsoivat, että eläintautirahastoon tulisi sovellettavaksi vakuutusalan lainsäädäntö, eikä tätä pidetty valmistelun jatkon kannalta tarkoituksenmukaisena. MMM esitti tilalle zoonoosiasetuksen nopeaa muutosta salmonellakustannusten kompensointiin niin, että valtio korvaisi sikatuottajalle salmonellatartunnan vuoksi lopetettavat eläimet. Lisäksi MMM esitti valtion eläintautirahaston valmistelun aloittamista.

Webinaarit

Uuden nautarekisterin valmistelua seurattiin vuoden aikana tiiviisti ja keskusteltiin aiheesta sidosryhmien kanssa. Suomi.fi -palvelussa valtuutuksien tekeminen aiheutti vaikeuksia yrittäjille. MTK järjesti 13.12 webinaarin, jossa Ruokavirasto, ETT, Mtech, lihatalot sekä Valio kertoivat valtuutuksien teon tärkeydestä ja opastivat niiden tekoon. Webinaariin osallistui 222 kuulijaa ja webinaaritallennetta jaettiin ahkerasti valtuutuksien teon helpottamiseksi.

MTK järjesti 17.12. EU:n eläinpalkkiojärjestelmän uudistuksesta webinaarin, johon osallistui 427 kuulijaa. Webinaarissa maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston asiantuntijat kertoivat eläinpalkkiohakujärjestelmään mahdollisesti tulevista muutoksista vuodelle 2022.

Ruokaviennin tehostaminen

Vuonna 2021 Suomesta vietiin elintarvikkeita 1,82 mrd. eurolla, mikä on hieman enemmän kuin vuonna 2020 (1,77 mrd. €). EU-maiden merkitys pysyi samansuuruisena, kun 60,2 % viennistä suuntautui EU:n eri jäsenmaihin. Yksittäisistä kohdemaista Ruotsi säilytti kärkiasemansa 18,8 % osuudellaan, kakkosena säilyi Kiina 8,2 % osuudellaan, kolmantena Viro 7,6 %, neljäntenä Saksa 6,5 % ja viidentenä Venäjä 5,5 %.

On edelleen selvää, että vienti on keskittynyt voimakkaasti muutamaankin markkinaan. Keskittäminen muodostaa kuitenkin nopeasti muuttuvassa maailmantilanteessa suuren riskin, sillä se rajoittaa liikkumavaraa, eikä ole suuria mahdollisuuksia siirtää painopistettä kohdemaasta toiseen. Tuoteryhmittäin suurimmat ryhmät olivat maito, kala, alkoholi- ja virvoitusjuomat sekä liha ja makeiset. Ryhmäkohtaisessa tarkastelussa suurimmat alatuoteryhmät olivat tuore kala (8,3 %), alkoholijuomat (7 %), voi ja muut maitorasvat (6,8 %), maitojauhe (6,7 %) ja sianliha (5,1 %).

Ruuan kansainvälinen kauppa on isossa kuvassa kärsinyt pandemiasta ja sen luomasta epävarmuudesta. Pandemia on edelleen haastanut tartuntaryppäiden muodossa tehdastoimintaa eri maissa ja verottanut logistiikkaa globaalilla tasolla. Pandemia ei ole kuitenkaan rajoittanut isommin suomalaisten elintarvikeyritysten myyntiä. Suomalaiset elintarvikeyritykset ovat eniten kärsineet läsnäolon puutteesta keskeisillä kohdemarkkinoilla, mikä rajoittaa tai estää uusien asiakkaiden kontaktointia sekä uusien tuotteiden lanseerauksen.

Vuoden 2021 toinen iso muutos liittyy Kiinan vientiin. Erityisesti sianlihan osalta Kiina on onnistunut palauttamaan nopeasti sianlihatuotantonsa vastaamaan tai ylittämään tason ennen ASF-löydöksiä. Tämän seurauksena sianlihan hinta on Kiinassa kehittynyt laskusuuntaan ja samalla tuontitarve on vähentynyt. Tämä muutos korostaa useasti aiemmin esiin tuotua riskiä, mikä liittyy kansainvälisen myynnin keskittämiseen yhteen tai hyvin rajattuun määrään markkinoita. Vertausmaana esimerkiksi Tanska, missä vientiä tehdään useaan eri kohdemarkkinaan ja riskiä hajotetaan.

Ruokavienti kasvuun (RuoKasvu) -hanke

RuoKasvu -hanke päättyi 31.5.2021. Hankkeessa on selvitetty, kuinka vientitoimintaa voidaan muokata strategisempaan suuntaan ja siten hyötyä kaupallisesti alkutuotannon laadukkaasta työstä. Selvitystyön tuloksia on hyödynnetty tuottamalla ratkaisuja yritys yhteistyön tehostamiseksi, julkisten palveluiden sekä julkisella rahoituksella tuotetun työn vaikuttavuuden parantamiseksi ja julkisen rahoituksen ulkopuolelle jäävien palveluiden tuottamiseksi.

Hankkeessa luotiin, fasilitoitiin ja kehitettiin yli 10 yhteistyömallia, joissa oli kaikissa erilaiset kaupalliset tavoitteet. Osa yhteistyömalleista on tuottanut jo hankkeen aikana kaupallista hyötyä yrityksille, ja osa on tuottanut jonkin konkreettisen tuloksen (mm. kattobrändi, menekinedistämisrahoitus tai ulkoinen myyntiresurssi), minkä kaupallinen vaikutus näkyy vastaa tulevaisuudessa. Yritys yhteistyön esimerkkejä:

- Atrian ja HKScanin kanssa yhteisen kattobrändin luominen vaikuttavan tarinakerronnan ja siipikarjanlihan kansainvälisen myynnin tehostamiseksi.
- Perheyritysten vientirengas (Snellman, Kalaneuvos, Juustoportti, Helsingin Mylly). Tavoitteena oli myynnin tehostaminen Hongkongissa laajan tuoteportfolion sekä yhteisen perhetarinan avulla.
- Atrian ja HKScanin yhteistyö EU:n sian- ja siipikarjanlihan menekinedistämishankkeessa Kiinassa. Yhteistyön tuloksena n. 2,4 milj. € rahoitus EU:lta.
- Nordic Oats kattobrändin luominen ja Nordic Oats -yhdistyksen perustaminen yhdessä Fazerin ja Lantmännenin kanssa suomalaisten ja ruotsalaisten kauratuotteiden kansainvälisen kaupan tehostamiseksi. Yhdistykseen on liittynyt n. 15 suomalaista ja ruotsalaista yritystä (www.thenordicoats.com).
- Yhteistyö Keskon kanssa, mm. Kiinan verkkokaupan hyödyntämiseksi laajemmassa mittakaavassa.

Yritysten palautteen perusteella MTK on ollut luotettava, osaava ja puolueeton kumppani, jolla on ratkaisukeskeinen tulokulma haasteisiin. Tulosten ja palautteen perusteella MTK:n työ yritys yhteistyön lisäämiseksi on ollut tehokasta ja vaikuttavaa sekä yhteistyön kannalta välttämätöntä.

Selvitystyö toi selvästi esiin, että menestyvillä vientimailloilla on selkeät kansalliset tavoitteet ja julkisia palveluja on räätälöity tavoittelemaan asetettuja päämääriä. Palvelutuotannossa tulee kuitenkin huomioida, että moni EU:n jäsenmaan julkinen organisaatio tarjoaa yrityksille markkinaehtoisia konsulttipalveluja, joita Business Finland ei tuota. Tämä asettaa suomalaiset yritykset selvästi eriarvoiseen asemaan kansainvälisiin kilpailijoihinsa verrattuna. MTK on kehittänyt ja esittänyt hallinnolle kahta eri vaihtoehtoista toimintamallia (valtio-omisteinen palveluyhtiö ja/tai yksityinen palveluekosysteemi), joilla em. epäkohta voidaan poistaa ja kehittää palvelutarjontaa monipuolisemmaksi.

RuoKasvun esityksen ja valmistelun seurauksena Business Finland on ryhtynyt analysoimaan kansainvälisiä markkinoita Suomen julkisten palveluiden resurssien tehokkaampaa kohdentamista ja yritysten ohjausta varten. Tutkitulla tiedolla resurssien ja kohdemarkkinoiden priorisointi on faktapohjaista, ja yritysten ohjaukselle löytyy faktapitoinen perusta.

RuoKasvu -hankkeen toimentasuositukset:

Julkisen palvelutuotannon ja rahoituksen vaikuttavuuden lisäämiseksi suositellaan kunnianhimoisen kansallisen vientistrategian luomista. Strategian tulee asettaa selkeät päämäärät hallinnolle ja ohjata sen toimenpiteitä.

Yritysten myyntikykyä tulee parantaa kannattavan myynnin ja lisäarvoviennin lisäämiseksi. Myyntipuitteiden kehittämiseksi suositellaan markkinaehtoisen palvelutuotannon kehittämistä valtio-omisteisessa organisaatiossa tai markkinaehtoisen palveluekosysteemin luomista, mm. asiakassuhteisiin, markkinointiin ja myyntiin liittyvien palveluiden tuottamiseksi ja paikallisen läsnäolon vahvistamiseksi kohdemarkkinoilla. Palveluekosysteemi voidaan luoda esimerkiksi Business Finlandin tai Viexpon yhteyteen.

Vientiosaamisen edelleen kehittämiseksi suositellaan siirtymää enemmän käytännönläheiseen vientikoulutukseen. Koulutuksen tulee vastata erityisesti yritysten keskeisimpään haasteeseen, eli myyntikyvyn parantamiseen. Mallina voi toimia Irlannin Bord Bia ”Talent program”, missä koulutettavat sijoitetaan yritysten ja toimijoiden vientiprojektien toteuttajiksi. Esimerkiksi vastaavan trainee -ohjelman avulla koulutettaville kertyy merkittävää käytännön kokemusta oikeista kansainvälisen kaupan tilanteista.

Suosittellaan, että Suomeen perustetaan kansainvälisten markkinoiden seurantarjestelmä ja se sijoitetaan esimerkiksi Business Finlandiin, Food from Finland -ohjelman tai Viexpon ylläpidettäväksi. Järjestelmä seuraa kansainvälisiä markkinoita ja päivittää vuosittain tai joka toinen vuosi ensimmäisessä markkina-analyyssissä saatua tietoa hallinnon toimenpiteiden tueksi ja yritysten ohjausta varten.

Yritysyhteistyötä on syytä edistää vastaisuudessakin. Yhteistyön edistämisen tulee olla yritys-, eikä hankevetoista. Luotettava ja puolueeton fasilitoija on välttämätön.

RuoKasvu -hankkeen jälkeen

MTK on jatkanut ruokaviennin edistämistä myös RuoKasvu -hankkeen jälkeen koska on selvää, että ratkaisuja maatalouden kannattavuuskriisiin tulee hakea markkinoilta. Kotimarkkinat ovat rajalliset, eivätkä reagoi kannattavuuteen liittyviin haasteisiin (esim. inflaatio) riittävän voimakkaasti ja nopeasti. Keskeisten elintarvikeyritysten kotimarkkinakeskeisyyden seurauksena kannattavuuskriisin ratkaisua tulee hakea myös kansainvälisiltä markkinoilta. Vähempi riippuvuus kotimarkkinoista elvyttää markkinataloutta ja mahdollistaa lisäarvon saannin tuotteista, joita myydään kotimaassa tavallisina bulkkituotteina.

Lisäarvotuotteiden vienti edellyttää kuitenkin yrityksiltä erinomaista myyntikykyä ja merkittävää investointia myyntiresursseihin (mm. henkilöt, rahat, brändi), joita hyvin harvalla suomalaisella elintarvikeyrityksellä vielä on. MTK on lisännyt yritysten ymmärrystä siitä, että kannattava myynti kansainvälisillä markkinoilla edellyttää oikein mitoitettuja myyntiresursseja. Yritysten myyntikykyä on pyritty myös edistämään kehittämällä uusia palvelumalleja, joilla valtio voisi tuottaa markkinaehtoisia palveluja yrityksille. Muuttuvassa maailmankuvassa tarpeellisia palveluja ovat laajamittainen läsnäolo kohdemaisissa, markkinointi ja myynti. Myyntityön tueksi ja rahoituspalveluiden vaikuttavuuden lisäämiseksi on tarvetta myös julkisen palvelutuotannon koordinaatiolle.

Huoltovarmuus

Huoltovarmuusorganisaation alkutuotantopooli jatkoi koronapandemian edellyttämiä erityistoimia jo toisena perättäisenä vuotena. Alkutuotannon yrityksissä terveystilanne pysyi kohtuullisen hyvänä, mutta pandemian välilliset vaikutukset ulottuivat koko ruokaketjuun. Kausityövoiman saatavuus ja terveysturvallinen maahantulo kyettiin turvaamaan. Osa maatalouden tuotantopanoksista otettiin erityisseurantaan mahdollisten saatavuusongelmien varalta.

Tilanteen vaikutusten arviointi ja raportointi oli edellisvuoden tapaan merkittävässä roolissa poolien työssä. Tuotimme ajantasaista tilannekuvatietoa päätöksentekoa varten vastuuministeriöille ja Huoltovarmuuskeskukselle. Onnistuimme niihin liittyvissä toimenpiteissä hyvin, kiitos toimivien henkilöverkostojen, yhteistyön eri organisaatioiden välillä sekä ajan tasalla olevan viestinnän.

Elintarvikehuoltosektorin poolisihteerit pitivät tilannekuvatoimintaan liittyen tiiviisti yhteyttä ja tarkastelivat koronatilanteen vaikutuksia sekä ruokahuollon tuontiriippuvuutta yhteistyössä tutkijoiden kanssa. Tuotantopanosten hintojen nopea nousu, joka alkoi keväällä, yhdistettynä vuoden 2021 heikkoon satoon sekä tuotemarkkinoiden jäykkyyteen, aiheutti tilojen akuutin kannattavuuskriisin.

Poolitoimikunta kokoontui kolme kertaa vuoden aikana. Vuosikiertoon liittyvien asioiden lisäksi poolitoimikunta käsitteli erityisesti koronatilanteen, maatalouden toimintaympäristön ja heikon kannattavuuden vaikutuksia tuotannon jatkuvuuden ja huoltovarmuuden näkökulmista. Alkutuotantopoolin toimikunta oli vuoden viimeisessä kokouksessa syvästi huolissaan kannattavuuskriisin vaikutuksista tuleviin maatalouden tuotantomääriin ja tuotannon jatkuvuuteen.

Elintarvikehuoltosektorin kolmen poolin virtuaalisesti toteutetussa poolikoulutuspäivässä keskityttiin tilannekuvatoimintaan ja kyberturvallisuuteen. Syksyllä suunniteltu elintarvikehuoltosektorin yhteinen Hamsteri-valmiusharjoitus siirrettiin jo toisen kerran seuraavalle vuodelle. Usean poolin välisenä yhteistyönä toteutettiin ilmaston muutoksen vaikutuksia, energiamurrosta ja elintarvikehuoltoa käsittelevä webinaari.

Yhteistyössä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja alueellisten viranomais- ja muiden toimijoiden kanssa järjestettäviä maatilojen varautumiskursseja järjestettiin kokoontumisrajoituksista johtuen suunniteltua vähemmän ja kurssit toteutettiin hybridimuotoisina. Pilottina toteutettiin jatkokurssi, jonka keskeisenä sisältönä oli tilakohtaisen varautumissuunnitelman laatiminen.

Sektorikohtaiset kuulumiset

Liha- ja kananmunatuotanto sekä kulutus 2021

Vuonna 2021 ennakkotietojen mukaan lihan kulutus ja tuotanto oli vuoden 2020 tasolla, mutta sektoreittain tilanne vaihteli. Lihan kokonaistuotanto oli 410 miljoonaa kiloa ja kokonaiskulutus 422,5 miljoonaa kiloa. Liha- ja kananmunatuotannolle vuosi oli haastava, sillä rehuviljan sato oli erittäin huono, mikä aiheutti voimakkaan hinnannousun rehuviljoihin ja sitä myötä täysrehuihin. Myös muut tuotantopanosten hinnat nousivat, mutta lihan ja kananmunien tuottajahinnat eivät nousseet riittävästi. Luken marginaalitalastoissa 12/2021 porsaan, sianlihan ja kananmunan marginaalit painuivat tappiollisiksi.

Naudanliha

Naudanlihan tuotanto ja kulutus vähenivät molemmat 1 % vuonna 2021. Tuotantomäärä oli 85,7 miljoonaa kiloa ja kulutus 101,4 miljoonaa kiloa.

Euroopassa naudan tuottajahinnat nousivat vuonna 2021 voimakkaasti. Suomessa nousu jäi maltilliseksi. Sonnin (O2) tuottajahinta nousi 0,2 % edellisvuodesta ja keskihinta oli 3,48 euroa/kg. Hiehon (O3) tuottajahinta nousi 1,1 % ja vuoden keskihinta oli 3,36 euroa/kg. Lehmän (P2) tuottajahinta nousi 6,7 % edellisvuoteen verrattuna ja vuoden keskihinta oli 2,77 euroa/kg.

Vasikoiden määrä väheni vuoteen 2020 verrattuna, mutta kasvatuspaikkojen määrä väheni voimakkaammin, peräti noin 10 %. Epätasapaino vasikoiden ja kasvatuspaikkojen välillä kääntyi vuonna 2021 siten, että vasikoista alkoi olla ylitarjontaa. Tilannetta käänsi paitsi vähenevä kasvatuspaikkojen määrä, myös alan kannattavuustilanne.

Lampaanliha

Vuonna 2021 karitsanlihan tuotanto väheni 9 % ja päättyi 0,9 miljoonaan kiloon. Kulutus väheni 6 %. Karitsanlihan keskimääräinen tuottajahinta oli 4,28 euroa kilo, mikä on 12,2 % edellisvuotta enemmän. Hintojen nousu selittyy paitsi tuotannon vähenemisellä, myös lammassektorin tuottajaorganisaatioiden toiminnalla. Kulutuksen kotimaisuusaste laski hieman edellisvuodesta ja päättyi 60,6 %:iin.

Sianliha

Sianlihan tuotanto pysyi vuonna 2021 edellisen vuoden tasolla 175,8 miljoonassa kilossa. Kulutus kuitenkin laski -3 % ollen 159,7 miljoonaa kiloa. Sektorilla tuottajahinnat eivät kehittyneet tuotantokustannusten mukana. Tuottajahinnoissa E-luokan sian keskihinta jäi -5 % edellistä vuotta matalammaksi tasoon 1,64 €/kg (aritmeettinen keskiarvo). Sikaketjussa tuotannon marginaali, tuotantopanosten ja tuottajahinnan erotus painui tappiolliseksi sekä porsas- että lihasika-tuotannossa loppuvuodesta.

Euroopassa sian ruuhinnat tippuivat tasaisesti, kun kesken vuoden Kiinan vienti alkoi tulla kannattamattomaksi. Tämä tyrehdytti myös Suomen sianlihan viennin Kiinaan. EU:n markkinoille jäi noin 5 % enemmän lihaa kuin vuonna 2020, mikä painoi sian hintaa ennätysmatalaksi. Yhdistettynä globaaliin rehun hinnan ja muiden tuotantopanosten hintojen nousuun, voidaan puhua, että sikasektorin kustannuskriisi oli yleiseurooppalainen ilmiö, joka synkeni vuoden loppua kohden.

Siipikarjanliha

Siipikarjanlihan tuotanto kasvoi 1 % ollen 147,2 miljoonaa kiloa. Siipikarjanlihan kulutus kasvoi 4 % ollen 157,3 miljoonaa kiloa. Siipikarjanlihan kulutus oli siis vuonna 2021 lähes sianlihan kulutuksen tasoa. Kuitenkin kalkkunan kulutus laski -3 % 10,3 miljoonaan kiloon. Kalkkunaa tuotettiin 8,6 miljoonaa kiloa. Myös lihasiipikarjanlihan kannattavuus heikkeni vuoden aikana surkean viljasadon aiheuttaman rehukustannuksen nousun myötä. Euroopassa siipikarjanlihan

tuotantoa häiritsi pahasti korkeapatogeenisen lintuinfluenssan epidemia. Myös Suomessa oli siipikarjan lintuinfluenssatapauksia riistan kasvatustiloilla, joiden myötä Suomi menetti siipikarjan lintuinfluenssavapaa -statuksen, jolla oli häiriövaikutuksia siipikarjanlihan vientiponnisteluissa.

Kananmuna

Kananmunien tuotanto kasvoi edellisestä vuodesta 2,2 % ollen 77,5 miljoonaa kiloa. Tuotannosta suurin osa, 47 % oli lattiakanaloiden munia, 42 % virikehäkimunia, 8 % luomua ja 3 % ulkomunia. Kananmunia ja kananmunatuotteita kulutettiin kuitenkin vähemmän kuin ennätysvuonna 2020. Kulutus väheni 2,5 % ollen 66,8 miljoonaa kiloa.

Kuten muutkin yksimahaistuotannot, myös kananmunatuotannon loppuvuosi oli vaikea nousseiden rehukustannusten myötä. Samoin paine vaihtaa tuotantoa virikehäkeistä lattiakanalaan oli kova, mutta kustannusten nousu hidasti investointihalukkuutta ja -valmiutta. Kananmunatuotannon marginaalit painuivat loppuvuodesta tappiollisiksi. Suomen kuorimunien vientimäärät olivat poikkeukselliset johtuen lintuinfluenssatilanteesta, joka iski Ruotsissa munintakanaketjuun. Näin ollen Suomesta vietiin kuorimunia Ruotsiin hetkellisesti paikkaamaan kulutuksen tarpeita. Munien vienti oli 41 % suurempaa kuin edellisenä vuotena ollen 10,8 miljoonaa kiloa.

Maito

EU:n maitomarkkinoilla tilanne oli alkuvuonna hyvä maitotuotteiden ja tuottajahinnan ollessa noususuunnassa. Kiinan vahva tuontikysyntä ylläpiti hyvää hintatasoa, vaikka niin EU:ssa kuin globaalistikin tuotanto kasvoi. Kesän aikana maailman maitojuustokaupan tulosten muututtua epävarmemmiksi positiivisen putken jälkeen huolta aiheutti liiallinen riippuvuus Kiinan markkinoista. Juustokauppatulokset kääntyivät kuitenkin jälleen positiivisemmiksi ja maitotuotteiden hinnat sekä tuottajahinta jatkoivat alkusyksystä nousuaan EU:ssa.

Rajusti nousseet kustannukset, inflaatio ja mahdollinen Kiinan väliaikainen tuontikysynnän pieneneminen toivat myöhemmin syksyllä epävarmuutta markkina-tilanteeseen. Loppuvuonna tilannetta kuitenkin tasapainotti maltillinen tuotanto globaalisti. Vuonna 2021 maitoa tuotettiin Euroopassa saman verran kuin 2020, kun karkausvuosi huomioidaan. USA:ssa maidontuotanto kasvoi 1,4 %. Uuden-Seelannin ja Australian maidontuotanto on puolestaan ollut 2-3 % vähäisempää.

EU:n keskimääräinen tuottajahinta nousi viime vuosiin nähden poikkeuksellisesti kevään ja kesän aikana juuston viennin vetäessä reippaasti. Suomessa maidon tuottajahinta on perinteisesti ollut korkealla tasolla ja myös kehitykseltään vakaampi monien eurooppalaisten kollegoiden tilanteeseen nähden. Vuoden aikana EU-keskihinta ja Suomen hinta lähestyivät toisiaan, sillä Suomessa tuottajahinta oli tilaston mukaan laskusuunnassa kevään ja kesän.

Sopimustuotannon tuomat osuuskuntien hinnoittelumallit, maidon pitoisuuksien putoaminen sekä se, että Euroopan komission tilasto sisältää vain maltillisen arvion mahdollisista jälkitileistä vaikuttivat tilastoituun keskihintaan. Alkusyksystä hinta kääntyi kuitenkin nousuun ja nousi loppuvuonna 42 senttiin EU:n keskihinnan ollessa 41 senttiä.

Pääosin säilörehun ensimmäinen sato onnistui hyvin laadullisesti ja määrällisesti. Monin paikoin saatiin ennätysmääriä. Toinen sato puolestaan oli kuuman

ja kuivan sääjakson vuoksi lähes olematon. Kolmatta satoa päästiin kuitenkin korjaamaan tiloilla, joilla se oli tarpeen. Kesän hellejakso toi tiloille lisätyötä ja vaikutti lehmien hedelmällisyyteen, maidon tuotantomäärään sekä pitoisuuksiin. Heinäkuussa maidon rasva- ja valkuaispitoisuudet putosivat reippaasti viime vuosia alemmalle tasolle.

Valio-ryhmä siirtyi sopimustuotantoon vuoden 2021 alusta perusteena tuotannon ja jalostuskapasiteetin parempi tasapainottaminen. Sopimustuotantoon siirtyminen ja siihen sopeutuminen tilatasolla puhutti maidontuottajia paljon vuoden aikana. Maidontuotanto meijereihin vähentyi 3,8 % vuoteen 2020 verrattuna. Kantar TNS Agri ennakoii Suomessa maidontuotannon olleen 2 206 milj. litraa. Luomumaidon tuotanto puolestaan kasvoi 2,4 %. Sopimustuotantoon sopeutuminen kiihdytti lypsylehmien määrän alenemista (-2,5 %) ja käänsi yhdessä helteisen kesän kanssa keskituotoksen laskuun (-1,4 %). Maitotilojen lukumäärä väheni 5 120 tilaan.

Raju kustannusten nousu heikensi maidontuotannon kannattavuutta vuoden aikana merkittävästi. Syksyllä Tilastokeskuksen tuotantopanosten ostohintaindeksin mukaan kaikki kustannuslajit nousivat. Koko vuotta tarkasteltaessa maatalouden tuotantopanosten ostohinnat nousivat 10,5 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Kustannusten nousun johdosta maitotilojen maksuvalmiusongelmat lisääntyivät eikä tuotantopanosten hankinnat olleet korkeista hinnoista johtuen mahdollisia normaaliin tapaan.

Meijerituotteita kulutettiin yhteensä 2 291 milj. kiloa. Kulutus siis kokonaisuutena pysyi edellisvuoden tasossa. Maidon, piimän, viilin, jogurtin ja voin kulutus väheni. Etenkin kerman ja muiden tuoretuotteiden (kuten maustettujen rahkojen) kulutus kasvoi, mutta hieman myös juuston. Luonnonvarakeskus arvioi muutosnestemaitojen kulutuksessa vaikuttaneen maitomarkkinoille jo lähes saman verran kuin Venäjän vientikielto vaikutti. Meijerituotteiden kuluttajahinnat nousivat vuoden aikana 0,4 %, kun elintarvikkeiden hinnat keskimäärin nousivat 1,7 %.

Peltokasvit

Vaikea vuosi markkinoilla ja pelloilla – markkinaedunvalvonta keskipisteessä

Vuosi 2021 oli vaikea viljasektorille. Korona vaivasi koko vuoden ja toi omat haasteensa sektorille. Satokausi oli jälleen haasteellinen ja monin paikoin satoa korjattiin vain 50 % normaalista. Viljojen hinnat alkoivat sadonkorjuun aikana nousemaan ja loppuvuodesta nähtiin suuria hintaheilahteluja missä öljykasvit olivat ihan omaa luokkaansa.

Euronextin rapsi-futuuri kävi loppuvuodesta lähellä 800 €/t (776 €/t), mikä on ennätys. Vehnänoteeraukset saavuttivat 300 €/t tason vuodenvaihteen tienoilla. Vahvat maailmanmarkkinahinnat jatkuivat vuodenvaihteeseen saakka ja myös uuden sadon noteeraukset näyttivät seuraavan trendiä. Venäjän asettamat vientitullit vehnälle, maissille ja ohralle hermostuttivat myös markkinoita.

Vuoden loppupuolella kotimarkkinoilla hintakehitys seurasi maailmalta tulevia signaaleja ja veti kaikkien viljojen hintoja yläviistoon. Yksi syy tähän oli, että satokaudella 2021 korjattiin vaikeitten sääolojen takia jälleen kerran heikko kokonaissato, noin 2,6 milj. tonnia.

Heikon sadon myötä kotimaan viljataseesta näytti tulevan erittäin tiukka ja tämä sai ostajat liikkeelle jo heti sadonkorjuun alkuvaiheesta lähtien. Tämä vahvisti nopeasti hintoja elintarvike- sekä rehuviljoilla. Lannoitehinnat alkoivat nousta vuoden 2021 aikana, mikä tulee vaikuttamaan vuoden 2022 kylvöaikomuksiin. Vuodelle 2021 saatiin lupa käyttää Buteo Start FS 480 valmistetta öljykasvien siementen peittaamiseen.

Tämä oli tervetullut uutinen öljykasvien viljelyä ajatellen. Öljykasvien kohdalla nähdään, että kiinnostus syysmuotojen viljelyyn on nousussa. Syksyllä 2021 kylvöala ylitti 10.000 hehtaarin rajan.

Vuoden loppupuolella Viljatori ajettiin alas. Tämä oli ikävä tapaus. Syynä tähän oli se, että digitaalisen kauppapaikan kautta ei liikkunut tarpeeksi viljaa, jotta toiminta olisi kannattavaa. Tästä syystä kaikki mukana olleet toimijat, MTK mukaan lukien, päättivät lopettaa Viljatorin toiminnan loppuvuodesta 2021.

Vilja-asiamies jatkoi aktiivista toimintaa myös Brysselin puolella. Paikka Peltokasvien markkinaobservatoriossa, Arable Crops Market Observatory -ryhmässä jatkuu. Vilja-asiamies toimii myös Agri Food Chain Round Tablen puheenjohtajana. Tähän ryhmään kuuluu koko elintarvikeketju. Uutena haasteena on valinta Copa Cogecan Phytosanitary -työryhmän varapuheenjohtajaksi.

Peruna

Korona ja sen rajoitustoimet vaikuttivat perunamarkkinoihin edelleen vuonna 2021. Kuoritun perunan ja perunatuotteiden kysyntä ravintoloissa ja ammattikeittiöissä oli normaalia vähäisempää. Kuoripäällisen perunan kysyntä sen sijaan oli hyvä. Ruokaperunan tuottajahinnat olivat koko vuoden alle edellisvuoden tason ja kaupan keskusliikkeen suuri kilpailutus laski edelleen tuottajahintaa syyskaudella.

Kuluttajahinta on sen sijaan ollut nousussa koko korona-ajan ja se kääntyi laskuun vasta loppuvuodesta. Erittäin vaikea taloustilanne rajusti nousseiden kustannusten myötä leimasi vuotta. Kun ruokaperunan varastomäärä oli samaan aikaan kuivan kesän takia poikkeuksellisen alhainen, lisäsi se tilojen taloudellisia vaikeuksia.

Perunatärkkelyksellä kesä 2020 oli ollut suotuisia meillä ja Euroopassa. Tärkkelystä oli varastoissa normaalia suurempi määrä. Kesän 2021 satomäärät jäivät edelliskesää alhaisemmiksi, joten varastomäärät ovat tasaantuneet Euroopan laajuisesti.

Sokerijuurikas

Koronan rajoitustoimet leikkasivat sokerin kysyntää ja lisäsivät epävarmuutta markkinoilla. Maailmanmarkkinoilla hinnat jatkoivat nousuaan syyskuuhun asti tasaantuen sen jälkeen. EU:ssa sokerin markkinahinnat nousivat hitaasti koko vuoden ajan. Komission asettama viitehintataso 404,4 euroa/tonni saavutettiin syyskuussa. Tuotantopanosten raju hintojen nousu leikkasi viljelyn kannattavuutta ja vaikeutti toimialasopimusneuvotteluja.

Puutarhatuotannon edunvalvonta

MTK teki puutarhatuotannon edunvalvontaa erikoiskasvivaliokunnan ja puutarhaverkoston toimesta. Puutarhaverkosto suunnitteli avomaavihannesten mainontaa ja menekinedistämistyötä. Teimme avomaavihannesten viljelijöiden maksamilla mainosmaksuilla mittavan kasviskampanjan. Kasviskampanja kohdistettiin 25–45-vuotiaisiin, suurissa kaupungeissa asuviin perheellisiin. Toissijaisena kohderyhmänä olivat 18–25-vuotiaat, suurissa kaupungeissa asuvat nuoret aikuiset.

Kanavina kohderyhmien tavoittamiseen toimivat Facebook, Instagram, YouTube, Snapchat, ohjelmallinen video ja ReadPeakin natiivimainokset. Sosiaalisessa mediassa tavoittelimme tietoisuuden ja kiinnostuksen herättämistä, videoiden katseluita sekä liikennettä kampanjasivustolle.

Kampanja tavoitti pelkästään sosiaalisen median kanavissa yli 850 000 kohderyhmiin kuulunutta henkilöä. Yhteensä kaikissa kanavissa kampanjamateriaaleja näytettiin yli 8 miljoonaa kertaa. Videoita katsottiin loppuun asti 1,6 miljoonaa kertaa ja kampanjan kotisivuille klikattiin yli 17 000 kertaa.

Kasvinsuojelu

Kasvinsuojeluun ja kasvinsuojeluaineisiin liittyvä edunvalvonta liittyi edellisvuosien tapaan kasvinsuojeluaineiden saatavuuteen Suomessa. MTK haki niin sanottuja Minor use -lupia erikoiskasvien kasvinsuojeluun, jotta valmisteita oli mahdollista käyttää muun muassa avomaavihannesten kasvinsuojelussa. Lisäksi haettiin hätälupia pääasiassa tuholaitten torjuntaan erikoiskasveilla sekä herneen ja härkäpavun kasvunsaattoon. Euroopan tasolla osallistuimme erikoiskasvien kasvinsuojelun ongelmien ratkaisemiseen liittyvään työhön.

Luomu

Vuonna 2021 luonnonmukaisen tuotannon pinta-alat jatkoivat kasvua. Luomumaatiloja oli 4959, joista kotieläintiloja 1176. Luonnonmukaisen tuotannon kokonaispinta-ala oli 329 221 hehtaaria, joka on 14,5 prosenttia kokonaispinta-alasta. Markkinoiden osalta oli havaittavissa hienoista laskua verrattuna edellisvuoteen. Vuonna 2021 luomun kokonaisymyynti päivittäistavarakaupassa oli arviolta 407 miljoonaa euroa, joka on noin 2,5 prosenttia kokonaisymyynnistä.

Vuonna 2021 uuden luomuasetuksen valmistelu jatkui tiiviisti sekä kotimaassa että Brysselissä. Perusasetuksen valmistuttua valmistelussa olivat muun muassa sektorikohtaiset toimeenpanoasetukset. Uuden ohjelmakauden valmistelua jatkettiin muun muassa yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa.

Pro Luomun toimintaan osallistumme jäsenyyden, hallitustyön ja arvoketjutyöryhmien kautta. Vuonna 2021 alkanut Pro Luomun mittava menekinedistämis-kampanja jatkui, jossa myös MTK on mukana.

Valiokunnat ja verkostot

Lihavaliokunta

Lihavaliokunta kokoontui vuoden 2021 aikana kuusi kertaa. Tämän lisäksi järjestimme ajankohtaiskatsauksia. Kaikki kokoontumiset järjestettiin etänä. Vuoden aikana keskeisinä teemoina esillä olivat CAP-valmistelu, markkinat, erityisesti loppuvuoden satotilanteen aiheuttama kustannuskriisi sekä lihavaliokunnan toiminnan kehittäminen. Valiokunta perehtyi mm. kauppatalautakunnan ja elintarvikemarkkinavaltuutetun toimintaan. Valiokunta myös yhtenäisti toimintasuunnitelmaprosessiaan, ja sen alaiset verkostot laativat valiokunnan mallin mukaisen toimintasuunnitelman vuodelle 2021.

Kokoonpano: Mauno Ylinen (pj. MTK Johtokunta), Johan Åberg (vpj.), Tomas Långgård, Matti Murto, Matti Kaase, Veikko Kemppe, Olli Paakkala, Ahti Ritola, Mika Niku, Reijo Flink, Risto Lahti, Ola Sandberg, Pasi Pärnänen, Samuli Leinonen, Jaakko Isomäki, Tapio Rintala, Taru Antikainen, Eeva Korimäki, Juuso Hulmi, siht. Mari Lukkariniemi ja Saara Patama.

Maitovaliokunta

CAP 2023-2027 -ohjelmakauden valmistelusta johtuen Maitovaliokunta keskittyi 12 kokouksessaan pitkälti CAP:n valmisteluun maidon tukien turvaamiseksi. Vuoden aikana valiokunta laati useita CAP-kannanottoja MTK:n johtokunnalle. Valiokunta tapasi kaksi kertaa etäjärjestelyin maa- ja metsätalousministeri Lepän etenkin lypsylehmäpalkkion säilyttämiseen ja luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotukseen liittyen. Eläinten hyvinvointikorvauksen valmistelu eteni keväällä rivakasti. Valiokunnan aloitteesta ulkoilutoimenpide saatiin lisättyä valikoimaan. Pettyneitä oltiin kuitenkin mm. siihen, että toimenpidettä ei luonnoksen mukaan voisi valita joko nuorkarjalle tai lypsylehmille.

Vuoden aikana Maitovaliokunta seurasi ja kävi keskusteluja yhdessä nautaverkoston kanssa nautarekisterin uudistuksesta. Valiokunta oli varsin tyytymätön suomi.fi -valtuutuksien teon monimutkaisuuteen, mistä veimme viestiä hallinnolle ja sidosryhmille. EY eläinpalkkiojärjestelmän uudistamiseen vuodelle 2022 olimme pettyneitä, koska hyvin toimivaa järjestelmää emme halunneet muutettavan. Huolta aiheuttivat kireä aikataulu, muutoksien epäselvyys ja uudistuksen vaikutukset eläinliikenteeseen.

Tuotantokustannusten seurantatyöhön otettiin uutta lähtöä toukokuussa käydyllä kartoituskeskustelulla, jossa sidosryhmien edustajat kertoivat toimistaan tuotantokustannuksiin liittyen. Totesimme, että aiheen tiimoilta yhteistyötä eri sidosryhmien kesken on tarpeen tiivistää. Elokuun kokouksessa Maitovaliokunta kiteytti pärjäävänsä vielä rehujen kanssa, mutta kaikkien kustannuserien noustua ongelma muuttui vakavaksi.

Seurasimme maitomarkkinatilannetta vuoden aikana tarkoin. Eläinten hyvinvointilaki ja lomitusjärjestelmä olivat myös valiokunnalle keskeisiä asioita. Brysselin edunvalvontaan pidimme tiivistä yhteyttä valiokunnan kokousten ja Brysselin kotieläinasiamiehen tukiryhmän kautta.

Aprillipäivänä 1.4. järjestimme Maidon tulevaisuus -webinaarin, jossa kuultiin Euroopan komission virkamiehen Andrea Capkovicovan katsaus maitomarkkinoista ja vastuullisuusjohtaja Nina Elomaan alustus S-ryhmän vastuullisuusohjelmasta. Lisäksi Vesa Lapatto kertoi kokemuksia talouden seurannasta ja johtamisesta Lapaton tilalla. Mari Alanen kertoi eläinten hyvinvoinnin edistämisestä Alasen tilalla. Mauri Penttilä ja Asko Miettinen toivat myös terveisensä

Maitovaltuuskunnan skenaariokeskusteluista. Webinaarin juonsi MTK:n ruokamarkkina-asiantuntija Heidi Siivonen. Webinaariin osallistui 165 henkilöä.

Kokoonpano: Asko Miettinen (pj.), Tuomo Haikonen (vpj.), Mauri Penttilä, Jyrki Wallin, Markku Kiljala, Tiina Linnainmaa, Niclas Sjöskog, Juha Törmä, Janne Näsi, Kyösti Anttila, Matti Leikkanen, Juha-Matti Penttilä

Erikoiskasvivaliokunta

MTK:n erikoiskasvivaliokunta huolehtii perunan, tärkkelysperunan, sokerijuurikkaan ja puutarhatuotteiden tuotannon edunvalvonnasta, myös luomutuotannon osalta. Valiokunta käsittelee kokouksissaan erikoiskasvien sato-, markkina- ja sopimustilannetta, tukiasioita sekä siemen- ja kasvinsuojelu-, laatu- ja tuottajaorganisaatioasioita.

Erityisen tärkeiksi asioiksi nousivat kausityövoiman saatavuus ja tuotantokustannusten raju nousu. Esillä oli myös elintarvikemarkkinalain muutos ja sen vaikutus sopimuskäytäntöihin. Erikoiskasvien verkostot raportoivat toiminnastaan valiokunnalle. Erikoiskasvivaliokunta piti vuoden aikana viisi kokousta.

Kokoonpano: Petri Rakkolainen (pj.) (tärkkelysperunaverkosto), Johanna Smith (vpj.) (SLC), Jaakko Tervakangas, Heikki Kuusisto, Noora Räsänen, Petri Lauttia, Otso Heikola, Jaana Elo (luomu), Pekka Kärkäs (MTK:n johtokunta), Pekka Myllymäki (sokerijuurikasverkosto), Heikki Markus (perunaverkosto), Stiina Lerkki (puutarhaverkosto) ja Antti Lavonen (siht.).

Peltokasvit valiokunta

Edunvalvontapuolella Peltokasvivaliokunta keskittyi markkinaedunvalvontaan peltokasvistrategian kautta. Strategiaa on käyty esittelemässä liittojen peltokasvivaliokunnille sekä myös muille MTK:n verkostoille ja valiokunnille vuoden 2021 aikana. Strategia viedään MTK:n johtokunnan hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana.

Peltokasvivaliokunnan kokoukset olivat kaikki etäkokouksia vuoden 2021 aikana. Niihin osallistuttiin erittäin innokkaasti. Sama päti kaikkiin verkostoihin: Teams-etäkokouksilla menttiin vuosi 2021.

Kokoonpano: Esa Similä (pj.), Ari-Pekka Kirjonen (vpj.), Ilkka Matinolli, Kalle Hankamäki, Antti Lepola, Laura Hämäläinen (luomu), Markus Eerola (johtokunta), Arto Laine (johtokunta), Bengt Nyman (SLC), Ilari Sundberg (öljy- ja valkuaiskasvit), Matti Kantola (kylvösiemen) Mika Virtanen (siht.), Max Schulman (siht.)

Nautaverkosto

Nautaverkosto kokoontui vuoden 2021 aikana neljä kertaa viralliseen kokoukseen ja lisäksi järjestimme epävirallisia yksittäiseen teemaan kohdistuvia tapaamisia sekä yhteispalavereita maitovaltuuskunnan kanssa koko nautasektoria koskettavista asioista. Uuden tukikauden valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti. Kesän myötä kannattavuusasiat nousivat pintaan ja loppuvuonna EU:n eläinpalkkiojärjestelmän uudistus oli keskeinen edunvalvonnallinen tehtävä.

Nautaverkoston kokoonpano: Jaakko Isomäki (pj.), Anne-Kangasvuori-Hosike (vpj.), Mauno Ylinen (MTK johtokunta), Johan Snickars (SLC), Saara Patama (siht.)

Sikaverkosto

Verkosto seurasi valtioneuvoston hallitusohjelmaan kirjattua eläintautirahaston perustamista. Tämän lisäksi verkosto osallistui aktiivisesti Copa-Cogecan sianlihatyöryhmän toimintaan, vaikutti CAP:n ja EHK:n laadintaan ja Eläinten hyvinvointilain etenemistä, jossa on tulossa sika-alalle muutoksia mm. porsitus-häkkien käytön kieltä siirtymä-ajalla ja porsaiden kastointiin liittyviä täsmennyksiä. Sikaverkosto osallistui aktiivisesti myös kotieläintuotannon kustannuskriisin viestintään ja perusti vain jäsenille tarkoitetun facebook-ryhmän, jota kautta se viestii jäsenistölle ajankohtaisista asioista. Tämän lisäksi järjestettiin kaikille avoin ajankohtaiskatsaus.

Kokoonpano: Taru Antikainen (pj.), Jussi Joki-Erkkilä (vpj.), Tomas Långgård (SLC), Jaakko Halkilahti (MTK johtokunta), Mari Lukkariniemi (siht.)

Lammasverkosto

Lammasverkosto kokoontui vuoden aikana viisi kertaa etäkokoukseen. Tämän lisäksi järjestettiin epävirallisia tapaamisia. Lammasverkosto on osallistunut yhteistyössä sektorin toimijoiden kanssa lammasalan sidosryhmätapaamisiin, jossa yhteisen pöydän äärellä on pohdittu alan kehittämistä. Uuden CAP-kauden valmistelu oli vuoden aikana keskeisessä roolissa. Petovahinkotapaukset puhuttivat.

Kokoonpano: Tapio Rintala (pj.), Maija Suutarinen (vpj.), Kati Partanen (MTK johtokunta), Christer Ollqvist (SLC), Saara Patama (siht.)

Lennosto

Lennosto kokoontui vuoden 2021 aikana pääasiassa etänä ja ennätti pandemian suvantovaiheessa järjestää yhden fyysisen kokouksen. Lennoston agendalla on ollut mm. CAP-valmistelu, EHK, markkinat ja siitä erityisesti kotieläintuotannon kustannuskriisi. Lennosto tapasi yhteistyössä kananmunaverkoston kanssa kaupan keskusliikkeiden edustajia välittääkseen ajankohtaista tietoa myös vähittäiskaupalle. Lennosto seurasi myös Copa-Cogecan siipikarjatyöryhmän työskentelyä.

Kokoonpano: Eeva Korimäki (pj.), Harri Sippola (vpj.), Kristian Bengts (SLC), Jaakko Halkilahti (MTK johtokunta), Mari Lukkariniemi (siht.)

Kananmunaverkosto

Kananmunaverkosto kokoontui vuonna 2021 etäkokouksin. Verkoston agendalla oli mm. CAP, EHK, markkinatilanne, nuorikkokanojen kasvatuksen lainsäädäntö sekä alan kannattavuushaasteet. Kananmunaverkosto osallistui Lennoston kanssa vähittäiskaupan keskusliikkeiden tapaamisiin. Kananmunaverkosto seurasi myös Copa-Cogecan siipikarjatyöryhmän työskentelyä.

Kokoonpano: Juuso Hulmi (pj.), Jouni Paunonen (vpj.), Jaakko Halkilahti (MTK johtokunta), Mari Lukkariniemi (siht.)

Perunaverkosto

Perunan edunvalvonnan tavoitteena oli viljelyn kannattavuuden parantaminen markkinoiden paremman hallinnan ja tukipolitiikkaan vaikuttamisen kautta. Verkosto käsitteli sato- ja markkinatilanteita Suomessa ja Euroopassa. Perunaverkosto osallistui peruna-alan yhteisen organisaation PAYR:n toimintaan ja hallintoon ja kuuli perunaorganisaatioiden terveisiä. Verkosto käsitteli kokouksissaan SOK:n kilpailutusta, kasvinsuojelu-, menekinedistämis- ja talouskriisiin liittyviä asioita.

Verkosto osallistui Luken ruoka- ja ruokateollisuusperunan varastokyselyn valmisteluun ja tiedottamiseen. Verkoston edustajat osallistuivat perunan tutkimushankkeiden ohjausryhmiin. MTK:n perunaverkosto kokoontui viisi kertaa. Verkosto järjesti 9 vapaamuotoista perunan aamukahvitilaisuutta etänä

Kokoonpano: Heikki Markus (pj.), Susanna Suonio (vpj.), Mauno Ylinen (MTK:n johtokunta) ja Antti Lavonen (siht.).

Tärkkelysperunaverkosto

Tärkkelysperunaverkosto seurasi perunatärkkelyksen markkina-, sopimus- ja viljelytilannetta, tuotantopanosten kustannuskehitystä sekä tutkimus-, vienti-, siemen- ja kasvinsuojeluasioita. Verkosto tapasi maa- ja metsätalousministeriön virkamiehiä uuteen CAP-tukikauteen liittyen. Verkosto osallistui peruna-alan yhteistyöryhmä PAYR:n toimintaan ja hallintoon. Verkosto piti neljä kokousta.

Kokoonpano: Petri Rakkolainen (pj.), Ilpo Ulvinen (vpj.), Kjell Utfolk (SLC), Mika Männistö, Vesa Savola, Mauno Ylinen (MTK:n johtokunta) ja Antti Lavonen (siht.). Asiantuntijoina Ossi Paakki (Finnamyl Oy), Mika Antila (Evijärven Peruna Oy), Kimmo Pusa (Finnamyl Oy) ja Arto Sillanpää (Finnamyl Oy).

Sokerijuurikasverkosto

Sokerijuurikasverkoston Facebook-ryhmän kautta välitimme jäsenille tietoa ja kävimme keskusteluja sato-, tuki-, markkina- ja toimialasopimusasioista.

Kokoonpano: Pekka Myllymäki (pj.), Erno Toikka (vpj.), Jaakko Halkilahti (MTK johtokunta) ja Antti Lavonen (siht.).

Sokerijuurikasneuvotteluryhmä

MTK:n ja sen sokerijuurikasneuvotteluryhmän toiminnan tärkein tavoite on varmistaa sokerijuurikkaan viljelyn ja sokerin jalostuksen jatkoedellytykset maasamme. TAS-neuvotteluja käytiin keväästä joulukuuhun. Ratkaisuun vuoden 2022 viljelysopimuksesta päästiin joulukuun alussa. Samassa yhteydessä sovitettiin elintarvikemarkkinalain muutoksen vaikutuksista maksuaikatauluihin.

Neuvotteluryhmä kirjelmöi neonikotinoidien ja trisulfuron metyylin puolesta. Neuvotteluryhmä käsitteli siemen- ja tukiasioita sekä tapasi maa- ja metsätalous-

ministeriön virkamiehiä CAP-asioissa. Neuvotteluryhmä oli uudistamassa neuvottelukunnan sääntöjä. MTK osallistui sokerisektorin edunvalvontaan EU-tasolla CIBE:n eri työryhmissä ja komission kansalaiskeskusteluryhmässä.

Kokoonpano: Erno Toikka (pj.), Juha Wikström (vpj.), Aarne Lehtonen, Stefan Saaristo, Sebastian Sohlberg (SLC), Olli Helkkula, Olli Cavén, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta) ja siht. Antti Lavonen

Puutarhaverkosto

Puutarhaverkostolla on oma WhatsApp-ryhmä, jossa se kävi keskustelua ajankohtaisista asioista, kuten kausityövoiman saatavuudesta, koronaviruksen aiheuttamista haasteista ja kasvinsuojeluongelmista. Näiden asioiden ratkaisemisessa teimme laaja-alaista ja aktiivista työtä koko sektorin yhteistyönä järjestön sisällä ja mm. viranomaisten suuntaan. Lisäksi vaikutimme CAP-uudistukseen. Verkosto piti sähköposti- ja etäkokouksia sekä teki edunvalvontatyötä Juures-, Kaalin- ja Sipulintuottajat ry:n toiminnan kautta.

Puutarhaverkoston kokoonpano: pj. Stiina Lerkki, Jaana Elo, Noora Räsänen, Johanna Smith ja siht. Mika Virtanen.

Kylvösiemenverkosto

Kylvösiemenverkoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat osallistuneet peltokasvivaliokunnan kokouksiin. Kylvösiemenverkosto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

Verkosto keskusteli vaikean kasvukauden aiheuttamista siementuotannon haasteista mm. kylvösiementen varmuusvarastojen käyttöönottoon liittyen sertifioidun siemenen saatavuuden lisäämiseksi. Lisäksi tuotiin esiin kylvösiemensektorin erityistarpeet CAP-tukivalmistelun yhteydessä.

Kokoonpano: pj. Matti Kantola, vpj. Heikki Jalli, Matti Lappalainen, Eeva Taneli, Arto Laine (MTK johtokunta) ja siht. Mika Virtanen.

Luomuverkosto

MTK Luomu kokousti vuoden 2021 aikana viisi kertaa. Luomuverkosto teki myös aktiivista yhteistyötä tutkimuksen, hallinnon ja muiden luomualan toimijoiden kanssa. Pääsääntöisesti MTK Luomun toiminta keskittyi luomusetuksen, uuden ohjelmakauden valmisteluun sekä kansallisen luomuhelman suunnitteluun. Loppuvuodesta 2021 Ruokavirasto käynnisti uuden luomusetuksen ohjeiden kirjoittamisprosessin, joka tehtiin laajasti luomun sidosryhmien kanssa.

Kokoonpano: pj. Jaana Elo (erikoiskasvivaliokunta), vpj. Samuli Leinonen (lihavaliokunta), Mauri Penttilä (maitovaliokunta), Laura Hämäläinen (peltokasvivaliokunta), Markus Eerola (MTK johtokunta), Steve Nyholm (SLC) ja siht. Johanna Andersson.

Hevosverkosto

Vuosi 2021 oli hevosverkoston toinen toimintavuosi. Verkoston tarkoituksena on luoda kattava asiantuntija- ja luottamushenkilötoimielin, jonka pääasiallisena tehtävänä, tarkoituksena ja tavoitteena on edistää hevostalouden toimintaedellytyksiä, kannattavuutta ja parantaa maaseudun hevosityrittäjyyden mahdollisuuksia.

Hevosverkoston toista toimintavuotta varjosti edelleen Covid-19-pandemia. Verkoston tavoitteena oli osallistua hevosalan eri tapahtumiin, mutta olosuhteista johtuen osallistumiset tapahtumiin siirrettiin vuoteen 2022. Hevosverkoston teki vaikuttamistyötä mm. uuden ohjelmakauden politiikan valmistelussa, eläinten hyvinvointilain uudistuksessa sekä kuntavaaleissa.

MTK ja Suomen Hippos jatkoivat virallista yhteistyötään yhteisjäsenyyden merkeissä. Yhteistyösopimuksen ja hevosverkoston toiminnan kautta MTK vahvistaa sekä laajentaa hevosalan edunvalvontatyötä. MTK on myös Hippolis - Hevosalan osaamiskeskus ry:n perustajajäsen. MTK osallistui aktiivisesti Hippoloksen työskentelyyn. Hippoloksen työhön osallistuvat myös muut hevosalan järjestöt ja keskeiset sidosryhmät. Toimintavuoden aikana MTK osallistui myös eri hevosalan hankkeiden ohjaustyöhön.

Kokoonpano: Helena Halinen (pj.), Timo Ryyänen (vpj.), Minna Mäenpää (Hippos), Minna Peltonen (SRL), Johanna Wasström (SLC), Kati Partanen (MTK johtokunta), Matti Rehula (MTK-Satakunta) ja Johanna Andersson (siht.).

Kuluttajatyöryhmä

Vuoden 2021 kokoukset pidettiin kaikki etänä, ja myös toiminta painottui tekemiseen, jossa ei kohdata fyysisesti. Kevättalvella järjestimme webinaarin Kuluttajat ja tulevaisuuden ruoka, johon osallistui 300 henkilöä. Syksyn Kokkaa Kotimaista- tempaus 8. luokkien valinnaisen kotitalouden opiskelijoille jatkui, ja tavoitti yhteensä 8000 nuorta. Tempauksia järjestettiin MTK-yhdistysten voimin kaikissa MTK-liitoissa.

Syksyllä pidettiin myös hybridimallilla koulutus MTK-yhdistysten ja -liittojen kuluttajatyötä tekeville tai siitä kiinnostuneille. Vuoden lopuksi valmistui MTK:n toimeksi annosta mielenkiintoinen AMK-opinnäytetyö, jonka aiheena oli "Ruuan verkkokauppa Suomessa".

Kokoonpano: Kaisa Pihlaja (pj.), Arto Laine (vpj.), MTK maatalouslinja: Heidi Siivonen (kuluttajatyöryhmän sihteeri), Johanna Andersson ja Jukka Rantala, varaedustajat: Max Schulman ja Saara Patama, MTK ympäristö- ja maankäyttö: Minna Ojanperä, varaedustaja Liisa Pietola, MTK Metsälinja: Lea Jylhä, varaedustaja Heli Mutkala, MTK Viestintä: Kaija Stormbom, varaedustaja Henrietta Dahlman, MTK Liitot: Terhi Löfstedt, MTK Varsinais-Suomi, varaedustaja Sirpa Laitinen, MTK Pohjois-Suomi, MTK yhdistykset: Anna Siiriäinen, MTK Hirvensalmi, Etelä-Savo, varaedustaja Liisa Vuorela, MTK Jalasjärvi, Etelä-Pohjanmaa, MHY: Anita Vilén-Hemilä, MHY Pirkanmaa

An aerial photograph of a vast, dense forest of evergreen trees. The trees are packed closely together, creating a textured green canopy. In the middle ground, slightly to the right of the center, a small, dark-colored vehicle is visible, possibly a logging truck or a maintenance vehicle, parked on a clearing. The lighting is somewhat dim, suggesting an overcast day or late afternoon. The overall tone is dark and naturalistic.

METSÄTALOUS

Metsätalous

Avaintavoite 1: Voimistamme biotalouden edellytyksiä vihreän kasvun moottorina.

Monimuotoisuuden turvaaminen ja metsien ilmastoulettavuus sekä metsille asetettavien eri tavoitteiden yhteensovittaminen leimasivat metsäkeskustelua niin kotimaassa kuin EU:ssakin. MTK painotti keskustelussa ja eri politiikkaprosesseissa omaisuudensuojaa sekä metsänomistajan tahdon kunnioittamista. Kansallisen metsästrategian toteutuksessa ja biotalousstrategian päivityksessä toimme esiin metsien kestävän käytön mahdollisuuksia.

Kansallisen metsästrategian 2025 evaluointi käynnisti strategian päivityksen. MTK korosti tarvetta arvioida strategian vaikuttavuutta ja käytettyjen resurssien kohdentamisen tehokkuutta. Toimme esille metsien aktiivisen hoidon ja käytön hyödyt perustana uuden strategian päivitykselle.

Metsälain kokonaisarvioinnin jatkohankkeen yhteydessä MTK korosti lainsäädännön selkeyttä, jatkuvuutta ja maanomistajan oikeusturvaa. MTK painotti, että lain muutoksiin ei tule ryhtyä. Sen sijaan MTK tuki metsätuholakiin tehtäviä muutoksia, joilla vähennetään laajojen metsätuhojen riskiä ilmaston muuttuessa sekä lisätään toimijoiden vastuuta laadukkaasta puunkorjuusta yksityismetsissä. Metsätuholain muutokset astuivat voimaan vuoden 2022 alusta.

Kevään lisätalousarvion yhteydessä hallitus myönsi merkittävän lisärahoituksen kameran nuoren metsän hoitoon ja pienpuun keruuseen. Tavoitteena oli turpeen energiakäytön vähentyessä ennakoitua nopeammin lisätä kotimaisen pienpuun tarjontaa. MTK piti tärkeänä panostuksia metsänomistajien aktivoimiseksi nuorten metsien hoitoon, mutta korosti, että myös energiapuumarkkinoiden tulisi pitkällä tähtäimellä toimia markkinaehtoisesti.

Vuoden alussa astui voimaan laki joustoalueiden metsityksen tuesta. Maanomistajille tukihaku avautui maaliskuussa. MTK kuitenkin arvosteli tukijärjestelmän kankeutta, mikä hidasti tukipäätösten tekoa. MTK vaati tukiprosessin selkeyttämistä ja nopeuttamista.

Uutta metsätalouden kannustejärjestelmää valmistellut työryhmä (ns. METKA-työryhmä) luovutti esityksensä maa- ja metsätalousministeri Jari Lepälle tammi-kuun lopulla. Työryhmän esitys vastaa hyvin MTK:n valmistelutyössä esittämiä näkemyksiä. Suurimmat muutokset esitettyssä tukijärjestelmässä koskevat suo- metsien hoitoa. MTK painotti suometsien hoidon uuden toimintamallin pilotointia ennen kuin lopullisista tukijärjestelmän yksityiskohdista säädetään. Pilotointi käynnistyi keväällä ja MTK on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

Kestävän kasvun ohjelmaan eli elvytysvarojen käyttöön pyrittiin saamaan metsätalouden hankkeita mukaan. Valitettavasti hallitus ei nähnyt metsätaloutta keskeiseksi, vaikka ohjelmassa puhutaankin puurakentamisesta ja täsmämetsätaloudesta.

MTK oli mukana kehittämässä toimintamalleja, jotka luovat metsänomistajille mahdollisuuksia entistä vastuullisempiin ja metsätalouden kannattavuutta tukeviin metsänkasvatustapoihin. Metsäsektorin yhteisissä Monimetsä- ja Luontolaatu-hankkeissa kehitettiin toimintamalleja, joissa metsien monimuotoisuuden turvaaminen ja muut ympäristönäkökohdat voidaan entistä paremmin yhteensovittaa metsänomistajan muiden tavoitteiden kanssa. Osana maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaa maankäyttösektorin ilmasto-ohjelmaa toteutettiin hankkeita, joilla tuetaan metsien ilmastokestävyyttä sekä lisätään tietoa jatkuvan kasvatuksen sekä sekametsien kasvatuksen mahdollisuuksista. MTK on mukana hakkeiden ohjausryhmissä ja vaikuttamassa siihen, että hankkeissa tuotettu tieto palvelee myös käytännössä metsänomistajia.

Euroopan unioni astui metsäpolitiikkaan voimakkaammin kuin koskaan aiemmin. Vuoden aikana EU metsästrategia saatiin hieman vuodettuja versioita paremmaksi, mutta lopputulos oli silti heikko. Valmistelussa ja MTK:n vaikuttamisen kohteena oli lisäksi mm. Sitova ennallistamislainsäädäntö, BD strategia, RED, LULUCF ja kestävän rahoituksen uudistus. Kestävän rahoituksen taksonomiaan MTK tarttui voimakkaasti ja vuoden lopulla taksonomia nousi valtakunnan ykkösuutisten joukkoon. Haastavat taksonomian ympäristökriteerit jäivätkin Brysselissä tauolle ja niitä ei julkistettu alkuperäisessä aikataulussa. Vuoden lopulla olikin toiveita siitä, että taksonomiasta voisi lopulta tulla ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta suotuisa – komission heikoista pohja-aikeista huolimatta.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen nousi metsätalouden kestävyyskeskustelussa ilmastokestävyyden rinnalle. Vapaaehtoinen luonnonsuojelu ja luonnonhoito etenivät tuloksekkaasti. Mtk painotti useissa prosesseissa ja työryhmissä monimuotoisuustoimien kustannus- ja ekotehokasta kohdentamista sekä vapaaehtoisia toimia.

METSO-ohjelmassa saavutettiin erinomaisia tuloksia sekä ELY:jen että metsäkeskuksen sopimuksissa. Mtk vaikutti suojelurahoituksen ja toteuttavien organisaatioiden resurssien turvaamiseen. Mtk osallistui metsänhoitoyhdistysten kouluttamiseen erityisesti ympäristötuen valmistelussa. Metsänhoitoyhdistysten kohdevälitykset lisääntyivät selvästi.

Helmi-ohjelman toiminta alkoi menestyksekkäästi. Mm. vapaaehtoista soidensuojelua ja ennallistamista, lintuvesien perustamista ja kunnostusta sekä pienvesien hoitoa toteutettiin maanomistajien kanssa neuvotellen tuhansia hehtaareja. Mtk painotti ohjelman valmistelussa kaikkien toimien vapaaehtoisuutta ja maanomistajien oikeudenmukaisia korvauksia. Mtk ehdotti alueellisten Helmi-yhteisryhmien perustamista ja edustusta metsänhoitoyhdistyksille. Tavoitteet toteutuivat. Mtk toteutti sidosryhmien kanssa metsätoimijoiden Helmi-koulutusta.

Riistapolitiikka ja vahinkoeläimet

Toteutimme kaikille jäsenille suunnatun hirvieläinkyselyn, jonka tavoitteena oli kartoittaa jäsenten enemmistön näkemys sopivista hirvieläinkannoista. Jäsenkyselyyn vastasi yli 18 000 jäsentä. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin erityisesti ongelma-alueilla hirven ja valkohäntäpeuran kantatavoitteisiin vaikuttamisessa sekä hirvitalousalueilla että riistanhoitoyhdistystasolla.

Kertomusvuoden aikana valittiin riistanhoitoyhdistysten maanomistajaedustajat uudelle toimikaudelle. Edistimme metsänhoitoyhdistysten ja MTK-yhdistysten yhteistyötä lähes kuuden sadan edustajan ja varaedustajan nimeämisessä. Koska osa valinnoista tapahtui vasta loppuvuodesta koronapandemian vuoksi, siirtyivät edustajille suunnatut koulutukset vuoden 2022 puolelle.

Muutamilla alueilla hirvieläinten uusien kantatavoitteiden asettaminen ei toteutunut asiallisesti. Maanomistajien ja viranomaisten näkemykset jätettiin muutamilla alueilla kokonaan huomioimatta. Riistanneuvoston kokoonpano mahdollisti yksipuolisen päätöksenteon, johon ei ole edes valitusmahdollisuutta. Tämän vuoksi MTK esitti ministeriölle riistahallintolain arvioinnin käynnistämistä.

Hirven kannanhallinta toimii kohtuullisesti tai hyvin noin ¾ hirvitalousalueista. Valkohäntäpeuran tihentymäalueella kannanleikkauksen käynnistyminen siirtyi jälleen, vaikka saalismäärää kasvatettiin. MTK on aktiivisesti vaikuttanut niin kaatolupamäärien kasvattamiseen kuin metsästyksen toteutukseenkin. Tilanetta ei saada hallintaan ilman toimintaympäristöä muuttavia lakimuutoksia. MTK on esittänyt useita vaihtoehtoja säädosmuutoksille.

Osallistuimme “Sorkkaeläinten vaikutus metsien terveyteen ja kasvukykyyn ilmastotavoitteiden kannalta” -hankkeen toimintaan. Hankkeessa tehdään kokonaisarviota sorkkaeläinten hyödyistä ja haitoista.

MTK:n edustajat osallistuivat suden kannanhoidollista metsästäystä valmistelevan työryhmän ja ohjausryhmän toimintaan. Toimintamalli saatiin hyvin valmiiksi ja vuoden lopussa MMM antoi asetuksen kannanhoidollisen metsästyksen 20 suden ja enintään neljän lauman poikkeuslupakiintiöstä. (Vuoden 2022 puolella kannanhoidollinen metsästäys vesittyi valitusten ja toimeenpanokieltojen vuoksi kokonaan). Osallistuimme SusiLife-hankkeen ohjausryhmään. MTK:n panos kohdistuu erityisesti kotieläinvahinkojen ennakkotorjuntaan.

MTK:n esityksistä huolimatta keväälle ei myönnetty poikkeuslupia valkoposkihanhan karkottamiseen ampumalla. Syksyille näitä poikkeuslupia myönnettiin, mutta metsästäjien halukkuus ampua lintuja on laimeaa, koska ELY-keskus edellyttää saaliin hautaamista maahan. Valkoposkihanhan siirtäminen metsästyslain piiriin ja muutokset lintudirektiivin ja Bernin sopimuksen lajiliitteissä ovat välttämättömiä ovat välttämättömiä. Suomen, Ruotsin, Tanskan, Viron, Latvian ja Liettuan viljelijäjärjestöjen puheenjohtajat kiirehtivät valkoposkihanhan kansainvälisen suojelustatuksen muutosta yhteisellä aloitteella EU:n ympäristökomissarille.

Vaikutimme afrikkalaisen sikaruton leviämisen riskin alentamiseksi villisian kannan hallintaan. Kannankasvu on saatu hillittyä kohtuullisen hyvin. Kanta on kuitenkin loivassa kasvusuunnassa ja erityistä huolta aiheuttavat muutamat alueelliset esiintymät.

Metsäsertifiointi

PEFC:n standardityöryhmä päätti työnsä marraskuun alussa ja luovutti jo tammikuussa hyväksytyyn standardiluonnoksen PEFC-Suomelle. Standardiluonnoksen allekirjoitti yli 60 mukana ollutta tahoa. ELY-keskuksen ja SYKE:n, Saamelaiskäräjien ja Paliskuntain yhdistyksen edustajat eivät lopullista standardiluonnosta allekirjoittaneet. Päivitetty metsänhoidon standardi tuo uusia vaatimuksia erityisesti vesiensuojeluun sekä monimuotoisuuden turvaamiseen. Uudet vaatimukset otetaan käyttöön vuosien 2022 – 23 aikana. Metsänhoidon vaatimusten lisäksi myös ryhmäsertifiointin vaatimukset on päivitetty. MTK ja metsänomistajaorganisaatio oli vahvasti mukana uusien vaatimusten päivytysprosessissa varmistamassa, että vaatimukset edelleen soveltuvat perhemetsätalouteen ja ottavat huomioon kaikki kestävyden ulottuvuudet.

MTK osallistui edellisvuoden tapaan aktiivisesti PEFC-metsäsertifiointin kehittämiseen muun muassa Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry:n hallituksessa ja alueellisissa sertifiointitoimikunnissa. Sertifiointia toteutettiin kolmella suuralueella, joilla toimikunnat valvoivat sertifiointin toteutumista. Toimikuntien puheenjohtajina toimivat MTK:n alueelliset toimihenkilöt. Sekä itäisen että läntisen sertifiointialueen toimikunnan puheenjohtajat vaihtuivat entisten puheenjohtajien eläköidyttyä alkuvuodesta / keväällä 2021. Vuonna 2021 keskusteltiin paljon toiminnan järkevöittämisestä ja MTK ajoikin vahvasti ryhtiliikettä PEFC-metsäsertifiointin käytäntöjen noudattamisen osalta. Myös toimikuntien toimintaa kehitettiin muun muassa keskinäistä yhteistyötä tiivistämällä ja käytäntöjä yhtenäistämällä.

MTK on seurannut FSC:n prosesseja, Suomen FSC-metsäsertifiointin standardin päivitystyötä ja aloittanut valmistelut ryhmäsertifiointin pilotointiin myös Metsänomistajat-keijussa vuonna 2017 MTK:ssa tehdyn selvityksen pohjalta.

FSC kontrolloidun puun osalta MTK on seurannut puun ostajien toimia kontrollitoimenpiteiden käyttöönotossa puun hankinnassa ns. HCV-alueilla ja pyrkinyt

edistämään HCV-alueiden säilymistä puun hankinnan piirissä mm. Itä- ja Ylä-Lapissa. MTK on ollut mukana mm. auditoiden ja puun ostajien tapaamisissa, jossa on pyritty yhtenäistämään toimintatapoja HCV-alueilla, ja herättänyt keskustelua HCV-karttojen laadusta ja päivitystarpeesta sekä HCV-alueiden merkityksestä puukaupan lisäksi tila-arvioissa ja kiinteistökaupassa.

Osallistuimme valtakunnallisesti yhtenäisten metsätalouden vesiensuojelun painopistealueiden kriteereiden valmisteluun. Painotimme taustatietojen luotettavuutta kriteereiden valinnassa.

Puukauppa ja puutavaran mittaus

MTK seurasi puumarkkinoita ja tuotti markkinainformaatiota parantamaan puumarkkinoiden toimivuutta. MTK osallistui Suomen puukauppa OY:n toimintaan ja edisti Kuution kehittämistä entistä paremmin metsänomistajia palvelevaksi.

MTK edusti metsänomistajia ja puunmyyjiä MMM:n puumarkkinatyöryhmässä ja puutavaran mittauksen neuvottelukunnassa sekä sen työryhmässä. Energia-puun käytön ja hyödyntämisen edistämistä tehtiin Bioenergia ry:n hallituksessa ja puuenergiavaliokunnassa.

MTK avusti metsänomistajajäseniään ja metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöitä puukauppasopimuksiin, puutavaran mittaukseen, katkontaan ja korjuun valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Muutamia tapauksia ratkottiin virallisessa mittauksessa ja eri oikeusasteissakin, joissa lähes poikkeuksetta puunmyyjät tai metsänhoitoyhdistykset käyttivät hyväkseen MTK:n asiantuntemusta.

MTK valmisteli monia puukauppaan ja puunkorjuuseen liittyviä suosituksia, malleja ja toimintaohjeita sekä metsänomistajien ja metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöiden koulutusmateriaaleja. MTK järjesti monia puukauppakoulutustilaisuuksia niin metsänomistajille kuin metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöillekin.

Maankäyttö

MTK vaikutti maakuntakaavoitukseen jotta maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset säilyisivät myös tulevaisuudessa. Neuvottu metsänomistajia ja avustettu metsänhoitoyhdistyksiä sähkölinjoihin ja tuulivoimaan liittyvässä edunvalvonnassa.

Osallistuimme kuntakaavoitusten seurantaan sekä teimme yhdessä metsänhoitoyhdistysten ja tuottajaliittojen kanssa lausuntoja yleiskaavoihin. Vaikutimme lausunnoilla ja keskusteluilla kunnan kaavoitusvastaavien kanssa elinkeinomme toimintaedellytyksiä edistävästi.

Avaintavoite 3: Rakennamme järjestön ja jäsenten yhteistä tunnetilaa yhdessä tekemällä.

Koulutus

Syksyllä 2020 valittiin uudet metsänhoitoyhdistysten valtuustot. Uusien valtuustojen koulutuksia varten valmisteltiin materiaali. Valtuustokoulutuksista vastasivat kenttäpäälliköt alueillaan. Koulutuksia toteutettiin vuoden 2021 aikana.

Koronapandemia leimasi vahvasti vuoden 2021 koulutusten järjestämistä. Lähes kaikki koulutukset järjestettiin siksi Teams:n avulla. Metsänomistaja-webinaareja järjestettiin yhteensä 8 kappaletta. Lisäksi koulutusta oli tarjolla mm. maankäytöstä, verotuksesta ja sukupolvenvaihdoksista. Ainoa koulutus, joka voitiin järjestää paikan päällä, oli kaksipäiväinen Mhy:iden uusien toimihenkilöiden järjestö tutuksi -koulutus marraskuussa.

Metsänhoitoyhdistyksien toimihenkilöille järjestettiin etäkoulutusta Teams:lla metsätalouden vesiensuojelusta ja kaavoituksesta.

Metsälinjan sekä Mhy-kentän edustus oli vahvasti mukana MTK-koulutuksen ohjausryhmän työskentelyssä. Syksyllä ohjausryhmää täydennettiin kentän äänen vahvistamiseksi. Mukaan saatiin metsänhoitoyhdistyksen alueneuvoja Rovaniemeltä tuomaan Mhy:n toimihenkilökentän näkemyksiä.

Metsänomistajat -organisaatio

Organisaatiokokonaisuuden ja yhteistyön tiivistämiseksi Metsänomistajat -strategia laadittiin vuonna 2021. MTK:n metsävaltuuskunta hyväksyi kokouksessaan 10.11.2021 strategian. Strategiaa valmisteltiin tiiviisti yhdessä MTK:n, metsänhoitoyhdistysten ja MHYP:n kanssa. Vuoden aikana panostettiin yhdessä tekemiseen ja vuoden päättyessä metsänomistajaorganisaation yhdessä tekeminen oli hyvällä tasolla. MO-strategiassa kirkastettiin mm. Vastuujakoa järjestön eri osien kesken.

MTK keskusliitossa, sen jäsenliitoissa ja -yhdistyksissä toteutettiin vuonna 2020 järjestöuudistus, joka jatkui vuonna 2021 jäsenyhdistyksien puuttuvilla sääntömuutoksilla. Kaikissa metsänhoitoyhdistyksissä on toteutettu järjestöllistä yhtenäisyyttä tukevat sääntömuutokset vuoden 2021 loppuun mennessä.

Vuonna 2021 Mhy-kentällä toteutettiin rakennekehitystä ja seuraavat yhdistysfuusiot astuivat voimaan 01.01.2022 alkaen:

- Mhy Etelä-Savo (Etelä-Savo ja Kangasniemi-Pieksämäki)
- Mhy Kainuu (Kainuu ja Ylä-Kainuu)
- Mhy Loimijoki (Loimijoki ja Punkalaidun)

Mhy-fuusioiden jälkeen Suomessa on 56 metsänhoitoyhdistystä, joista 52 MTK Keskusliiton jäseniä. Ruotsikieliset MHY:t ovat mukana SLC:ssä.

Osana yhdessä tekemisen syventämistä MTK ja MHYP tiivistivät yhteistyötä monin tavoin. Esimerkiksi aloitetuilla yhteisillä säännöllisillä ajankohtaispalaverilla kaikille Mhy-toiminnanjohtajille, MHYP:n toimistolle sekä metsänomistajat -linjalle asioiden yhdessä valmistelu saatiin tiiviimääksi.. Tilaisuudet järjestettiin kahden viikon välein Teams-sovellusta hyödyntäen ja hyväksi koettu konsepti jatkuu myös vuonna 2022.

Avaintavoite 4: Organisaatiosta tehot irti ja roolit selviksi.

Maakuntaedunvalvonta

Vaikutimme alueellisten metsäohjelmien toimeenpanoon metsätalouden toimintaedellytyksiä vahvistaen. Osallistuimme maakunnallisten ilmasto-ohjelmien valmisteluun tuoden mukaan metsien mahdollisuudet, jotka liittyvät kasvon lisäämiseen ja fossiilisten raaka-aineiden korvaamisen puulla.

Vaikutimme maakuntastrategioihin ja –ohjelmiin. Vaikutimme maakuntakaavojen laadinnassa painottaen metsätalouden toimintaedellytyksiä muiden maankäyttöpaineiden puristuksessa. Osallistuimme ELY-alueiden vesienhoidon yhteistyöryhmiin vaikuttaen vesienhoidon tarkoituksenmukaiseen toteutukseen elinkeinotoiminnan näkökulmasta. Osallistuimme ELY:n tieasioiden yhteistyöryhmän toimintaan.

Vaikutimme hirvikantatavoitteiden 2021-24 asettamiseen sekä valkohäntäpeuran 2021-22 tavoitteisiin. Seurasimme kantatavoitteiden toteutumista ja vaikutimme viestinnän keinon.

Teimme tiivistä yhteistyötä metsänhoitoyhdistysten ja MTK-liittojen kanssa kaikessa maakuntatason vaikuttamisessa

Tutkimus

Kyselytutkimuksien osalta vuosi 2021 oli aktiivinen. Toteutimme kaksi (kevät ja syksy) Metsätutka kyselyä metsäomistajakunnalle ja viestimme ajankohtaiskysymysten osalta. Uudistimme puumarkkinabarometrin alkuvuodesta ja toteutimme 11 kpl uudistettua kyselyä metsänhoitoyhdistyksien toimihenkilöille.

Harjoittelijat saivat merkittäviä töitä valmiiksi. Edellisen vuoden harjoittelija Josefiina Tiainen viimeisteli gradunsa “MTK:n vastuullisuus metsänomistajajäsenten näkökulmasta” perustuen metsänomistajakyselyyn. Harjoittelija Pasi Mäkelä toteutti “Metsänomistajien näkemys avoimesta metsä- ja luontotiedosta” metsänomistajakyselyn.

Käynnistimme “Taimikonhoitorästit kuntoon” metsänomistajakyselyn. Työ jatkuu PTTn analysoinnilla ja vastaavan MHY kentän kyselyn toteuttamisella.

Markkinatutkimuksen uusia menetelmiä otettiin käyttöön ja vanhoja tiedonhakuja pyrittiin uudistamaan tai päällekkäisiä lopettamaan. Uusina menetelminä hyödynnettiin esimerkiksi Afryn tietokantoja, joita hyödynnettiin vuoden mittaan useissa toimissa. Toteutettiin Veitsiluodon alasajon yhteydessä Pohjois-Suomen tilannetta kuvaava raportti. Toteutettiin yhteistyössä Tapio karttakeskuksen kanssa paikkatietoesimerkkinä kuusitukin kysyntä-tarjonta karttanäkymä. Lisäksi tilattiin paikkatiedon portaille koulutusta Tapion toteuttamana ja ideoitiin jatkoa paikkatietokehitykseen.

LUKE:n kanssa käytiin läpi tilastojen kehittämiseen liittyviä haasteita. Lisäksi nostettiin esille jatkuvaluonteisen ennakkoinnin mahdollisuuksia. Toteutettiin oma seurantajärjestelmä markkinatiedon seuraamiseksi ja ennakointitiedon vertailuun. Tulevaisuustutkimuksen toteuttamista laadullisella aineistolla aloitettiin yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Laadimme kuukausittain (pl. heinäkuu) jäsenistölle ja julkisuuteen toimitetun puumarkkinakatsauksen. Otimme aktiivisesti julkisuudessa kantaa markkinatilanteeseen ja markkinoiden kehittämiseen.

Kilpailuvirasto kanssa konsultoitii puumarkkinoiden toimivuuden haasteita ja markkinatiedon hyödyntämisen pelisääntöjä.

Tutkimusyhteistyö

Osallistuttiin tutkimuslaitoksien hankkeisiin, työryhmiin ja työpajoihin. Tutkimusyhteistyö Luken kanssa on tiivistynyt. Yhteistyöllä saavutetaan merkittäviä tilastollisia hyötyjä julkisen tiedon parempaan saatavuuteen. Lisäksi on lähdetty avaamaan tiedon automatisointia LUKE:n rajapintojen kautta. Yhteistyötä tehdään useissa hankkeissa kumppanina tai ohjausryhmän jäsenenä.

Yliopistojen kanssa on tiivistetty yhteistyötä. Helsingin yliopiston metsäteknologian professori on avaamassa korjuun ja logistiikan kehittämiseen mahdollisuuksia. Myös tiedekuntatasolla ollaan aktiivisia vaikuttamaan koulutus ja tutkimuspolitiikkaan. Niin ikään Itä-Suomen yliopiston kanssa on aktiivinen yhteistyö erityisesti tulevaisuustutkimuksen ja pelillistämisen kehittämisessä. Pelillistämisen osalta oltiin aktiivisia toteuttamaan EU hankehakua sekä avustamassa väitöstutkimusta. Näissä mukana myös Bitcomp ja MHYP Oy. Lisäksi myös uusi metsäteknologian professori avaa yhteistyömahdollisuuksia. LUT yliopiston kanssa on oltu aktiivisia päättyneessä Puusti hankkeessa, jossa kehitettiin käytännön ja simulaatiotutkimuksen avulla käytäväharvennusmenetelmää. Lisäksi valmistelussa on ollut energiapuun tuonnin ja aluevaikutuksen vertaileva hankekokonaisuus, jossa tutkimusosapuolena olisi LUTin lisäksi PTT.

Eri tutkimusorganisaatioiden kanssa on tehty eritasoista yhteistyötä. Tutkimusyhteistyön mahdollisuuksia on käyty tarkemmin läpi PTT:n kanssa. Vireillä olevana yhteistyönä on ministeriölle toteutettu hiilikompensointi hanke. Lisäksi PTT toteutti aloitteemme rahastojen merkitystä eri kiinteistökaupoissa, joista metsäkiinteistöjen merkitys on kasvanut viime vuosina. PTT on ollut mukana yhteistyössä Metsätutka uudistamisen suunnittelemisessa.

Muiden tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa on myös ollut edistyksellistä toimintaa. Oltiin mukana työryhmässä määrittämässä metsäkulttuurisen kestävyttä MMM:n rahoittamassa hankkeessa. Tapion kanssa yhteistyön tiivistyminen on toteutunut useissa hankekokonaisuuksissa ja metsänhoitosuosituksien ohjausryhmässä. Tapion karttakeskuksen kanssa on aloitettu myös paikkatiedon edistäminen. Tampereen yliopiston pelillistämisen yksikkö on tuonut eloa tutkimus- ja kehittämistoimintaan metsäalalla.

A close-up photograph of a purple flower spike, likely from a species of Salvia. The flowers are small and numerous, arranged in a dense, elongated cluster. A small, fuzzy bee is perched on one of the flowers, facing right. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting a natural outdoor setting. The lighting is bright, highlighting the delicate structure of the flowers and the texture of the bee's body.

YMPÄRISTÖ JA MAANKÄYTTÖ

Ympäristö- ja maankäyttöryhmä

Avaintavoite 1: Voimistamme biotalouden edellytyksiä vihreän kasvun moottorina

Osallistuimme rakentavana osapuolena laaja-alaisen turvetyöryhmän työhön toimialan supistuessa merkittävästi energiaturpeen alasajon seurauksena.

Vaikutimme uusiutuvan energian direktiivin kestävyyskriteerien toimeenpanoon Suomessa.

Vaikutimme EU:n elvytysvarojen kohdentumiseen biotalouden edellytyksiä vahvistavasti.

Vaikutimme EU:n ilmastopoliitikan valmisteluun ja osallistuimme kansainvälisiin ilmastoneuvotteluihin.

Korostimme maan kasvun merkitystä luontopohjaisissa ratkaisuissa ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ja loimme pohjaa kestävien hiilikiertojen ratkaisuille EU-politiikassa.

Näytämme suuntaa vastuulliselle tuotannolle

Ympäristövastuun painopisteinä korostuivat vesiensuojelu, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen sekä ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen. Ohjenuorina toimivat MTK:n ilmasto-ohjelma ja luonnon monimuotoisuusohjelma sekä MTK:n ja SLC:n vesiohjelma, maaperäohjelma ja ilmastotiekartta.

Vaikutustyömme näkyi vuoden lopulla komission tiedonannossa kestävästä hiilikiertoista, jotka ovat ilmastovastuullisen työmme peruskivi. Vuoden lopulla hallitus linjasi maataloudelle päästövähennystavoitteen, joka oli suoraan www.mtk.fi/ilmastotiekartastamme. Korostimme, että ilmastotiekartan toimet maksavat ja vaativat laajan rahoituspohjan.

MTK:n pitkäjänteinen työ vastuullisen tuotannon edelläkävijänä konkretisoitui myös syksyllä vesistöpaneelin (www.vesistosäätiö.fi) päätöksessä, joka totesi MTK: ja SLC:n vesistöohjelman toimivan hajakuormituksen vähentämishjelmaksi niin hyvin ettei uutta tarvitse kirjoittaa.

Ympäristöohjelmat edunvalvonnan ytimessä

Jäsenten ympäristön tilaa edistävä työ sekä elinkeinojemme kansallinen ja kansainvälinen ympäristöedunvalvonta perustuivat ohjelmiamme linjauksiin.

Esittelimme ja jaoimme ympäristöohjelmiamme lukuisissa webinaareissa kotimaassa ja ulkomailla. Saimme ohjelmillamme huomiota suunnannäyttäjänä ja ymmärryksen lisääjänä. Käynnistimme ympäristöohjelmien toimenpiteiden seurannan arvioidaksemme yhteisesti linjattujen yli 200 toimenpiteen toteutumista yhteiskunnassa sekä jäsenistössä.

Vaikutimme keväällä valmistuneen maaperäohjelman kirjauksilla niin kansainvälisesti kuin kansallisesti maaperän suojeluun korostaen peltojen ja metsämaan tuottavuutta, terveyttä ja puhtautta peruslähtökohtina. Vaikutustyö näkyi komission esityksessä maaperästrategiaksi, jossa maan hedelmällisyys tuottavaan maan arvostus sai ansaitusti tilaa.

Ympäristöstä Yhdessä -webinaarit

Järjestimme viisi Ympäristöstä Yhdessä -webinaaria, jotka kokosivat vuoropuheluun sidosryhmiä, päättäjiä ja tutkijoita. Aiheina olivat maankäyttö, vesienhoito, tuottava maa sekä karjatalouden ympäristövaikutukset. Viides teema koski hiilensidonnan kaupallistamista.

Saimme webinaareilla näkyvyyttä ja vuoropuhelua, joka rikkoi rajoja. -Koen, että tässä tulivat faktat ja toisaalta lisätiedon tarve hienosti esille, kiitteli ympäristöjärjestön edustaja karjatalousseminaaria.

Hiilensidonta kuuluu meille ja näkyväksi

Osallistuimme lukuisiin hiilensidonnan kaupallistamista käsitteleviin tilaisuuksiin puhujina ja hiilensidonnan kaupallistamista koskevan kansallisen lainsäädännön tarvearviointiin. Päästövähennystavoitteiden kiristyessä vaikutimme komission ilmastolainsäädännön päivitykseen korostaen luonnontieteellisiä kriteereitä ja kansallista laskentaa lähtökohtina.

Kehitimme hiilensidonnan tilatason arviointiin hiililaskurin, jota pilotoitiin lukuisilla maatiloilla. Kasvillisuuden sitoma hiili ja viljelyn aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt saatiin nykytiedolla laskettua vain karkeasti.

Hiililaskurin kehitystyö tunnisti tärkeitä tietotarpeita viljelytekniikan vaikutusten todentamiseksi. www.mtk.fi/hiililaskuri -sivusto loi pohjaa kestävien hiilikiertojen ymmärrykselle, joka johti yhteiskunnalliseen keskusteluun tuotantomme kulutusperäisten päästöjen uudelleenarvioinnin tarpeesta ja kasvihuonekaasuinventaarion päivitystarpeesta.

Viestimme maankäytön ilmatoratkaisujen tietovajeesta, jonka täyttämiseksi valtio käynnisti Hiilestä kiinni –hankekokonaisuuden. Korostimme viljelytekniisten ratkaisujen ja satoisuuden merkitystä vastuullisessa tuotannossa, joka sai nimekseen myös uudistava viljely tai hiiliviljely.

Turvaamme jäsenten omistus- ja käyttöoikeuden biotalouden resursseihin

Osallistuimme vesien- ja merenhoitosuunnitelmien (2022–2027) valmisteluun. Tavoitteena olivat realistiset vesien tilatavoitteet, joihin maa- ja metsätaloudessa pyritään kohdennetuin, kustannustehokkain ja käytäntöön hyvin sopivin toimenpitein, joista aiheutuvat kustannukset korvataan täysimääräisesti.

Osallistuimme Suomen uuden kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian ja toimintaohjelman valmisteluun sekä vaikutimme EU:n biodiversiteettistrategiaan liittyviin asioihin.

Osallistuimme Suomen kestävä kehityksen tiekartan 2030 valmisteluun, jossa kahdeksi muutosalueeksi oli tunnistettu hyvinvointia tuottava ruokajärjestelmä sekä monimuotoisuutta ja hiilineutraaliutta vahvistava metsien, vesien ja maankäyttö. Vaikutimme sisältöön siten, että suomalaisen alkutuotannon vahvuudet ja kannattavuuden parantaminen saatiin tavoitteisiin. Saimme kirjatuksi maanomistajien keskeisen roolin, mikä oli edunvalvontavoitto nykyisessä keskustelulämpöpiirissä.

Korostimme maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman valmistelussa poudankestävien eloperäisten maiden roolia turvata huoltovarmuutta kuivuuskausina. Korostimme viljelytekniisiä ratkaisuja ja niiden vaikutusarviointia maankäytön ilmastoratkaisujen priorisoinnissa.

Osallistuimme Suomen virkistyskäyttöstrategian valmisteluun.

Osallistuimme lakihankkeiden valmisteluun ympäristöoikeuden alalla painottamalla omaisuudensuojaan ja lainsäädännön selkeyteen liittyviä näkökulmia.

Käynnistimme ja toteutimme rahoituksen uudelle maankäyttöprofessorille Turun yliopistossa.

Avaintavoite 2: Hyödynnämme maaseudun tuotteiden ja palveluiden kasvaneen arvostuksen jäsenten tuloja lisäävällä tavalla.

Vaikutimme biokaasun sisällyttämiseen jakeluvaiheeseen ja biokaasun kohteluun verotuksessa.

Avaintavoite 3: Rakennamme järjestön ja jäsenten yhteistä tunnetilaa yhdessä tekemällä.

Toteutimme laajat koulutussarjat jäsenillemme sekä toimihenkilöille ympäristö- ja maankäyttöasioista.

Organisoimme tuulivoimaedunvalvontaa sen kysynnän laajentuessa valtakunnalliseksi ja järjestimme lukuisia koulutuksia ja yleisötilaisuuksia.

Ympäristö ja maankäyttövaliokunta

Ympäristö ja maankäyttö -valiokunta kokoontui vuonna 2021 viisi kertaa. Kaikki kokoukset järjestettiin etäkokouksina koronapandemian vuoksi. Tämän ja edellisen vuoden toimintatapamuutoksen myötä myös alueellisten ympäristö ja maankäyttö -valiokuntien sihteerit pääsivät halutessaan seuraamaan kaikkia kokouksia. Tämä mahdollisti nopean tiedonkulun ja yhteyden paikallisyhdistyksiin saakka.

Kevätkaudella pidetyissä kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia maankäyttöasioita ja lainsäädäntöhankkeita sekä yhteisen maatalouspolitiikan valmistelua. Lisäksi valiokunta pidettiin ajan tasalla maaperäohjelman valmistelun etenemisestä ja valiokunta sai mahdollisuuden kommentoida ohjelmaa valmisteluvaiheessa. Valiokunta tunnisti myös järjestössä maankäyttöön liittyvän koulutustarpeen ja teki aloitteen, jonka johdosta huhtikuun kokouksen päätteeksi pidettiin alueellisille ympäristö ja maankäyttö -valiokunnille sekä keskusliiton valiokunnille ja verkostoille avoin koulutus otsikolla ”Mitä maanomistajien on hyvä tietää Maanmittauslaitoksen toimituksista ja niihin valmistautumisista?”. Koulutus tallennettiin, joten sen katsominen mahdollistui myös niille, jotka eivät päässeet sitä koulutuksen aikana seuraamaan.

Syyskauden ensimmäisen kokouksen aiheena oli ilmastopolitiikan tilannekatsaus, jossa käytiin läpi politiikan keskiöön nousseita ilmastoaiheita, liittyen mm. Fit for 55 -valmiuspakettiin, IPCC:n kuudennen arviointiraportin ensimmäiseen osaan ja ilmastolakiluonnokseen. Myös MTK:n kesällä lanseeraamaa Maatilan hiililaskuria esiteltiin valiokunnalle. Syksyn toisessa kokouksessa käytiin läpi luonnonsuojelulain uudistuksen ja kansallisen biodiversiteettistrategian tilannetta, metsien kaavoitukseen liittyviä asioita sekä EU:n maaperästrategiaesitystä.

Valiokunnan kokoonpano: Vesa Paavola, pj., Hannu Karppila, vpj., Merja Korpi, jäsen, Kari Pennanen, jäsen, Lassi-Antti Haarala, jäsen, Ritva Toivonen, MHY:n edustaja, Sari Lantta, MHY:n edustaja, Thomas Antas, SLC:n edustaja, Pekka Kärkäs, MTK:n johtokunnan edustaja.

A group of people, including men and women of various ages, are gathered in a field of tall grass. Some are standing in a line, while others are in small groups. In the background, there are trees and a blue sky with scattered white clouds. The overall scene suggests an outdoor agricultural or educational event.

ELINKEINOPOLITIIKKA JA YRITTÄJYYS

Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyys 2021

Biokaasu, kausityövoima

Vaikutimme EU:n ja Suomen elvytysohjelmien rahoitukseen (ml. ns. vihreä siirtymä) siten, että biokaasuinvestointien rahoitusedellytykset paranivat ja myös edellytykset rakentaa maaseudulle toimintavarmempia ja laadukkaampia verkkoyhteyksiä paranivat.

Kausityövoimatarpeen tyydyttämiseksi Töitä Suomesta Oy:n resursseja lisättiin ja se vastasi merkittävältä osin ukrainalaisten kausityöläisten maahantulosta koronaturvallisesti järjestämällä lennot, testaukset ja hoitamalla myös osan työnvälityksestä. Töitä Suomesta Oy:n rooli tilojen ohjeistuksessa ja neuvonnassa oli aivan keskeinen, jotta kausityövoimaa saatiin maahan riittävästi.

Vaikutimme osaltamme myös CAP-uudistuksen maaseutuohjelman maaseudun kehittämistoimien valmisteluun.

Maaseutu- ja aluepolitiikka sekä maakuntaudistus

Koronapandemia on tuonut monipaikkaisuuden ja maaseudun mahdollisuudet näkyvästi esille lisääntyneen etätöiden myötä. Tähän liittyen olemme tuoneet esille maaseudun näkökulmaa maakuntaudistukseen liittyen, vaikka se toteutuukin vain sotepalveluiden ja pelastustoimen osalta. Maaseudun infra ja palvelutasosta huolehtiminen on kuitenkin tärkeä osa maaseudun elinvoimaa houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Nämä teemat olivat keskeisesti esillä myös syksyllä 2021 hybridinä järjestetyssä Maaseutuparlamentissa, jonka pääyhteistyökumppanina olimme.

Liikennevaikuttaminen

Vaikutimme Valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelma - Liikenne12:n valmisteluun. Olimme aktiivisesti mukana sen valmistelussa ja ohjelmaan sisällytettiin tärkeitä lisäyksiä koskien esimerkiksi yksityisteitä, perusväylänpidon rahoitusta ja alueiden sisäistä saavutettavuutta. Lähtökohtaisesti maaseudun näkemykset ovat hyvin mukana, mutta suuri haaste on rahoituksen riittävyys erityisesti alemman tieverkon osalta. Edelleen kiinnitimme huomiota laajan yksityistieverkon merkitykseen Suomen elinkeinoelämälle ja tähän liittyen teimme keväällä mm. kyselyn yksityistieverkon kunnosta ja pullonkauloista. Pidimme esillä maaseudun näkökulmaa fossiilittoman liikenteen tiekartan valmistelussa, painottaen muun muassa, ettei polttoaineverotuksella tai käyttövoimaverotuksella tule vaarantaa alueiden kilpailukykyä tai biokaasun käytön yleistymistä. Aloitimme yhteisen liikennevaikuttamisprojektin yhteistyössä eräiden muiden elinkeinoelämän järjestöjen kanssa tavoitteena saada rahoitusresurssit kuntoon.

Digitalisaatio, laajakaista ja datatalous

Toimimme aktiivisesti maaseudun digitaalisten toimintaedellytysten kehittämiseksi. Pidimme esillä toimintavarman valokuidun saatavuuden tärkeyttä. Koronapandemian myötä yleistynyt etätö ja paikkariippumattomuus korostavat välityskykyisten nettiyhteyksien saatavuuden merkitystä koko maassa. Vaikutimme menestyksekkäästi vuoden alussa voimaan tulleeseen laajakaistatukilakiin siten, että asetuksella säädettiin julkisin varoin tuettavien laajakaistahankkeiden vähimmäisnopeus ja valokuitu-vaatimus mahdollistamaan tulevaisuudessa gigabittiyhteydet.

Osallistuimme aktiivisesti älymaatalouden ja reilun datatalouden kehittämiseen. Tiedon parempi hyödyntäminen tukee jäsentemme elinkeinojen kilpailukykyä ja kasvua sekä mahdollistaa toiminnan hiili- ja ympäristöjalanjäljen todentamisen. Lisäämällä koko elintarvikeketjun tiedon jakamista reilun datatalouden periaattein on mahdollista tuoda alkutuotanto lähemmäs kuluttajaa ja kasvattaa arvonmuodostusta.

Maaseutumatkailu

Maaseutumatkailuelinkeinon edunvalvontaa ja vaikuttamista sekä viestintää teimme yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa. Kotimaassa erityisesti Lomalaidun ry:n ja Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry:n sekä kansainvälisesti eurooppalaisen RuralTour -yhteistyöverkoston kanssa. Maaseutumatkailuyrittäjien edunvalvonnassa painotimme erityisesti koronakriisin seurauksia, tukitoimia ja selviytymiskeinoja tukalassa markkinatilanteessa.

Edunvalvontafoorumeista merkittävin oli vaikuttaminen TEM:n matkailufoorumissa ja sen valmisteluverkostossa maaseutumatkailun tarpeita ja etuja esille tuoden. Lisäksi osallistuimme Matkailutilastojen yhteistyökokouksiin, joiden ansiosta muun muassa vuokramökit on saatu pilotoitua tilastoinnin piiriin. Lisäksi koulutustarpeisiin vaikutettiin opetushallituksen Majoitus-, ravitsemus- ja matkailupalvelut -ennakointiryhmässä.

Ruokamatkailua kehitimme osana elintarvikkeiden viennin RuoKasvu-hanketta toukokuun loppuun saakka (MTK ry päätoteuttajana), jossa Lomalaidun ry:n hallinnoimana edistimme yhteistyössä ruokamatkailutuotteiden laatua ja tuotteistamista. Hankkeessa tehtyä työtä jatkoimme Lomalaidun ry:n hallinnoimassa Gastropajat -ruokamatkailun kehittämishankkeessa, joka käynnistettiin elokuussa viiden eteläisen maakunnan alueella.

Lisäsimme touko-syyskuussa maaseutumatkailun näkyvyyttä kotimaan matkailun edistämiskampanjassa "100 syytä matkailla Suomessa" kärkenämme Matkamaalle.fi. Syyskuussa toteutimme Makumatka Maalle -teemapäivää Lähiruokapäivän (entinen Osta Tilalta -päivä) yhteistyöverkoston kanssa. Kansainvälistä yhteistyötä ja vaikuttamista edistimme järjestämällä kolmipäiväisen 7th European Congress on Rural Tourism -tapahtuman lokakuussa Asikkalassa.

Koulutus-, tutkimus- ja tiedepolitiikka

Kävimme tiivistä vuoropuhelua tutkimuslaitosten ja ammattikorkeakoulujen kanssa elinkeinojemme kannalta tärkeiden tutkimusteemojen edistämiseksi. Otimme kantaa elinkeinojemme tutkimus- ja koulutusresurssien säilyttämisen puolesta sekä osallistuimme kansallisen osaamisverkoston AgriHubin käynnistämiseen.

Osallistuimme alan osaamisen ennakkointiin sekä varmistimme rahoituksen ja hankkeen etenemisen luonnonvara-alojen AMK- ja tiedekorkeakoulujen liiketalous- ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen osaamisen kansalliseksi arvioimiseksi.

Pysäytimme toisen asteen koulutuksen rahoitusuudistuksen heikkenemisen luonnonvara-alalla ja varmistimme rahoitusuudistuksen uudelleenarvioinnin.

Osallistuimme yhteistyön tiivistämiseen alan ammattipistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä kansallisen osaamisverkoston AgriHubin käynnistämisessä sekä liityimme järjestönä osaksi eurooppalaista maatalousosaamisen verkostoa.

Veropolitiikka

Vuoden 2021 merkittävimmät veropoliittiset tapahtumat perustuvat hallitusohjelman pitkälle neuvoteltuun veropoliittiseen osioon. Hallitusohjelman lähtökohta on, ettei maa- ja metsätaloudenharjoittajan tai yrittäjän verotus kiristy miltään osin.

Kiinteistöverotus

Valtiovarainministeriössä oli virkamiestyönä valmistettu uusi esitysluonnos kiinteistöverotuksen muuttamiseksi, jonka toteutuminen olisi merkinnyt merkittäviä kiristyksiä lähes kaikkien suomalaisten kiinteistöjen kiinteistöveroon.

Esitetyt muutokset eivät olisi ottaneet huomioon rakennusten todellisia markkina-arvoja eri osissa maata, kuten hallitusohjelma edellyttää. Esitysluonnos olisi nostanut asuinrakennusten kiinteistöverotusarvon lähes kaksinkertaiseksi ja vapaa-ajan asuinrakennusten kiinteistöverotusarvon yli kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna. Näin ollen kiinteistöveroprosenttien ylärajojen olisi pitänyt puolittua. Esitysluonnoksessa kiinteistöveroprosenttien ylärajat pysyisivät ennallaan tai alenivat vain hyvin vähän.

Ne maa- tai metsätalouteen kuuluvat tuotantorakennukset, joiden rakentaminen olisi aloitettu 1.1.2022 tai myöhemmin, olisivat tulleet keskimääräisiin alueellisiin rakentamiskustannuksiin perustuvan kiinteistöverotuksen kohteeksi. Tämäkään ei perustunut hallitusohjelmaan. Muutos on hyvin periaatteellinen, koska nykyisin maa- tai metsätalouteen kuuluvien tuotantorakennusten kiinteistöverotusarvo perustuu tuloverotuksen poistamattomaan hankintamenuun.

Lisäksi kuntaluokitukset olivat esityksessä epäjohdonmukaisia: Turku, Kolari, Utsjoki, Kittilä, Pelkosenniemi olivat samassa alueessa 3. Tämä kertoi sen epäkohdan, että rakennusten perusarvot perustuivat keskimääräisiin alueellisiin rakentamiskustannuksiin eikä markkina-arvoihin.

Muutokset olisivat olleet perustavaa laatua olevia sekä periaatteellisia. Onnistuneella ja oikea-aikaisella edunvalvonnalla ja koordinoitulla yhteistyöllä onnistuttiin kuitenkin lakiesityksen eteneminen 2021 aikana torjumaan. Tähän pohjautuen valtiovarainministeri päätti toistaiseksi olla antamatta ko. esitystä.

Luonnonsuojelualueet verovapaiksi

Luonnonsuojelulain mukaiset luonnonsuojelualueet päätettiin vapauttaa kiinteistöverosta verovuoden 2021 alusta alkaen. Lisäksi hallitusohjelmassa on todettu, ettei kiinteistöverotusta ei laajenneta maa- ja metsätalousmaahan.

Arvonlisäverotus

Arvonlisäverovelvollisuuden tilikausikohtaiseen liikevaihtoon perustuva alaraja päätettiin nostaa vuoden 2021 alusta 10 000 eurosta 15 000 euroon. Arvonlisäveron alarajahuojennus koskee 1.1.2021 alkaen liiketoiminnan harjoittajia, joiden tilikauden liikevaihto ylittää 15 000 euroa mutta on enintään 30 000 euroa. Alarajahuojennus säilyy ennallaan lukuun ottamatta sitä, että alarajahuojennuksen euromääräinen vaikuttamisalue on nyt 15 000 euron ja 30 000 euron välinen tilikauden liikevaihto. EU:n jäsenvaltioiden mahdollisuus soveltaa alarajahuojennuksen kaltaisia asteittaisia verohelpotuksia poistuu 1.1.2025 alkaen arvonlisäverodirektiivin muutoksen vuoksi.

Maatalouden ja metsätalouden tuloverotus

Maatilatalouden tuloverolakiin lisättiin säännös, jonka mukaan enintään 1 200 euron koneiden, kaluston, ja laitteiden menojäännöksen voi poistaa kerralla. Metsätaloudessa nykyisin soveltuvaa kerralla poistettavan menojäännöksen rajaa on korotettu 200 eurosta 600 euroon. Sellaisten koneiden, kaluston ja laitteiden, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta, hankintameno saadaan edelleen vähentää kokonaan sinä verovuonna, jona se on maksettu. Tämä säännös koskee sekä maatalouden että metsätalouden verotusta.

Koneiden ja kaluston tuplapoistoja koskevan lain voimassaoloa jatketaan vuoteen 2025

Vuoden 2020 alusta on ollut voimassa laki, joka mahdollistaa elinkeinotoimintaa ja maataloutta harjoittaville kaksinkertaiset poistot uutena hankituista ja lain voimassaoloaikana käyttöön otetuista koneista ja kalustosta (irtain käyttöomaisuus). Normaalisti tällaisten hyödykkeiden verovuosisuhteinen enimmäispoisto on 25 prosenttia menojäännöksestä, mutta lain soveltamisalaan kuuluvista hyödykkeistä enimmäispoisto on 50 prosenttia menojäännöksestä. Lain oli tarkoitus olla voimassa vuoden 2023 loppuun saakka. Hallitus päätti, että lain voimassaoloa jatketaan vuoden 2025 loppuun asti.

Yhteismetsäosuuden hankintavelan korko vähennyskelpoiseksi

Yhteismetsäosuuden hankintavelan korko säädettiin vähennyskelpoiseksi vuoden 2022 alusta alkaen. Nykyisessä verotuskäytännössä yhteismetsäosuuden hankintavelan korkoa on pidetty vähennyskelvottomana, koska yhteisyyden, kuten yhteismetsän, voitonjako osakkaille on verovapaata tuloa.

Metsävähennyksen käyttöä rajoitetaan

Metsävähennyksen voi aiemmin tehdä luonnollinen henkilö, kuolinpesä, luonnollisten henkilöiden ja/tai kuolinpesien muodostama verotusyhtymä sekä yhteisö, kuten yhteismetsä. Yhteisöt, kuten esimerkiksi osakeyhtiöt, eivät voi tehdä metsävähennyksestä hankkimastaan metsästä. Yhteismetsä voi aiemmin tehdä metsävähennyksen, vaikka sen osakkaat olisivat kokonaan tai osittain esimerkiksi osakeyhtiöitä.

Lakia muutettiin 2021 siten, että yhteismetsällä on oikeus metsävähennyksen tekemiseen vain, jos sen osakaskunnan osuuksista vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistuksessa, eikä näiden omistus perustu sijoitusrahastolaissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädettyyn sijoitusrahastoon tai vaihtoehtorahastoon tehtyyn sijoitukseen.

Esityksellä on toteutuessaan vaikutusta paitsi metsärahastojen sijoitustoimintaan, myös esimerkiksi rakenteisiin, joissa yhteismetsän osakaskunnan osakkaana on osakeyhtiöitä. Esityksellä voi siis olla tarkoitettua laajempiakin vaikutuksia.

Maakuntaverokomitea ei puoltanut maakuntaveroa

Parlamentaarinen maakuntaverokomitea luovutti komiteamietintönsä valtioneuvostolle 11.3.2021. Komitea arvioi maakuntaveron käytön mahdollisuutta eri näkökulmista sekä sen sopivuutta Suomen nykyiseen verojärjestelmään. Johtopäätöksensä komitea katsoi, ettei ole olemassa maakuntaveroa puoltavia seikkoja ainakaan hyvinvointialueitten rahoittamiseksi.

Maakuntaveron käyttöönottoa vastaan puhuvista seikoista keskeisimmät ovat sen työn verotukseen aiheuttama kiristymispaine sekä alueiden eroista seuraavat riskit verotuksen alueellisten erojen kasvuun ja palveluiden yhdenvertaisuuden heikkenemiseen.

Komitea toteaa, että maakuntaveron käyttöönoton tarpeellisuutta tulisi arvioida siinä vaiheessa, kun hyvinvointialueiden rahoitusmallin toimivuudesta on saatu riittävästi kokemusta ja jos niiden tehtäväkenttää mahdollisesti olennaisesti laajennetaan. Tällöin tulisi komitean mukaan tarkastella laajasti julkisen sektorin tehtäviä, rahoitusta ja veronsaajien asemaa.

MTK:n veroseminaarit ympäri Suomen

MTK järjesti vuonna 2021 yhdessä MTK:n liittojen kanssa osakeyhtiöittämisilaisuuksia ja veroseminareja teams-kokouksina vallinneiden koronarajoitusten vuoksi. Tilaisuuksissa oli yli 800 maa- ja metsätaloudenharjoittajaa. Tämän lisäksi jäseniä palveli vero-oikeudellisissa kysymyksissä MTK:n oma palveleva veropuhelin.

Sosiaalipolitiikka ja hyvinvointi

MTK jatkoi aktiivista kuntoutusyhteistyötä Kelan, Melan ja Maatalousyrittäjien työterveyshuollon kanssa. Koronapandemia on tosin haastanut tätäkin työtä, mutta vuoden aikana saatiin kuitenkin vireille joitakin kuntoutuksia, ennaltaehkäiseviä kuntoremontteja ja myös ammatillisia KIILA-kursseja. Yhteistyökumppaneina ovat olleet Kuntoutus Peurunka, Kruununpuisto (Punkaharju) ja Taukokangas (Kalajoki).

MTK jatkoi edelleen myös hyvää yhteistyötä Maaseudun Terveys- ja Lomahuollon kanssa. Maatalousyrittäjille oli tarjolla useita tuettuja lomaviikkoja hyvinvointilomista perhelomiin. Tuetut lomamatkat olivat tosin nekin jossakin kohtaa tauolla koronan takia.

Tärkeimpiä yhteistyömuotoja on aikanaan MTK:n aloitteesta 25 vuotta sitten syntynyt Maaseudun tukihenkilöverkko. Sitä myös kehitettiin vuoden 2021 aikana siten, että tukihenkilöihin voi jatkossa ottaa yhteyttä paitsi puhelimitse myös verkon kautta Tukinetissä. Osalle tukihenkilöistä voi lähettää myös sähköpostia. MTK oli edelleen myös tiiviisti mukana kehittämässä työterveyshuoltoa sosiaali- ja terveysministeriön ja maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikön (MYTKY) neuvottelukunnissa sekä Kelan työterveyshuoltofoorumissa. Maatalousalan työterveyshuollon iso haaste on se, että liittymisaste on laskenut. Liittymisasteen nostoa ja maatalousyrittäjien työterveyshuoltopalveluiden parantamista on yritetty Melan, Työterveyslaitoksen ja MTK-liittojen tekemien työterveyshuoltopalveluiden puitesopimusten kilpailutuksilla.

Hallituksen vuonna 2020 käynnistämä sosiaaliturvauudistuksen valmistelu eteni ja parlamentaarinen komitea jätti mietintönsä maaliskuussa 2020. Sosiaaliturvaa on tarkoitus uudistaa vaiheittain pitkällä aikavälillä. Sosiaaliturvauudistuksen etenemistä on seurattu MTK:ssa tiiviisti erityisesti ansiotyön, yritystoiminnan ja sosiaaliturvan yhteensovittamisen näkökulmasta.

Lomituspalvelut

MTK osallistui aktiivisesti lomituksen hallintotyöryhmän työskentelyyn, ja työryhmä sai työnsä päätökseen kertomusvuoden maaliskuussa. STM:n johdolla toteutettu työryhmätyöskentely onnistui suunniteltujen ja johdettujen kokoontumisten myötä etätyöskentelynä hyvin. Hallintotyöryhmä tarkasteli työssään lukuisia eri hallintomalleja, kuuli laajasti eri tahojen asiantuntijoita ja päätyi suosittamaan nykyisen Mela-johtoisen mallin jatkamista. Lomituksen paikallisyksikkörakenteen kehittämisen tarve nostettiin työryhmässä vahvasti esille, ja Melassa aloitettiin jo työryhmätyöskentelyn aikana muutosprosessi alueellisen hallinnon kehittämisen osalta.

Lomituslainsäädännön kehittämistyön ensimmäisen vaiheen työskentelyä jatkettiin STM:n johdolla keväällä 2021. Tavoitteena on saada ensimmäisen vaiheen uudistus valmiiksi vuoden 2022 aikana ja tulla voimaan vuoden 2023 alusta.

Työhyvinvoinnin edistäminen

MTK toimi kertomusvuonna aktiivisesti eri verkostoissa ja osallistui myös ruuantuotannon ilmastovaikutuksia koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun tuoden esiin hyvinvoinnin näkökulman. MTK toteutti yhteistyössä Kirkkohallituksen kanssa verkkoseminaarin ”Viljellen ja varjellen – arvostaen vai arvostellen”. MTK osallistui myös Ylen Hyvin sanottu -hankkeeseen, jonka yhtenä tavoitteena on nostaa yhteiskunnallista keskustelua enemmän toista arvostavaksi ja ymmärtäväksi. Etänä järjestettyihin keskustelutilaisuuksiin osallistui laajasti eri yhteiskunnan toimijoita. MTK:n taholta keskusteluissa nostettiin esille ruuantuottajien hyvinvoinnin lisäksi viljelijöiden arkea, toimeentuloa ja tuotannon kannattavuutta sekä kotimaisen ruuantuotannon merkitystä hyvinvoinnille ja huoltovarmuudelle.

Melan työhyvinvointiverkostossa tilakohtaista työtä tekevien osaajien määrä kasvoi kertomusvuonna ja tekijöiden osaaminen vahvistui mm. työkykykoordinaattorikoulutuksesta valmistuneiden myötä. Haastavasta koronatilanteesta huolimatta myös lähikäyntejä maataloilille toteutui jonkin verran.

Hyvinvointiosaamista lisääviä Hyvinvoinnin ABC -koulutuksia ja Hyvinvointipäiviä toteutettiin kertomusvuonna eri puolella Suomea. Etävertaisryhmät aloittivat toimintansa kertomusvuonna MTK:n nuorten aloitteesta. Samoin alkoi verkossa järjestetyt Hyvinvointiwebinaarit. MTK osallistui myös Melan järjestämiin sidosryhmille tarkoitettuihin Varhaisen välittämisen verkostotreffeille, joita toteutettiin koronatilanteesta johtuen etätalaisuuksina.

Työkykyä ylläpitävien kuntoutusten ja tuettujen lomien osalta MTK:n yhteistyö jatkui Kelan, eri kuntoutuslaitosten ja Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n kanssa aiempien vuosien tapaan.

Valiokunnat ja verkostot

Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta

MTK:n osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa. Etänä järjestetyissä kokouksissa käsiteltiin lomituspalvelujen lainsäädännön etenemistä, Melan työhyvinvointipalveluita ja niiden kehittämistä, Suomen CAP-suunnitelmaa hyvinvoinnin, riskienhallinnan ja varautumisen näkökulmasta, työterveyspalveluita, perhevapaaudistusta sekä siihen liittyviä lomitussäädännön muutoksia, sosiaaliturvauudistusta, ammatillisen koulutuksen rahoitusta, jatkuvaa oppimista sekä metsähyvinvointiverkoston toimintaa.

Valiokunnan kokoonpano: Kati Partanen (pj.), Mika Nieminen (vpj.), Eija Kodis, Henna Vuotila, Juhana Jalkanen, Liisa Salmela, Mika Nieminen, Jaana Timonen (Mhy), Mats Wikner, Maire Lumiaho (siht.)

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui vuonna 2021 yhdeksän kertaa, kokouksista kaksi oli sähköpostikokouksia. Koronakriisin takia vuonna 2021 kokoukset olivat Teams kokouksia ja vuotuista maakunnassa pidettyä yhteiskokousta jonkun alueellisen valiokunnan kanssa ei pidetty.

Kevätkaudella pidetyissä kokouksissa käsiteltiin perusteellisesti kausityövoimatilannetta, joka koronapandemian takia haastoi järjestöä laajasti. Lisäksi asialistalla olivat vahvasti CAP-uudistukseen liittyen maaseutuohjelma ja infra-asiat useasta eri näkökulmasta (biokaasu, sähkömarkkinat, valokuitu) sekä kiertotalous. Lisäksi asialistalla oli mm. koheesiopolitiikka, sote-uudistus, digitalisaatio ja innovaatioista sekä myös MTK:n kantojen valmistelu elvytysohjelmaan työllisti valiokuntaa.

Syyskauden kokouksissa käsiteltiin mm. verotusta (erityisesti energia- ja kiinteistöverotusta), maaseutumatkailua, maaseutujärjestöjen yhteistyötä, koronapandemian myötä lisääntyneitä etätyötä ja siihen liittyen sen tuomia mahdollisuuksia maaseudulle monipaikkaisuuden myötä. Töitä Suomesta Oy:n toiminnasta saatiin myös syyskaudella katsaus. Biokaasuinvestointien tilanteesta järjestettiin seminaarikokous, jossa oli ulkopuolisia asiantuntijoita valtionhallinnosta ja Envitecpolisista.

Vuonna 2021 valiokunta päätti myös luontoarvot.fi markkinapaikan ensimmäisen version toteuttamisesta ja rahoittamisesta. Alueellisilta valiokunnilta tuli aloitteita mm. investointituen käytöstä kausityöntekijöiden

Vuonna 2019 valiokunnan yhteyteen perustettu hevosverkosto jatkoi aktiivista toimintaansa.

Valiokunnan kokoonpano: Leena Erälinna, pj., Kimmo Ihalainen, vpj., Tarmo Turunen, jäsen, Pekka Vihtonen, jäsen, Hannu Uitto, jäsen, Helena Halinen, hevosverkoston pj., Tuomo Raininko, MHY:n edustaja, Riku Kalmari, MHY:n edustaja, Thomas Lindroth, SLC:n edustaja, Jaakko Halkilahti, MTK:n johtokunnan edustaja

A wide-angle photograph of three people walking away from the camera through a vast, green field. The field is filled with tall, green plants, possibly a crop field. In the background, there is a dense line of dark green trees under a clear blue sky with a few wispy clouds. The overall scene is bright and open.

JÄRJESTÖTYÖ

Järjestötyö

MTK:n järjestöuudistus eteni valtuuskunnan tekemien päätösten mukaisesti toteutusvaiheeseen. Ne sääntömuutokset, joihin jäi vuonna 2020 pientä täsmennettävää saatiin tehtyä.

Konkreettisin askel oli uuden jäsenmaksujärjestelmän käyttöönotto vuoden 2021 jäsenmaksulaskutuksessa. Teknisesti jäsenmaksurekisterijärjestelmä Oiva toimi odotetusti. Jäsentiedoissa ja kenttämäärityksissä oli kuitenkin puutteita, jotka aiheuttivat suureen määrään jäsenmaksulaskujen korjaustarpeita. Näiden korjaamiseksi tehtiin kaikissa yhdistyksissä sekä keskusliiton Oiva-tiimissä valtavasti töitä.

Korjaukset jatkuivat pitkälle syksyyn erityisesti jäsentietojen yhdistämisen ja yhtenäistämisen osalta. Haastetta on lisännyt se, että yhdistyksissä on aiemmin ollut erilaisia käyttötapoja, joiden yhtenäistäminen vaatii teknisen järjestelmän muutoksen lisäksi myös ajattelutavan muutosta jäsentietojen käsittelyssä. Tässä päästiin kuitenkin erinomaisesti eteenpäin, vaikka töitä riittää vielä jatkossakin.

Lopputuloksena jäsenmaksulaskutus onnistui kuitenkin kohtalaisesti. Keskimäärin laskuista maksettiin noin 93 %, metsänhoitoyhdistysten osalta 95 % ja MTK-yhdistysten osaltakin liki 90 %. Totta kai tavoite oli korkeammalla, mutta käytäntö on osoittanut muillakin sektoreilla, että valtavan suuren tietojärjestelmä-uudistuksen yhteydessä kaikki ei onnistu kerralla. Oivan onnistumisista ja epäonnistumisista tehtiin myös erillinen Oiva-selvitys, jota hyödynnetään järjestelmän jatkokehityksessä.

Nämä jäsenmaksujärjestelmän haasteet aiheuttivat myös sen, että Oivan muiden kuin jäsenmaksujärjestelmään suoraan liittyvien jäsenpalveluominaisuuksien kehittäminen ja käyttöönotto jäi taka-alalle. Jäsenpalveluiden eteen tehtiin kuitenkin muutoin erittäin paljon töitä vuoden aikana. Erityisesti sähköiseen jäsenviestintään panostettiin ja saatiin luotua hyviä käytäntöjä kuten mm. jäsenillat, metsäwebinaarit ja luottamushenkilöinfot. Teams on osoittautunut erinomaisen nopeaksi ja tehokkaaksi välineeksi, jonka järjestökoneisto on omaksunut hienosti.

Koronapandemia haastoi edelleen niin keskusliiton kuin MTK-Liittojen, MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten yleisten kokousten järjestämistä. Vuoden 2020 aikana aloitettuja käytäntöjä jatkettiin ja niistä tuli osa kokousrutiineja. Järjestö on siten hyvin valmis kokonaan sähköisiin ja myös hybridikokouksiin.

Koulutusstrategian toteutusta jatkettiin yhtenäistämällä koulutuskalenteri liittojen ja yhdistysten kanssa. MTK:n tarjoama koulutus jäsenelle luottamushenkilö- ja vaikuttamiskoulutukseen sekä jäsenten yritystoimintaa tukevaan koulutukseen. Koronaepidemian takia valtaosa koulutuksista toteutettiin teamsilla, joka lisäsi kustannustehokkaasti koulutusten saavutettavuutta valtakunnallisesti. Erityisesti pitkäkestoisissa ja taitoa lisäävissä valmennuksissa on tärkeää jatkossa pystyä järjestämään tapahtumia myös kasvokkain. Vuoden aikana kehitettiin määrätietoisesti Oiva-verkko-opistoa ja sen sisältöjä strategisten painopisteiden mukaisesti. Koulutusyhteistyö Maaseudun Sivistysliiton kanssa tiivistyi edelleen ja siitä on saatu hyviä kokemuksia myös MTK-Liittojen strategiatyön konseptoinnissa.

MTK Hankinnat Oy jatkoi ja vakiinnutti toimintaansa vuoden 2021 aikana. Vuoden lopussa MTK Hankintojen kautta sai jo noin 30 erilaista etua. Jäsenet ovat ottaneet edut hyvin vastaan, mutta markkinointiponnistuksia jatketaan edelleen. Pääosa jäseneduista on tarjolla MTK Hankintojen kautta, mutta esimerkiksi LähiTapiolan tarjoamat vakuutusedut ja muutamat muut jäsenpalvelutyypilliset edut ovat edelleen kokonaan MTK:n hoidossa.

Vuoden 2021 aikana aloitettiin myös valmistelutyö vuoden 2022 Porissa järjestettävää liittokokousta varten. Liittokokousasiakirjaa työstettiin aluksi toimihenkilöryhmissä ja sen jälkeen luottamushenkilöryhmissä. Itse kokousjärjestelyihin liittyen palkattiin ulkopuolinen tuottaja valmistelemaan liittokokouksen yhteyteen rakennettavaa näyttelyosastoa. Järjestelytyöryhmä on toiminut valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljasen johdolla. Erityispiirteenä vuoden 2022 liittokokouksessa on se, että johtokunta on halunnut antaa maaseutunuorille näkyvän roolin ja sen takia se on kutsunut sinne 100 maaseutunuorta mukaan tuomaan oman panoksensa liittokokouksen työhön noin 400 virallisen kokousedustajan ohelle.

Valiokunnat ja verkostot

Jäsenpalveluvaliokunta

Jäsenpalveluvaliokunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Kaikki kokoukset järjestettiin Teamsilla. Lähes joka kokouksessa käsiteltiin järjestöuudistusta ja siihen liittyviä kokonaisuuksia sekä tietenkin jäsenpalveluiden kehittämistä ja niistä viestintää.

Valiokunnan kokouksissa käsiteltiin toistuvasti myös koulutusstrategiaa ja koulutusten toteutusta koronapandemian aikana ja tehtiin siihen kehittämissuhteita. Myös järjestön sisäinen yhteistyö ja sen parantaminen oli usean kokouksen asialistalla samoin kuin jäsenviestintä.

Viestintään ja muidenkin jäsenpalveluiden kehittämiseen liittyen on ensiarvoisen tärkeää, että viestintää ja palveluita pystytään kohdentamaan jäsenten kiinnostuksen mukaan. Tätä mahdollistamaan valiokunnan aloitteesta on ryhdytty MSL:n avustuksella tekemään pohjatyötä jäsensegmentointia varten. Valiokunta on ollut myös aloitteellinen ja laatinut ehdotuksen EU-avustajatoiminnan kehittämiseksi ohjelmakauden vaihtuessa.

Kokoonpano: Johanna Kankaanpää, Ähtäri pj., Tuomo Tikkanen, Vesanto vpj., Hanna-Mari Kasurinen, Ivalo, Matti Seitsonen, Kouvola, Sirpa Alkkiomäki, Jämsä, Kaisa Ralli, Sulkava, Kaisa Rantasalo (ent. Pihlaja), Jalasjärvi, Hannu Välikangas, Kemijärvi, Kaija Kinnunen, MTK-Lappi, Elina Nummela, MTK-Häme, Kari Korpi MHY Länsi-Uusimaa, Juha Sarviluoma.

MAASEUTUNUORET

Maaseutunuoret

Korona väritti edelleen maaseutunuorten toimintaa, osa tapahtumista jouduttiin siirtymään, mutta myös läsnä olevia tapahtumia pystyttiin vuoden aikana järjestämään.

Kevään aloitti SLC:n nuorten kanssa järjestetty yhteistapaaminen Melan asiantuntijoiden kanssa. Tapaamisen yhtenä hedelmänä saatiin kaivatut etävertaistukiryhmät sukupolvenvaihdoiksi jatkajille ja luopujille. Omistajavaihdojen ja sukupolvenvaihdoksiin liittyvä keskustelu jatkui läpi vuoden. Keskusliiton maaseutunuorten valiokunta kävi suoraan keskustelua ministeri Lepän kanssa aiheesta, osallistui maa- ja metsätalousministeriön CAP-tukivalmisteluryhmiin ja otti kantaa uuden tukiohjelman sisältöön. Tukikeskustelun rinnalle vuoden aikana nousi vahvasti myös omistajavaihdojen inhimillinen puoli ja pyrkimys parempaan omistajavaihdosprosessiin. Aiheita käsiteltiin erilaisissa tilaisuuksissa, ml. Kurikan Maaseutuparlamentissa.

Kevätparlamentti keräsi yhteen liittojen nuoria keskustelemaan maatalouslinjan asiantuntijoiden kanssa avoimen ”kyselytunnin” hengessä. Lisäksi käytiin erätaukokeskustelu hyvästä elämästä maaseudulla. Keskustelu oli osa laajempaa Maaseutuparlamenttiin liittyntä valtakunnallista Ideafestivaali-keskustelujen kokonaisuutta ja Ylen Bra sagt/ Hyvin sanottu- hanketta.

Kansainvälinen yhteistyö perustui täysin etäkokouksiin. CEJA kokousti poikkeuksellisen tiiviiseen tahtiin, lähes kuukausittain. Kesällä CEJA:ssa katkesi pitkä yhteispohjoismaisen edustuksen perinne, kun puheenjohtajistoon ei löytynyt yhtään ehdokasta Tanskasta, Suomesta tai Ruotsista. Yhteinen koalitio kuitenkin äänesti vaaleissa, jotka muodostuivat myös historiallisiksi; CEJA sai ensimmäisen naispuolisen presidenttinsä, italialaisen viinitarhurin Diana Lenzin. Syksyllä komissio avasi uuden CDG-haun CEJA:lle, jonka myötä maaseutunuorille saatiin edustukset neljään keskusteluryhmään. NYFA (Nordic Young Farmers Association) kokousti myös poikkeuksellisen runsaasti, suunnitellen kesän NBC-kokouksen sisältöä alati muuttuvassa koronatilanteessa. Lopulta yhteistyössä NYFA toteutti NBC:n kokoukseen etänä ympäristökeskustelun kohtaamiseen liittyvän osion, minkä lisäksi keväällä tehtiin yhteispohjoismaisen etätalakerros jokaisessa NYFA:n jäsenmaassa. Suomen etätalavierailulla käytiin hakkuuaukiolla Liedossa.

Kesän tapaamiset jouduttiin koronatilanteen vuoksi perumaan, mutta yhteistyössä NHK-keskuksen kanssa toteutettiin Fastrack-livestreamausmaratoni Nuorgamista Hämeenlinnaan. Reitin varrella tavattiin maaseutunuoria 30-tuntisessa suorassa lähetyksessä ja jaettiin maaseutunuorten tervehdyksiä somessa ympäri maan. Tempaukseen liittyneitä videoita katsottiin maaseutunuorten instagram- tilillä yli 38 500 kertaa.

Syksyn odotettu päätapahtuma oli juhlallinen ja läsnä oleva vaalisuusparlamentti Uudellamaalla. Laaja ohjelma sisälsi runsaasti erilaisia näytön paikkoja joihin tulla ehdokkaille, näitä olivat mm. somejulkaisut, linjapuheenvuorot, paneelikeskustelu, mutta myös mm. yrittämisen vapautta ja maanomistajan oikeuksia käsitellyt keskustelu päättäjien kanssa Simonkadulla. Keskustelun lomassa ehdokkaat rakensivat omilta tiloiltaan tuodusta sammalesta kotimaisia kokedmoja yhdessä Juha Marttilan ja maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän kanssa Venlassa. Ehdokkaina olivat: Susanna Valtonen (Häme), Ville Koivuniemi (Pirkanmaa), Juha Sarviluoma (Satakunta) ja Sami Nivala (Pohjois-Suomi).

Maaseutunuorten vuosi päättyi perinteiseen tapaan joulutuliin. Joulutulia järjestettiin ympäri maan, osa myös ”virtuaalisina”, eli elektronisilla ilmoitustauluilla. Yhteiseen koontiin saatiin 94 eri paikkaa, joissa joulutulia järjestettiin. Tällä kertaa joulutulien yhteydessä nähtiin myös maaseutunuorten valiokunnan puheenjohtajan Olli Cavénin vetämänä joulurauhan julistusta mukaillut maaseutunuorten ruokarauhan julistus.

Maaseutunuorten valiokunnan kokoonpano:

Valiokunnan vuoden toimintaa leimasivat CAP-keskustelu ja erilaiset hankeyhteistyöpyynnöt (mm. TTS ja Luke). Uutena avauksena valiokunta kävi vuoropuhelun museoviraston kulttuuriperintöpalvelujen kanssa maanomistajan oikeuksista ja mahdollisuuksista kehittää tilatoimintaa osana sukupolvien jatkumoa.

Olli Cavén (pj.), Emma-Sofia Jutila (vpj.) Kaisa Pihlaja, (MTK:n johtokunta), Mikko Tukeva (mhy-edustaja), Ville Koivuniemi (kansainvälisyysvastaava), Aleks Kortesalmi, Antti Tyynelä, Aki Laaksonen ja sihteeri Meri Remes.

VIESTINTÄ

Viestinnän vuosi

Viestimme järjestön toiminnasta ja näkemyksistä aktiivisesti jäsenistölle, päättäjille ja medialle johtokunnan vuonna 2020 hyväksymän viestintästrategian mukaisesti. Viestintämme rakentuu järjestön asiantuntemukseen, vuorovaikutukseen sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa sekä elinkeinojemme vastuullisuuden esille nostamiseen.

Ulkoisessa viestinnässä tähtäsimme parempaan ennakoivuuteen ja suunnitelmallisuuteen mm. toimialakohtaisilla viestintäsuunnitelmilli, verkostomaisella toiminnalla järjestön sisällä ja sidosryhmien kanssa. Pyrimme myös vahvistamaan aloitteellisuutta omilla avauksilla julkisuudessa sekä luottamushenkilöidemme ja jäsentemme roolia yhteisen viestin viejinä.

Jäsen- ja järjestöviestinnässä tavoitteenamme on järjestön strategian ja tavoitteiden selkeämpi ja näkyvämpi viestintä, jäsenviestinnän parempi kohdentaminen ja segmentointi, viestintäkoulutuksen aktiivinen tarjoaminen, jäsenetujen ja -palveluiden näkyvä viestiminen sekä vuorovaikutus jäsenten kanssa.

Sekä ulkoisessa että jäsenviestinnässä tavoitelimme aiempaa markkinoinnillisempaa otetta erityisesti sosiaalisen median kanavissa. Tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että viestinnässä huomioidaan kohderyhmien tehokas tavoittaminen, kunkin viestintäkanavan ominainen viestintätyyli sekä sisältöjen kiinnostavuus kohderyhmien kannalta. Viestinnän mittareita kehitettiin ja tuloksia seurattiin toimintavuonna säännöllisesti osana viestijöiden työtä.

Julkisessa keskustelussa korostuivat vuonna 2021 ajan koronapandemia, maa- ja metsätalouden ilmastopoliittika, luonnon minimuotoisuus sekä loppukesästä lähtien maatalouden kriisiytynyt tilanne. Sisäisessä viestinnässä pääpainona oli järjestöuudistus sekä jäsenpalveluista viestimien.

Koronapandemian vuoksi MTK:n viestintä toimi ja viesti pääosin etäyhteyksien varassa. Erilaisten tapahtumien peruuntuminen, siirtyminen digitaaliseen muotoon sekä tapahtumien korvaaminen kampanjoinnilla korostivat digitaalisen ja sosiaalisen median viestinnän merkitystä.

Toimintavuonna vahvistimme näkyvyyttämme ja tavoittavuuttamme erityisesti digitaalisissa ja sosiaalisissa medioissa. Osana sosiaalisen median kampanjamme teimme vaikuttajaviestintäyhteistyötä MTK:n sponsoroimien urheilijoiden: Perttu Hyvärisen, Kaisa Honkaharjun ja Kristiina Mäkelän kanssa.

Myös erilaisia mediatapaamisia hoidettiin koronasta ja etätyösuosituksista johtuen pääosin sähköisten kanavien välityksellä.

Syksyllä olimme mukana KoneAgria -messuilla Tampereella. Se oli toistaiseksi ainoa maatalousalan messutapahtuma koronapandemian puhkeamisen jälkeen.

Viestintää edunvalvonnan tukena

EU-viestinnän keskiössä olivat komission Green Dealin eli vihreän kehityksen ohjelman toimeenpanoon. Maatalouden osalta viestimme kannoistamme EU-maatalouspolitiikkauudistuksen (CAP), Pellolta pöytään -strategian ja maaperästrategiaan. Metsätalouden kannalta tärkeitä EU-viestinnän alueita olivat metsästrategia, kestävä rahoituksen kriteerit, ilmastolainsäädännön uudistukset sekä biodiversiteettistrategia.

MTK:n toimesta vuonna 2020 lanseerattu maatalouden ilmastotiekartta, ilmasto- ja ympäristöohjelmat sekä vastuullisen tuotannon periaatteemme toimivat hyvinä selkänoina viestinnässämme niin EU:n kuin kotimaan asioissa. Korostimme viestinnässämme maa- ja metsätalouden roolia ilmastomuutoksen ratkaisijoina ja hiiltä sitovina elinkeinoina. Järjestö julkaisi myös omat vesi- ja maaperäohjelmat aiemmin julkaistujen ympäristöohjelmien rinnalle. Maatalouden ilmastotiekartta oli näkyvästi esillä ilmastopolitiikan keskustelussa ja sen pohjalta on valmisteltu alan ilmastotoimia.

MTK oli aktiivisesti mukana eläinten hyvinvointilain valmistelussa ja informoi mediaa tuottajien näkökohdista Teams-tiedotustilaisuudessa. Eläinten hyvinvointilaki oli muiden teemojen rinnalla esillä myös järjestön mediakohtaisissa Teams-taustoituksissa, joita järjestettiin pääosin kevään ja kesän aikana.

Kotimaisessa keskustelussa nostimme vahvasti esille metsiemme kestävän käytön, kuntien pakkolunastukset, valkopeskivanhien aiheuttamat vahingot sekä riista- ja petoeläinasiat.

Maatilojen talousahdinko oli esillä medioissa jo loppukesästä, jolloin saimme aikaan uutisointia mm. broilerin- ja sianlihantuotannon ongelmista valtakunnan medioihin. MTK järjesti yhdessä SCL:n kanssa Säätytalon edustalla 2.9.2021 järjestötapahtuman, jossa esiteltiin MTK:n budjettiriihitavoitteet maan hallituksen edustajille. MTK-liitot järjestivät elokuussa ja syyskuun alkupuolella keskusliiton tuottamaa materiaalia hyödyntäen alueellisia pellonpiennartapahtumia, joihin kutsuttiin mediaa ja oman maakunnan päättäjiä. Järjestimme 6.10. maatalouden taloustilanteesta tiedotustilaisuuden, jossa vaikeaa tilannetta ja ratkaisujamme taustoitettiin lukuisille median edustajille. Tilaisuus ja muu viestintä sen yhteydessä poikivatkin runsaasti näkyvyyttä.

MTK teetti Kantar TNS Agrilla kyselyn suomalaisten halusta suosia kotimaista ruokaa ja antaa tuottajille suurempi osuus ruuan hinnasta. Tulokset julkaistiin marraskuussa. Marraskuun puolivälissä keskusliitto ja alueelliset liitot järjestivät kuluttajatapahtumia ympäri Suomea. Tuottajahinnalla myytiin ruokaa myös Helsingin tapahtumassa Narinkkatorilla, jossa kuluttajien halu ohjata lisäeuroja juuri alkutuottajalle tuli vahvasti ilmi. Tapahtuma ja siihen liittynyt sosiaalisen median kampanjointi saivat runsaasti medianäkyvyyttä.

Kampanjointia kotimaisen ruuan ja metsätalouden vastuullisuudesta

Markkinoimme suomalaista ruokaa ja viestimme aktiivisesti ruuan alkuperästä ja kotimaisen ruuan tuotannon sekä metsätalouden vastuullisuudesta. Etenkin kotimaisen ruuan suosio on useiden kyselyiden ja selvitysten mukaan edelleen kasvanut.

Lanseerasimme keväällä 2021 digi- ja somekanavissa tuotantoeläinten hyvinvointikampanjan, joka uusittiin syksyllä. Kesällä toteutimme laajamittaisen kotimaisten kasvien kampanjan yhteistyössä pakkaamoiden ja kolmen suurimman kaupparetjän kanssa. Molempien kampanjoiden pääkohderyhmänä olivat erityisesti nuoret ja perheelliset kaupunkilaiset. Kampanjat tavoittivat kohderyhmiään kattavasti, vaikuttivat kyselyiden mukaan positiivisesti kotimaisten tuotteiden ostopäätöksiin sekä paransivat järjestöimme imagoa. Kasviskampanjan vaikuttajakasvona toimi Pastori Pike.

Urheilijayhteistöiden lisäksi teimme yhdessä Hyvää Suomesta –merkin (Ruokatieto) kanssa kaksi vaikuttajalähetystä, yksi pääsiäisenä ja toinen jouluna. Lähetimme molempina kertoina ruokalähetysten noin kymmenelle vaikuttajalle. Lähetyksessä oli kotimaiset raaka-aineet ja MTK:n laatimat reseptit pääsiäisen sekä joulun aterioihin, niin kasvis- kuin liharuokavalioon sopivat vaihtoehdot. Lisäksi mukana oli tietoa alkuperämerkeistä ja MTK:sta. Usea vaikuttaja jakoi kassin sisältöä tai kokkailujen lopputulosta sosiaalisessa mediassa (Instagram). PR-lähetysten lisäksi olimme mukana Maalaisjärki -kanavan joulukalenterissa.

Tavoitimme nuorimpia ja tulevaisuuden kuluttajia mm. Kokkaa kotimaista -koululaiskonseptin, Yrityskyläyhteistyön sekä koululaismateriaalin ja koululähettiläs-toiminnan kautta.

MTK on ottanut aktiivisesti julkisuudessa kantaa sekä elinkeinojen ilmasto- ja ympäristövastuullisuuden että vastuullisen kotimaisen tuotannon puolesta mm. järjestämällä useita ympäristöaiheisia webinaareja. Tuotimme viestintämateriaalia ja tausta-aineistoa maa- ja metsätaloutemme vastuullisuudesta.

MTK lanseerasi alkukesästä maatalojen hiililaskurin ja viesti maatalojen hiilensidonnasta mm. maakuntamedioiden kautta.

Olimme aktiivisesti mukana Suomalaisen ruuan päivän, Suomen luonnon päivän, Osta tilalta päivän ja Luomu Hyvä merkki -viestintäkampanjoissa. Näistä näkyvin oli suomalaisen ruuan päivä, joka tänäkin vuonna onnistuin erinomaisesti, niin kustannustehokkuuden, näkyvyyden kuin sitoutumistenkin kannalta. Facebookissa ja Instagramissa maksetulla mainonnalla tavoitettiin kampanjan aikana 1 363 132 yksittäistä henkilöä. Suomalaisen ruuan päivä herätti jälleen kerran laajasti keskustelua eri kanavissa ja sitoutti vaikuttavan määrän niin yksityisiä henkilöitä, sosiaalisen median vaikuttajia, yrityksiä, yhteisöjä, järjestöjä, julkisen sektorin toimijoita kuin poliittisia vaikuttajia. Teimme yhteistyötä myös Ruokaboksi -yrityksen kanssa. Suomalaisen ruuan päivän yhteydessä Ruokaboksi brändäsi kyseisen viikon ruokalähetyksen Suomiboksiksi. Suomiboksista löytyi myös MTK:n tekemä tietolomake kotimaisesta ruuasta ja tuotannosta puheenjohtaja Juha Marttilan allekirjoituksella. Ruokaboksi toimitti tuona aikana joka viikko yli 6000 lähetystä ympäri Suomen.

Kehitimme viestintä- ja markkinointiyhteistyötä metsänhoitoyhdistysten kanssa. Viestimme aktiivisesti metsänomistajille puumarkkinatilanteesta sekä metsien monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen liittyvistä teemoista.

Olimme aktiivisesti mukana Suomen Metsäyhdistyksen koordinoimassa Metsien Suomi -kampanjassa, jonka tavoitteena oli lisätä metsätalouden ja metsien käytön yleistä hyväksyttävyyttä ja tietoisuutta metsäsektorin merkityksestä.

Alkuvuonna olimme mukana myös mediakohussa, joka lähti liikkeelle pastori Kari Kuulan kotieläintuotantoamme mustamaalaavasta kirjoituksesta, joka rinnasti tuotantoeläinten oloja keskitysleiriin.

LähiTapiola-ryhmä, Metsänomistajat ja MTK-säätiö lahjoittivat jokaiseen suomalaiseen lukioon ilmastonmuutosta käsitteleviä kirjoja. Suomenkielisiin lukioihin lahjoitettiin Petteri Taalaksen kirja Ilmastonmuutos ilmastotieteilijän silmin. Ruotsinkieliset lukiot saivat ruotsinnoksen Bill Gatesin kirjasta Så undviker vi klimatkatastrofen - lösningarna vi har och genombrotten vi behöver. Kirjalahjoituksella haluttiin lisätä nuorten tietoisuutta ilmastonmuutoksesta ja siihen vaikuttavista asioista. Kaiken kaikkiaan kirjoja lahjoitetaan lukioihin yhteensä 7 600 kappaletta. Metsänhoitoyhdistykset järjestivät kirjojen luovutustilaisuuksia lukiossa ympäri maata. Petteri Taalas oli mukana kirjalahjoitusta promoavassa valtakunnallisessa webinaarissa, joka järjestettiin 20.5.

Järjestö- ja jäsenviestintä

Viestimme toimi- ja luottamushenkilöillemme ja jäsenillemme aktiivisesti Mainio-lehden, uutiskirjeiden sekä some-kanaviemme kautta. Tuotimme aineistoa metsänhoitoyhdistysten jäsenlehtiin, uutiskirjeisiin, someen ja verkkosivuille. Teemojamme jäsenille olivat edunvalvonta, tuotteiden ja tuotantopanosten markkinakehitys, jäsenpalvelut sekä muut maa- ja metsätalouden toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset muutoksista. Kehitimme myös verkkosivujamme ja niiden sisältöä sekä kuvapankkiamme.

MTK:n järjestöuudistus astui voimaan 2021. Uudistus piti sisällään mm. muutokset jäsenmaksumalliin, jäsenpalveluiden ja järjestön kehittämisen uuden jäsenrekisterialusta Oivan käyttöönoton. Jäsenlaskutukseen liittyi teknisiä haasteita, joita ratkottiin vuoden aikana. Niiden takia Oivaan suunniteltujen jäsenpalveluiden lanseeraus on siirtynyt eteenpäin. Jäsenpitoa tukemaan MTK järjesti keväällä 2021 jäsenviestintäkampanja, jossa muistutettiin MTK-jäsenyyden eduista ja merkityksestä otsikolla: "Vedetään yhtä köyttä". Mainosvideot pyörivät sosiaalisen median lisäksi mm. Alfa TV:llä sekä MTV3:n medioissa. Tuotimme kampanjan osana runsaasti erilaista materiaalia.

Järjestimme viestintästrategiaamme tukevia uutismedia- ja somevalmennuksia järjestöemme avainhenkilöille. Yhteistyössä koulutuksen sekä MSL:n kanssa järjestetyt "Jokatyyppin viestintätaidot" -koulutukset painoutuivat viestintään paikallismedioissa sekä sosiaalisessa mediassa.

MTK Hankinnat neuvotteli jäsenistölle runsaasti uusia jäsenetuja. MTK Hankinnoilla on käytössä oma viestintä- ja markkinointityökalut, mutta uusista jäseneduista viestittiin aktiivisesti MTK:n viestintäkanavien kautta.

Järjestimme jäsenille useita jäseniltoja sekä metsänomistajat webinaareja. Ne ovat vakiinnuttaneet paikkansa keskeisenä osana jäsenviestintää.

Sosiaalista mediaa ja viestinnän seuranta kehittyi

MTK aloitti viime vuonna mediaseurantaraportoinnin näkyvyydestä. Raportointia on tarkoitus kehittää ja selkeyttää vuonna 2022.

Mediaseurantayritys Meltwaterin mediaseurannan perusteella MTK oli esillä uutismedioissa noin 2 000 kertaa. Luku ei pidä sisällään printtilehtiä eikä TV- ja radiojuttuja. Valtaosa näkyvyydestä oli järjestön kannalta neutraalia tai positiivista.

Korona-aikana MTK on tehostanut someviestintäänsä ja erityisesti kampanjointia kuluttajille. MTK:n sivuille tullaankin entistä useammin sosiaalisen median linkkien kautta. MTK-keskusliitolla on kanavat Facebookissa, Instagramissa, Twitterissä, YouTubessa, LinkedInissä ja Tik Tokissa. Seuraajien määrä eri kanavissa kasvoi viime vuonna yhteensä 19 %. Julkaisut eri somekanavissa keräsivät yhteensä lähes 16 miljoonaa näyttökertaa.

MTK:n viestinnän kohderyhmien, jäsenten, päättäjien ja kuluttajien vierailut verkkosivuillamme ovat kasvussa. Keskusliiton ja jäsenliittojen sivuilla vieraili Google Analyticsin mukaan viime vuonna kaikkiaan 453 000 eri kävijää (kasvua edelliseen vuoteen 9 %). Eri sivuja katsottiin yli 2 miljoonaa kertaa (kasvua 6 %). Tilastoissa ei ole mukana metsänhoitoyhdistysten sivuja, joten todellinen tavoitavuus oli huomattavasti näitä lukuja suurempi. MTK:n sivustoilta haettiin monipuolisesti tietoa mm. jäsenyyteen, edunvalvontaan ja kuluttajakampanjoihin liittyen.

MTK BRYSSELISSÄ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Brysselin toimisto 2021 – 30 vuotta edunvalvontaa Brysselissä

MTK:n, SLC:n ja Pellervon yhteisen Suomen maa- ja metsätalouden ja osuuskuntien Brysselin toimiston tehtävänä on suomalaisten maanviljelijöiden, metsänomistajien sekä maaseutuyrittäjien etujen valvominen Euroopan Unionissa.

30 vuotta sitten, syksyllä 1991 MTK lähetti Antti Haaviston perustamaan edunvalvontatoimistoa Brysseliin. Brysselin toimiston 30 v. juhluvuoden ohjelmassa MEPit Elsi Katainen ja Petri Sarvamaa keskustelivat pj. Marttilan kanssa Facebook live-tapahtumissa. Toukokuussa julkaisimme toimiston esittelyvideon. Lisäksi Turun Eurooppa-foorumissa elokuussa järjestimme seminaarin EU-edunvalvonnasta, jossa puhujina olivat ministeri Sirkka-Liisa Anttila, Euroopan komission Risto Artjoki ja EPP:n lehdistöasiantuntija Pete Pakarinen. Lokakuussa yhdessä Eurooppalainen Suomi ry:n kanssa järjestettiin tilaisuus EU:n ilmastopolitiikan haasteista ja mahdollisuuksista. Valitettavasti koronan vuoksi lokakuulle suunniteltu juhlaseminaari ja iltajuhla jouduttiin siirtämään syksyyn 2022. Historiikin kirjoituksia toimiston työntekijöiltä vuosilta 2011-2021 julkaistiin 30-v. nettisivuilla, kokonaisuudessaan historiikki valmistuu keväällä 2022.

Keskeistä toimiston työtä on aktiivinen toiminta EU:n maataloustuottajien ja maatalousosuuskuntien järjestössä Copa-Cogecassa, säännöllinen yhteydenpito EU:n eri toimielimiin ja muihin keskeisiin sidosryhmiin Brysselissä sekä yhteyksien ylläpito parlamenttiin ja komissioon.

Toimiston johtajana oli Hanna Leiponen-Syyrakki ja kotieläinasiain miehenä Rauli Albert. Kotieläinasiain mies vastaa myös osuuskuntien edunvalvonnasta. Yhteispohjoismaisena metsäkoordinaattorina toimi Lotta Heikkonen toukokuuhun 2021 ja syyskuusta alkaen Maria Pohjala. Toimiston assistenttina toimi Maarit Holma ja harjoittelijoina 5 kk kerrallaan olivat Tiina Paajanen ja Taru Luomajärvi. Maaseudun Tulevaisuuden kirjeenvaihtajana oli Maria Pohjala elokuuhun saakka.

MTK:n tavoitteiden mukainen toiminta:

Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

Vuonna 2021 EU:n Green Dealin eli vihreän kehityksen ohjelman toimeenpano jatkui. Maatalouspolitiikan uudistuksen ratkaisu EU-instituutioiden kolmikantaneuvotteluista syntyi juhannusaattona. Komissio julkaisi heinäkuussa suuren Fit for 55-ilmastopakettin, jolla varmistetaan ilmastolaissa tavoitteeksi asetettu 55 prosentin päästöjen vähennys vuoteen 2030 mennessä. Myös EU:n uusi metsästrategia sekä kestävän rahoituksen taksonomian delegeoitujen asetusten valmistelu vaativat edunvalvontaa, kuten myös keskustelut globaalin kestävän ruokajärjestelmän kehittämisestä. Vaikutimme myös EU:n maaperästrategian valmisteluun tapaamisissa komission kanssa. Koronapandemiasta huolimatta asioiden valmistelu eteni ja vaikuttaminen jatkui.

Vaikutimme aktiivisesti Copa-Cogeca ja muiden eurooppalaisten järjestöjen kautta sekä suoraan EU-instituutioihin. Vuoden aikana tapasimme lukuisia MEP-pejä ja komission edustajia. Tapaamisten aiheina olivat mm. CAP-uudistus, Fit for 55 -ilmastopaketti, maaperä- ja vesiasiat sekä biodiversiteetti- ja metsästrategia.

Järjestimme myös omia tilaisuuksia. Komission suomalaisille harjoittelijoille esiteltiin MTK:n edunvalvontatyötä helmikuussa. Toukokuussa pohjoismaista metsät ja luonto -näkökulmaa tuotiin Brysseliin MTK:n webinarissa 'Forestry and Nature – Nordic Approach'. Lisäksi järjestimme infotilaisuuden MEP-avustajille

ilmastolaista ja Fit for 55 -paketista. Kesäkuussa järjestimme maaperän vartijat -teemalla webinaarin 'Soil guardians - Farmers and forest owners for zero-pollution' komission Green Weekin yhteydessä. Lokakuussa keskustelimme ajankohtaisista metsäasioista yhdessä Brysselin suomalaisten metsäalan toimijoiden kanssa sekä järjestimme keskustelutilaisuuden EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiosta aluetoimistojen edustajille.

Viestimme Brysselin suomalaisvaikuttajille ja Suomen sidosryhmillemme noin kerran kuukaudessa ilmestyneen Bryssel-viesti uutiskirjeen kautta. Viestinnässä hyödynsimme myös MTK-viesti -uutiskirjettä, kokousraportteja sekä tammi- ja syyskuussa julkaistua Bryssel-Agendaa, johon kokosimme ajankohtaiset EU-asiat ja MTK:n kannat.

Markkinoilla on mahdollisuuksia

Koronapandemian vaikutukset jatkuivat edelleen ruokamarkkinoilla ja loppuvuodesta 2021 koettiin voimakas energian, erityisesti maakaasun hinnan nousu, joka vaikutti maatalouden tuotantopanosten hintoihin.

MTK:n Brysselin edunvalvonnassa keskeistä on maataloustuotteiden markkinoihin, ruokaketjun toimivuuteen ja viljelijöiden mahdollisuuksiin vaikuttaminen. Vuoden 2021 aikana hiiliviljelyn mahdollisuuksia ilmastotyössä ja viljelijöiden tulonmuodostuksessa käytiin läpi monissa keskusteluissa. EU:n promootio- eli menekinedistämispolitiikan uudistaminen oli myös valmistelussa. Viestimme myös kannoistamme uusista jalostusmenetelmistä Brysselin keskusteluihin. Eläinten hyvinvoinnissa keskustelua käytiin erityisesti häkkikieltoaloitteesta sekä eläinkuljetuksista. Pellolta pöytään -strategian vaikutusanalyysit julkaistiin ja herättivät keskustelua EU-tuotannon kilpailukyvyistä tulevaisuudessa. Komission huoltovarmuustiedonannossa vaadittiin parempaa valmiutta ja riskienhallintaa EU:n ruuantuotannolta. Komissio esitti myös globaalin metsäkadon estämiseksi toimia, jotka vaikuttavat myös EU:n maa- ja metsätaloussektoreihin.

Muu keskeinen toiminta

Aktiivinen vaikuttaminen kansainvälisten järjestöjen kautta

Euroopan tuottajajärjestö COPA ja maatalousosuuskuntajärjestö COGECA

MTK on jäsenenä eurooppalaisten tuottajajärjestöjen muodostamassa COPA:ssa. COPA on MTK:n päävaikuttamiskanava Brysselissä. COPA:lla on jäseniä lähes kaikista EU-maista. COPA edustaa 23 miljoonaa viljelijää ja heidän perheitään EU:ssa. COPA:n puheenjohtajana toimi Ranskan viljelijäjärjestön FNSEA:n puheenjohtaja Christiane Lambert. COGECA:n puheenjohtajana on espanjalainen Ramon Armengol. Pellervon hallituksen varapuheenjohtaja Tiina Linnainmaa toimii COGECA:n varapuheenjohtajana kaudella 2020-2022.

COPA:lla on yhteinen sihteeristö maaosuuskuntien järjestön COGECA:n kanssa. Sihteeristön päällikkönä on pääsihteerä Pekka Pesonen.

COPA:n ja COGECA:n johtokunnat kokoontuivat viisi kertaa vuoden aikana. MTK:n edustajana COPA:n johtokunnassa on puheenjohtaja Juha Marttila. Myös Pohjoismaiden ja Baltian maiden viljelijäjärjestöjen edustajat kokoontuivat COPA:n kokousten yhteydessä käymään läpi ajankohtaisia asioita. Yhteistyössä tehtiin kirje komissiolle valkopesikihanhien aiheuttamista vahingoista ja järjestettiin seminaarit CAP-uudistuksesta sekä luomutuotannon kehittämisestä.

COPA:n ja COGECA:n kokousten tärkeimmät aiheet kuluneen vuoden aikana ovat olleet CAP-uudistus, Fit for 55 -paketti, ruokaketjun kestävyysparantaminen sekä biodiversiteettikysymykset. Myös kestävän rahoituksen taksonomian valmistelua seurattiin tarkasti.

COPA:n ja COGECA:n politiikkavalmistelu tehdään yhteisissä työryhmissä ja johtokunnan kokouksissa valmistelevassa politiikan koordinaatioryhmässä (POCC), joka kokoontuu kuukausittain. Koordinointikokous sovittaa yhteen COPA:n eri työryhmien ja jäsenjärjestöjen mielipiteitä yhteiseksi

COPA:n linjaksi, jonka johtokunta käsittelee ja hyväksyy. MTK:n edustajina POCC-kokouksissa on ollut toimiston johtaja sekä kotieläinasiamies.

COPA:ssa MTK:n metsäjohtaja Juha Hakkarainen oli metsätyöryhmän varapuheenjohtajana kesäkuuhun saakka. Vuoden 2021 aikana MTK:n vientijohtaja Thimjos Ninios valittiin promootiotyöryhmän varapuheenjohtajaksi. COPAn ympäristötyöryhmän varapuheenjohtajaksi valittiin ympäristöjohtaja Liisa Pietola, kasvinterveystyöryhmän varapuheenjohtajaksi vilja-asiamies Max Schulman ja hunajatyöryhmän puheenjohtajaksi MTK:n ja SLC:n edustajana Stanislav Jas.

MTK:n asiantuntijat osallistuivat komission maataloustuotteiden markkinaseurantaan, jota tehdään sidosryhmien kanssa yhteistyössä Market Observatory -työryhmissä.

Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC – toiminta 2021

Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC:n toimintaan korona vaikutti samaan tapaan kuin muuhunkin yhteistyöhön ulkomaisten kumppanien kanssa. Koronan uudet aallot nostivat esiin edellisen vuoden kokemukset ja sihteeristö sekä toimihenkilöt laajemminkin jakoivat kokemuksia yhteiskunnan sulkemistoimien seurauksista, työvoiman saatavuudesta ja tukitoimenpiteistä. Benchmarking tarjosi kaikille osapuolille uusia näkökulmia, millä jäsenistön sopeutumiskykyä uuteen tilanteeseen voitiin helpottaa.

NBC:n yleiskokous järjestettiin nettikokouksena. Osallistava keskustelu järjestettiin Howspace-työtilassa teemalla ”Ragnarök och andra berättelser om primärproduktion” – maailmanlopun meininkiä ja muita tarinoita alkutuotannosta. Pohjoismaisen Maaseutunuoret eli NYFA (Nordic Young Farmers’ Association) yhdessä LRF:n kestävän kehityksen asiantuntijan Jens Berggrenin kanssa vastasivat keskustelun johdannosta ja ryhmätöiden pyörittämisestä.

Työryhmistä kokoukselle raportoivat kuluttaja-asiaryhmä ruokakilpailu EMBLA:sta, ilmastoryhmä ja ympäristöryhmä Itämeri-yhteistyöstä BFFE:n ryhmässä. Ilmastoryhmä oli valmistellut kokoukselle yhteisen tiedotteen ”Nordiske bønder og landbrukssamvirker vil servere en bærekraftig diett” – Pohjoismaiset tuottajat ja maatalousosuoskunnat haluavat osallistua kestävään ruokavalioon jaettavaksi päätöksentekijöille Pohjoismaissa. Viesti oli jatkoa kesäkuussa Suomen isännöimän maatalousministerikokouksen yhteydessä järjestettyyn ruokajärjestelmäkeskusteluun. Kesäkuun kokouksen alla julkaistiin yhteinen viesti Maaseudun Tulevaisuuden yliönä ”Pohjoismaiden tuottajajärjestöjen puheenjohtajat muistuttavat”.

NBC-sihteeristö otti pohjoismaisena ryhmänä aktiivisen roolin Maailman tuottajajärjestö WFO:n työhön. Yhdessä muiden pohjoismaisten otimme kantaa WFO:n politiikkavalmisteluun. Tärkein työn alla ollut dokumentti vuoden aikana oli WFO:n kannanotto YK:n ruokaturvakokoukseen (Food Systems Summit).

NBC-yhteisön piirissä toimiva Nordic Young Farmers' Association (NYFA) toimi erityisesti kevätkaudella aktiivisesti, valmistellen NBC:n kesäkokouksen ohjelman nuorten osiota. Lisäksi uutena avauksena NYFA järjesti maakohtaiset etätillavierailut. Etätillavierailut toteutettiin pääosin järjestäjäorganisaation instagram-tileillä, tarjoten seuraamismahdollisuuksia muille organisaatioille ja kaikille aiheesta kiinnostuneille. Suomen etätillavierailu oli yhteistyössä Metsäteollisuus ry:n kanssa järjestetty etämetsähakkuuvierailu.

NBC on vuonna 1934 perustettu pohjoismaisten tuottaja- ja osuustoimintajärjestöjen yhteistyöfoorumi. Jäseninä ovat Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y., Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. ja Osuustoimintakeskus Pellervo (Suomi), Lantbrukarnas Riksförbund LRF (Ruotsi), Landbrug og Fødevarer (Tanska), Bændasamtök Islands (Islanti), Norges Bondelag ja Norsk Landbrukssamvirke (Norja).

World Farmers' Organisation, WFO Maailman viljelijäjärjestö

WFO:n kymmenvuotistaivalta juhliittiin työn merkeissä, kun korona esti myös fyysisen vuosikokouksen pitämisen. Vuonna 2011 Etelä-Afrikan Kapkaupungissa perustettu maailman tuottaja- ja osuustoimintajärjestössä (WFO) on mukana lähes 100 järjestöä maapallon kaikista maanosista. WFO edustaa 1,3 miljardia alkutuottajaa 40 maasta. Suomesta WFO:n jäsenenä on MTK. WFO jatkaa edeltäjänsä IFAP:n (International Federation of Agricultural Producers) työtä, joka toimi vuosina 1946 – 2010. Suomi on ollut mukana alusta lähtien viljelijöiden globaalissa yhteistyössä

Korona sekoitti myös maailman viljelijöiden järjestön kokousjärjestelyt. Järjestön yhdeksäs vuosikokous järjestettiin netissä 24.6. 2020. Kokoukseen saatiin mukaan 24 jäsenorganisaation edustajat. WFO oli koonnut laajan esittelyvideon katsaukseksi 10-vuotiseen historiaansa. Ajankohtaiskatsauksessaan puheenjohtaja Theo De Jager korosti WFO:n työssä aktiivista osallistumista World Economic Forumiin samoin kuin Food Systems Summitin valmisteluun. WFO on pystynyt saamaan nyt aseman, jossa on mahdollisuus korkealla tasolla viedä eteenpäin viljelijöiden agenda.

WFO on viljelijöiden puhemies YK:ssa

The Farmers' Route to Sustainable Food Systems

WFO:n jäsenorganisaatiot ovat hyväksyneet The Farmers' Route -ohjelmaan liittyvän toimenpideohjelman organisaation työn pohjaksi. Ohjelma edistää viljelijöiden omaa lähestymistapaa maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi ja korostaa tapaa, jolla viljelijät ympäri maailmaa ovat jo rakentamassa kestävämpää tulevaisuutta koko ihmiskunnalle. Ohjelma oli myös ohjenuora WFO:n valmistautuessa YK:n Food Systems Summit -kokoukseen.

Nälänhätä maailmassa on kasvussa, elintarviketurva ja aliravitsemus ovat heikkenemässä. Äärimmäiset sääilmiöt yleistyvät. Viljelijöiden pääsy käsiksi tuotantoresursseihin, sukupuolten tasa-arvo, nuorten vaikutusmahdollisuudet ja markkinoillepääsy ovat edelleen haasteita. Viljelijät ovat ensimmäisiä, jotka kohtavat nämä ongelmat ja joiden pitää ratkaista niitä päivittäin, jotta ruokaa voitaisiin tuottaa enemmän ja kestävämmiin vähemmällä tuotantopanoksilla. Ohjelmassa korostetaan, että maailma on vuosituhansien ajan elänyt viljelijöiden työssä ja sitoutumisessa.

Kuitenkin päätöksentekijät kansallisesti ja kansainvälisesti tekevät heidän päivittäiseen työhönsä ja elämäänsä koskevat päätökset. Viljelijöiden on nyt aika sanoa mielipiteensä ja osoittaa tietään kohti kestävää kehitystä!

Kohti viljelijöiden ohjaamaa ilmastonmuutosagendaa

Maa- ja metsätalouden rooli ilmastonmuutoksessa on iso ja vaativa. Tästä syystä on välttämätöntä, että viestinnässä tuodaan esille maatalouden asema ja sen merkitys ilmastotyössä. Monet ihmiset ovat kovin etäällä perustuotannon arjesta, mikä vaatii tutkimuksiin perustuvaa faktatietoa ja sen tehokasta viestintää. Maataloustuotannon olosuhteet ovat maapallon eri osissa hyvin erilaiset, mikä on otettava huomioon ratkaisuissa.

TheClimakers on tärkeä WFO:n toimintatapa, jolla viljelijöillä on konkreettinen mahdollisuus esittää toimenpiteitä ilmastomuutokseen sopeutumisen edistämiseksi. Maatalous sitoo miljardeja tonneja hiiltä ilmakehästä. On löydettävä nyt kannusteet, miten työstä maksetaan viljelijöille.

WFO oli näkyvästi mukana Glasgow'n COP-26 ilmastokokouksessa, jossa kehitysmaiden viesti oli selkeä, pitää panostaa viljelijöiden kykyyn sopeutua ilmastomuutokseen.

WFO:n järjestöpäätökset ja kehittämistyö

Järjestön hallinnolliset päätökset tapahtuivat hyvässä yhteistyöhengessä, mikä on välttämätöntä WFO:n toiminnan kehittämiseksi. Edellisessä vuosikokouksessa uusiksi jäseniksi johtokuntaan nimettiin Kanadan Mary Robinsson ja Euroopan edustaja Ranskan Arnold Puech d'Alissac valittiin WFO:n varapuheenjohtajaksi. Korona-tilanteen takia päätettiin tässä kokouksessa jatkaa vuodella kaikkien johtokunnan jäsenten toimikautta. Jokaisella maanosalla on yksi edustaja johtokunnassa.

WFO:lla on useita erityistyöryhmiä. Jokaisessa ryhmässä kaikilla maanosilla on kaksi paikkaa. Suomesta MTK:n Kati Partanen on naisten komitean puheenjohtaja. Ruokaturvaryhmässä jäsenenä on Juha Ruippo MTK:sta.

FFD ja kehitysyhteistyöverkosto AgriCord

Food and Forest Development Finland (FFD) on kehitysjärjestö, joka tukee kehittyvien maiden viljelijäjärjestöjä ja osuuskuntia parantaakseen heidän ja heidän perheiden toimeentuloa maaseudun elinkeinojen kautta. Vahvistamme naisten ja tyttöjen asemaa niin järjestöjen päätöksenteossa kuin elinkeinonharjoittajina. Ilmastomuutokseen sopeutuminen on keskeinen osa toimintaamme ja Vietnamsissa osallistamme tuottajia myös ilmastomuutoksen hillintään. Toimintamme tukee useampaa kestävä kehityksen tavoitetta, mutta erityisesti köyhyyden vähentämistä (1.), ruokaturvan parantamista (2.), sukupuolten tasa-arvoa (5.) ihmisarvoisen työn ja talouskasvun tukemista (8.) ja ilmastotekoja (13.). MTK on jäsen viljelijäjärjestöjen AgriCord -allianssissa, johon kuuluu 12 ns. Agri-Agencya eri maista mukaan lukien FFD. Verkoston jäsenenä FFD toteuttaa Allianssin yhteistä Farmers Fighting Poverty-ohjelmaa, mikä vähentää köyhyyttä viljelijäjärjestöjen toimintaa vahvistamalla.

Kehitysyhteistyöhankkeiden kokonaisbudjetti 2020 oli n. 0,9 miljoonaa euroa. Rahoitus toiminnalle saatiin Suomen ulkoasiainministeriön, Ranskan (AFD) ja Belgian (DGD) valtion kehitysrahoituksesta sekä Euroopan komissiolta. Hankkeilla tuettiin maa- ja metsätalouden tuottajajärjestöjä tai osuuskuntia eri aloilla, metsänhoidon, hunajan, maidon ja vihannesten tuotannossa sekä kalankasvatuksessa. Tuetut järjestöt sijaitsevat Etiopiassa, Hondurasissa, Keniassa, Mosambikissa, Nepalissa, Tansaniassa ja Vietnamin. Vuonna 2021 saavutettiin noin 29 000 tuottajaa (30 % naisia) ja noin 239 000 hyödynsaajaa.

Tuetuilla järjestöillä on suomalainen kummiyhdistys, joita olivat metsähoitoyhdistykset Savotta ja Päijät-Häme sekä Keski-Suomi vuonna 2020. Maatalouspuolella kummeina toimivat: Suomen Puutarhanaiset ry, SLC, ProAgria, Pellervo ja Suomen Kalankasvattajaliitto. Kummitoiminta keskittyi 2021 hankkeiden tukemiseen etäkokousten kautta.

FFD vetää AgriCord Allianssissa ilmastotyötä ja 2021 otettiin käyttöön ilmastoresilienssitökalu, millä arvioidaan viljelijöiden ilmastoriskejä ja identifioidaan prioriteettiaktiviteetit sopeutumiskyvyn vahvistamiseksi. Vuoden aikana koulutimme etänä noin 100 henkilöä Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa työkalun käyttöön. Erityisesti Tansaniassa FAO:n kanssa yhteistyössä työkalua käytettiin aktiivisesti ja järjestöt, jotka valmistelivat ilmastotoimintaansa, kattavat noin 1,5 miljoonaa ha. Vuoden loppupuolella testattiin Tansaniassa työkalun II osaa, minkä avulla järjestöt voivat luoda itselleen ilmastosuunnitelmia. FFD:stä Tiina Huvio ja Noora Simola osallistuivat COP26 ilmastokokoukseen Glasgowissa ja osallistuivat tuottajajärjestöjen sivutapahtumaan sekä järjestivät sivutapahtuman pohjoismaisessa paviljongissa.

FFD järjesti YK:n Food Systems Summitiin liittyvät ruokajärjestelmäkeskustelun, jossa ruokajärjestelmä-murrosta pohdittiin globaalista näkökulmasta. Keskustelu oli osa viestintä ja globaalikasvatushanketta, ja sitä syvennettiin webinaarikeskusteluilla luontoposiitivisesta tuotannosta kehitysmaissa lokakuussa ja sertifiointi- ja huolellisuusmenettelyistä marraskuussa. Webinaarit järjestettiin yhteistyössä Fingon kanssa. Hybriditilaisuus Uudenmaan Agronomien kanssa syyskuussa käsitteli myös luontoposiitivista tuotantoa. FFD osallistui Metsäsäätiön metsävisaan 2021 valmistelemalla kehitysmaita koskevat kysymykset.

Tiina Huvio edusti MTK:ta ja FFD:tä FAO:n Forest and Farm Facilityn ohjauskomiteassa ja toimi ryhmän puheenjohtajana. FFD liittyi 2021 Fingon jäseneksi ja osallistui aktiivisesti ruokaturvaryhmään sekä ilmastoryhmään. Juha Ruippo toimii Fingon ruokaturvaryhmän puheenjohtajana. Tiina Huvio valittiin vuoden lopussa AgriCordin johtokuntaan.

FFD:n hallituksen puheenjohtajana on Juha Marttila ja jäsenenä Mats Nylund (SLC), Petri Pitkänen (Osuustoimintakeskus Pellervo) ja Merja Keisala (Pro-Agria).

Pohjoismaiset metsänomistajat Brysselissä NSF, eurooppalainen metsänomistajajärjestö CEPF ja metsänomistajien yhteistyöverkosto IFFA (Satu-Marja ja Marja katsovat)

MTK on aktiivinen jäsen Euroopan metsäomistajajärjestössä CEPF:ssä (the Confederation of European Forest Owners). CEPF on kansallisten metsäomistajajärjestöjen kattojärjestö ja se valvoo noin 16 miljoonan metsäomistajan etuja Euroopan tasolla. Nämä yksityiset perheet ja metsänomistajat huolehtivat 60 prosentista Euroopan metsäpinta-alasta. CEPF järjestää säännöllisesti jäsenjärjestöjensä kanssa Teams-kokouksia ajankohtaisista EU-metsäaiheista. Koronatilanteesta huolimatta CEPF vaikutti aktiivisesti päättäjiin metsäasioissa: esimerkiksi EU:n metsästrategiassa CEPF torppasi yhdessä MTK:n kanssa kirjaukset yksityiseen metsäomistukseen puuttumisesta. CEPF:n vuosikokous järjestettiin virtuaalisesti kesäkuussa 2021. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin ruotsalainen Sven-Erik Hammar, MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila jatkaa hallituksessa varsinaisena jäsenenä.

Lokakuussa Itävalta keräsi yhteen eurooppalaisia metsänomistajajärjestöjä sekä niiden kattojärjestöjä keskustelemaan metsästrategiasta. Kokouksen lopputuloksena oli jokaisen osanottajan allekirjoittama julkilausuma, joka paneutui metsästrategian ongelmakohtiin. Julkilausuma oli kohdennettu ministerikokoukseen, jossa se herätti mielenkiintoa mutta valitettavan vähän konkretiaa. Julkilausuma on luettavissa täältä .

Pohjoismaiset metsäomistajat tekevät erittäin tiivistä yhteistyötä erityisesti eurooppalaisten metsäpoliittisten haasteiden tiimoilta. Yhteistyö on organisoitu Nordens Skogsägareorganisationers Förbund (NSF) muodossa. NSF:llä on osana CEPF:n toimistoa yhteinen metsäkoordinaattori Brysselissä. Uudeksi metsäkoordinaattoriksi valittiin suomalainen metsänhoitaja Maria Pohjola, joka työskentelee myös CEPF:lle. Vuonna 2021 pohjoismaisen yhteistyön puheenjohtajamaa oli Tanska, ja vuosikokous pidettiin syyskuussa etänä.

MTK on myös jäsenenä globaalissa metsäomistajien yhteistyöverkostossa IFFA:ssa (International Family Forestry Alliance). MTK:n edustajana hallituksen jäsenenä oli Satu-Marja Tenhiälä. IFFA:n toiminta perustuu perhemetsätalouden edistämiseen globaalilla tasolla. Järjestön kehitti toiminataansa uuden strategiansa avulla ja panosti mm. viestintään. IFFA osallistuu aktiivisesti UNFF:n Major Group -työryhmän toimintaan. Järjestön toiminta on kärsinyt pitkittyneistä koronarajoituksista.

Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitea

Vuonna 2021 Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitean (ETSK) jäsenenä toimi johtaja Simo Tiainen MTK:sta. ETSK on EU:n neuvoo-antava toimielin, jonka toiminta pohjautuu EU:n perussopimukseen. Yli 60 vuotta toiminut työnantajia, työntekijöitä ja yhteiskunnan muita kansalaisjärjestöjä edustava komitea antaa lausuntonsa lähes kaikista Euroopan komission lakialoitteista. Lisäksi komitea antaa lausuntoja EU:n toimielinten niitä erikseen pyytäessä sekä laatii omaloitteisia lausuntoja tärkeiksi katsomistaan aiheista. Vakiintuneeksi käytännöksi on muodostunut myös se, että kulloinenkin EU:n puheenjohtajamaa pyytää komitealta lausuntoja oman ohjelmansa teemoista.

Lausuntotyön lisäksi komiteassa käydään jatkuvasti keskustelua ajankohtaisista EU-asioista. ETSK järjestää erilaisia tilaisuuksia, tapahtumia ja seuranta-kokouksia. Komitea pitää myös yhteyttä kansalaisjärjestöihin ympäri maailman ja osallistuu mm. EU:n kauppasopimusten seurantaan. Komitea keskustelee kaikista läpimenneistä EU:n kansalaisaloitteista ja myöntää vuosittain EU:n kansalaisjärjestöpalkinnon. Komission jäsenet vierailivat säännöllisesti ETSK:n täysistunnoissa.

Britannian EU-eron jälkeen ETSK:n jäsenmääräksi vahvistettiin 326 jäsentä, joista suomalaisjäseniä on yhdeksän. MTK:n lisäksi komiteassa ovat Suomesta edustettuina Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Keskuskauppakamari, Suomen Yrittäjät, Akava, SAK, STTK , Kotitalous- ja kuluttaja-asiain neuvottelukunta/Kuluttajaliitto sekä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry.

Koronakriisi vaikutti vuonna 2021 edelleen merkittävästi ETSK:n työskentelyyn. Komitean kokoukset ja muut tilaisuudet järjestettiin koronatilanteen vaihdellesa joko kokonaan etäkokouksina tai hybridikokouksina. Vierailut komiteaan olivat tiukasti rajattuja ja välillä kokonaan kiellettyjä. Fyysisten tilaisuuksien järjestäminen oli rajoitettua ja osallistujilta vaadittiin EU:n koronatodistus.

Vuoden 2021 suuria teemoja ETSK:ssa olivat mm. keväällä käynnistynyt EU:n tulevaisuuskonferenssi, johon ETSK nimesi omat edustajansa. Portugalin puheenjohtajuuskaudella järjestetty EU:n sosiaalihuippukokous oli tärkeä tapahtuma erityisesti työmarkkinajärjestöille.

MTK:n näkökulmasta merkittävä kokonaisuus oli komission heinäkuussa antama laaja 55-valmisupaketti. Energian hinnan kohoaminen vuoden aikana oli myös teema, joka nousi komiteassa vahvasti esille monissa yhteyksissä.

Simo Tiainen toimi vuoden 2021 aikana ETSK:ssa kahden lausunnon esittelijänä. Syyskuussa komitean täysistunto hyväksyi Tiaisen esittelemän lausunnon komission tiedonannosta EU:n sinisestä taloudesta. MTK:n kannalta merkittävin asia oli joulukuussa hyväksytty Tiaisen esittelemä lausunto EU:n metsästrategiasta. Lausunto sai lopullisessa äänestyksessä komitean täysistunnon vahvan tuen (227 ääntä puolesta, 6 tyhjää ja 1 vastaan). Sisällöltään ETSK:n lausunto vastaa hyvin MTK:n linjauksia asiaan liittyen. Lausunnon valmisteluvaiheeseen liittyi runsaasti tapaamisia ja keskusteluja virkamiesten, poliitikkojen, tutkijoiden ja järjestöjen edustajien kanssa. Komitea järjesti syksyllä myös laajan kuulemistilaisuuden EU:n metsästrategiasta.

Simo Tiainen toimi vuonna 2021 ETSK:n työvaliokunnan jäsenenä, oman ryhmänsä (ryhmä III) yhtenä varapuheenjohtajana sekä komitean Venäjä -seurantar ryhmän ja energia asioita seuraavan teemaryhmän puheenjohtajana. Tiainen oli myös komiteassa toimivan viljelijäkategorian aktiivinen jäsen.

Kauppapolitiikka

WTO muutosvaatimusten ristitulessa

Monenkeskinen kauppajärjestelmä Maailman kauppajärjestön WTO:n toiminta on ollut vaikeuksissa. Kesäksi 2021 suunniteltu ministerikokouksen (MC12) Nursultaniassa peruuntui ja siirtyi ensin Geneveen. Uusikin kokous jouduttiin koronan takia siirtämään kesään 2022. WTO:n ensimmäisen afrikkalaisen ja ensimmäisen naisen Ngozi Okonjo-Iweala nimittäminen pääjohtajan tehtävään varmistui pitkän prosessin jälkeen vasta helmikuussa 2021.

Monenkeskisen kauppapolitiikan valmistelu on ollut yhtä hidasta viimeisten ministerikokousten välillä. Keskeisillä jäsenmailla ei ole ollut halua löytää uusia ratkaisuja. Nairobien kokouksessa vuosikymmeniä pyöritetty ns. Dohan kehityskierros saatiin loppusuoralle. Maatalouden kannalta tärkein päätös oli vientituesta ja vastaavista kilpailumuodoista luopuminen.

Vaikka EU ei käytä vientitukea, se on ollut maatalouspolitiikan yksi markkinahäiriötyökalu. Sama tukivaikutus voidaan saada aikaan valtion vientiyritysten, vientiluottojen tai ruoka-avun kautta. Valtionyriyten rooli on kasvanut erityisesti Kiinan vientituen työkaluna.

Nairobien ratkaisun tärkeä osuus oli vientikilpailun muidenkin muotojen kieltö. Kirjaukset tehtiin mm. ruoka-avusta ja vientiluotoista sekä niiden maksimipituuksista. Kehitysmaat kuten Brasilia sai vientituen käytölle jatkoaikaa, mitä kritisoitiin yleisesti EU:n tuottajamaiden järjestön COPA-COGECA:n kannanotoissa.

Huonot tulokset ministerikokouksessa yhdessä USA:n kauppapoliittisten toimien kanssa ovat herättäneet huolta monenkeskisen järjestelmän tulevaisuudesta. Erityisesti riitojenratkaisupaneelien tuomarinimityksien estäminen on halvauttamassa WTO:n toimintaa. EU:n uuden komission tärkeänä tehtävänä on WTO:n toiminnan uudistaminen ja riitojenratkaisun huolehtiminen jatkossakin. MTK on kannustanut tapaamisissaan ratkaisun löytämisen tärkeyttä Helsingin, EU:n ja WTO:n keskeisille päättäjille.

Kahdenkeskisiä kauppaneuvotteluja eri suuntiin

Monenkeskisten neuvottelujen vaikeudet ovat johtaneet keskeiset kauppakumppanit neuvottelemaan suoraan keskenään alueellisista vapaakauppasopimuksista. Kahdenkeskisissä neuvotteluissa päästää aina syvemmälle yksityiskohtiin kuin monenkeskisissä neuvotteluissa.

EU:n ja USA:n jumissa olleet kauppasuhteet heräteltiin henkiin kesäkuun 2021, jossa jatkotyötä varten perustettiin kauppa ja teknologia komitea. Uuden komitean työlistalla ei ole maatalouskysymyksiä. Kiistat ovat kuitenkin konkretisoituneet helposti maataloustuotteiden sanktiotulleiksi, kuten Boeing-Airbus-kiistassa tai alumiini ja terästullien kohdalla USA-suhteissa on tapahtunut. WTO-ratkaisujen ja USA:n presidentinvaihdoksen jälkeen ongelmia on päästy vastavuoroisesti purkamaan. USA on painostanut EU:ta avaamaan myös elintarvikemarkkinoita USA:n viejille ja monella taholla on kiinnostus myös maatalouskysymysten kuten bioteknologia nostamiseen yhteisiin keskusteluihin.

MTK on tukenut COPA-COGECA:n linjaa, jonka mukaan maataloutta ei pidä erottaa erillisiksi neuvotteluiksi USA:n kanssa, vaan elintarviketurvallisuuteen liittyvät vaikeat asiat on pystyttävä ratkaisemaan osana laajempaa kauppasopimusta USA:n kanssa.

EU on hakenut aktiivisesti uusia markkinoita kauppasopimuksien avulla. Erityisesti Japanin kanssa saavutettu sopimus on avannut uutta vientiä Aasiaan. Samaan aikaan Aasian ja Tyynenmeren alueen kauppasopimus (CPTPP) saatiin valmiiksi USA:n irtaannuttua neuvottelutuloksesta. Kiina isoksi kauppapoliittiseksi voitoksi on katsottu perinteinen tulleja alentava Aasian-Tyynenmeren alueen 15 maan RCEP-vapaakauppasopimus

Pitkään jumissa olleet ns. Mercosur-neuvottelut EU saatiin päätökseen 20-vuotisjuhlien kunniaksi vuonna 2019. Sopimustekstien tarkastus ja kriittinen, Amazonin alueen metsäpalojen kuumentama poliittinen keskustelu on viivästyttänyt sopimuksen ratifiointia ja ratifiointi on viivästyessään entistäkin epätodennäköistä. Komissio on yrittänyt tarjoilla lisäpöytäkirjoja täydentämään neuvottelutuloksen puutteita, mutta monet jäsenmaat ja Euroopan parlamentti vastustavat sopimuksen viimeistelyä. MTK on kiinnittänyt huomiota erityisesti naudanlihan ja siipikarjan lihan tuontikiintiöiden kasvattamiseen samassa yhteydessä, kun Iso-Britannia on eroamassa EU:n sisämarkkinoilta. Oleellista on se, että tuotaville tuotteille asetetut laatuvaatimukset eivät vastaa EU:n omia tuotantovaatimuksia.

Monen viivytyksen jälkeen Iso-Britannian kanssa käydyt kauppaneuvottelut saatiin valmiiksi 2020. Brittihallinto on jo moneen kertaan pyrkinyt avaamaan sopimusta ja brittien rajatarkastusten käynnistyminen EU-viennin osalta on lykkääntynyt moneen kertaan. Neuvottelu oli ensimmäinen, jossa kauppasopimuksella sovittiin kaupan esteistä aikaisemmin vapaakauppaa harjoittaneiden maiden välillä. Vaikka sopimukseen päästiinkin niin, että tuotteista ei peritä tulleja ja kauppa ei rajoiteta kiintiöillä, brittien EU-erosta aiheutuu merkittävää kitkaa.

Eurooppalaisen elintarvikealan kannalta haastavinta on merkittävän sisämarkkinaostajan menettäminen, kun brittien elintarvikeomavaraisuus on ollut vain 60 %. Samalla kilpailu brittikuluttajien markkinoista kiristyy. MTK järjesti useita keskustelutilaisuuksia yhdessä Ulkomministeriön ja Ruokaviraston kanssa brexitin vaikutuksista EU-UK-kauppaan.

EU:n kauppapolitiikan päivitys

Komission varapuheenjohtajan Valdis Dombrovskisin johdolla komissio on uudistanut Trade for all -strategiaa. Avoimuuden ja taloudellisen kasvun ohjelmaa päivitettiin vastaamaan Green Dealin vaatimuksia. Koronan myötä uusi strategian hahmottelu korostaa EU:n strategista autonomiaa, jossa EU:n avoimuutta ei voida antaa muiden väärinkäytettäväksi.

Strategiaa on täydennetty kolmella lainsäädäntöhankkeella: hiilirajamekanismi, metsäkatovapaat tuotantoketjut ja yritysten riittävän huolellisuuden periaate eli due diligence. Näiden täydentävien lainsäädäntökokonaisuuksien käsittely on kesken ja yritysvastuupaketti jäi kokonaan julkaisematta vuoden 2021 aikana. Näillä kolmella kokonaisuudella komissio pyrkii estämään hiilivuotoa eli teollisuuden siirtymistä EU:n ulkopuolelle, jossa päästöjen kustannukset olisivat pienemmät. Metsäkatovapaudella pyritään estämään metsäkatoa aiheuttaneiden tuotantoketjujen tuotteiden tulo EU-markkinoille. Yritysvastuulla painopiste on ihmisoikeuksissa, ihmiskaupassa, pakkotyössä ja lapsityövoiman käytön estämisessä.

MTK otti kantaa EU-kuulemiseen korostaen EU:n komission Pelloilta pöytään strategian tavoitteiden kytkemistä EU:n uuteen kauppapolitiikkaan. EU ei voi muuta omaa kuluttajalähtöistä ruokapolitiikkaansa ilman, että sen vaikutukset näkyvät myös kauppapolitiikassa. Eurooppalaisen ruoantuotannon mallin tulevaisuuden kannalta kauppapolitiikan tarkastelu on välttämätöntä. MTK on huomauttanut, että eläinten hyvinvointiin ja viljelyn ympäristövaatimukseen on EU:ssa asetettu yhä uusia lisävaatimuksia ilman, että vastaavat muutokset tehtäisiin tuontielintarvikkeiden vaatimuksiin.

MTK on nostanut esiin myös Pariisin ilmastositoumuksen velvoitteisiin sitoutumisen, kun Brasilia presidentin vaihdoksen yhteydessä on ilmoittanut raivaavansa runsaasti sademetsää kasvavan maataloustuotannon tieltä. Vaikka Brasilia on Mercosur-sopimuksessa sitoutunut Pariisin sopimukseen, ei Mercosur-sopimuksessa ole sanktioita, joilla sitoumuksia voitaisiin oikeustoimin velvoittaa. Ilmastositoumuksissa on huomioitava myös, mitä sitoumuksessa tavoitellaan. EU:n 1,5°-sitoumus vaikuttaa maataloustuotantoon merkittävästi enemmän monen maan löysemät sitoumukset.

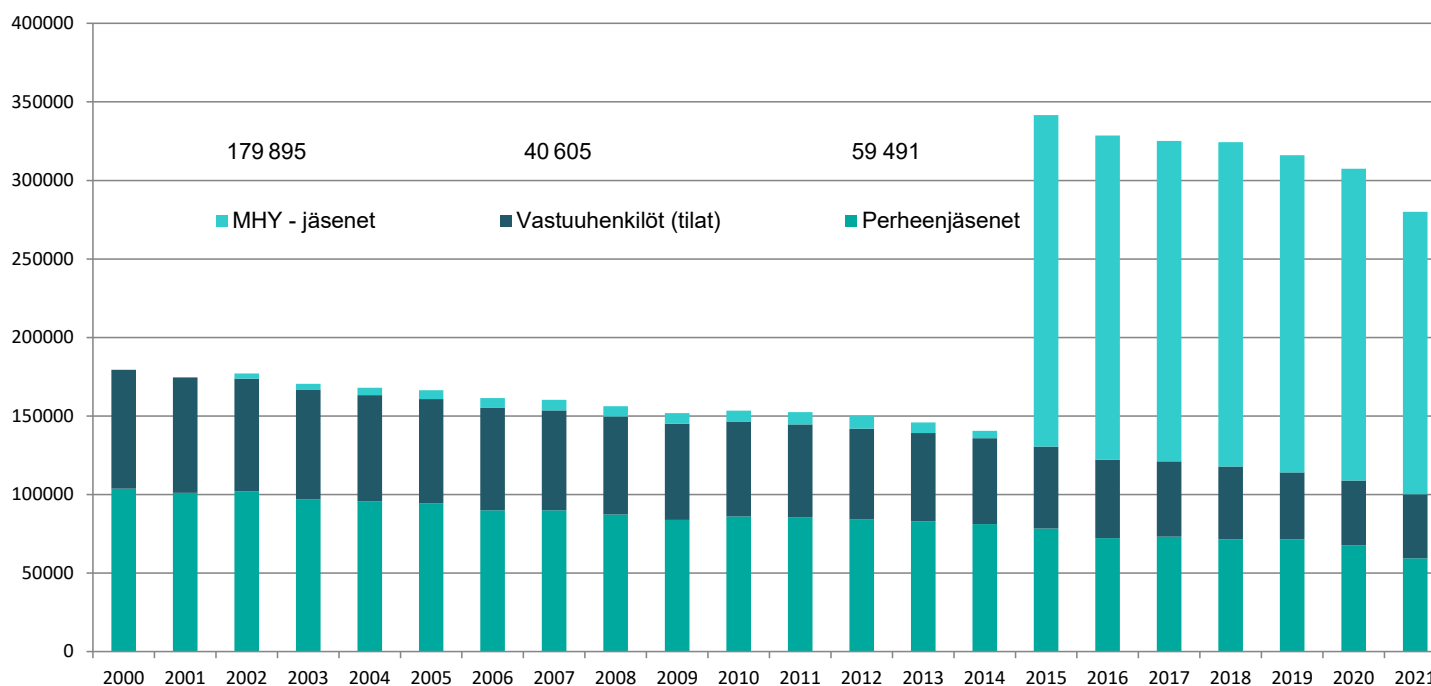
A woman with long brown hair, wearing a floral patterned top, stands in a field of tall, green, stalk-like plants. She is looking upwards and to the left with a slight smile. The background features a line of trees and a clear blue sky with scattered white clouds.

ORGANISAATIO JA JÄSENISTÖ

Organisaatio ja jäsenistö 2021

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n jäseninä oli vuoden lopussa 14 maataloustuottajain liittoa, 52 metsänhoitoyhdistystä, Suomen Turkkiläisten Kasvattajain Liitto ry, ProAgria Keskusten Liitto, Suomen Yhteismetsät ry ja Suomen Hippos ry. MTK-liittojen jäseninä oli 317 MTK-yhdistystä sekä yhteisöjäseninä osuuskuntia ja eri tuotantosuuntia edustavia kerhoja. MTK-yhdistyksiin kuului vuoden lopussa 100 096 jäsentä ja 40 605 jäsentilaa. Jäsenten määrä metsänhoitoyhdistyksissä oli 179 895, joista noin 5 000 on usean metsänhoitoyhdistyksen jäsen.

MTK:n jäsenmäärän kehitys 2000 – 2020

Yhteensä
(tilat ja perheenjäsenet) 100 096

Jäseniä yhteensä 279 991

MTK-KESKUSLIITON HALLINNON JA TOIMIELINTEN TOIMINTA

Valtuuskunta 2021

MTK:n valtuuskunta kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Valtuuskuntaan kuului 55 MTK-liittojen nimeämää jäsentä, 20 MTK:n jäseniksi liittyneiden metsänhoitoyhdistysten nimeämää jäsentä, neljä yhteisöjäsentä ja kuusi asiantuntijaa.

Valtuuskunnan kevätkokous

Koronapandemia vaikutti kevätkokouksen järjestelyihin siten, että se järjestettiin kokonaan Teamsilla 14.4.2021 siten, että kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri tarvittavine avustajineen olivat Simonkadulla keskusliiton tiloissa. Äänestyksissä varauduttiin käyttämään sähköpostin välityksellä toimivaa sähköistä äänestysjärjestelmää. Muiden kuin valtuuskunnan jäsenten oli mahdollista seurata kokousta Teamsin välityksellä. Asialistalla olivat sääntömääräisten kevätkokousasioiden lisäksi 35. Liittokokouksen koollekutsuminen Poriin 15.-16.6.2022 ja vuoden 2019 Helmi palkinnon jako.

Valtuuskunta vahvisti MTK:n ja MTK-konsernin edellisen vuoden tilinpäätöksen ja antoi vastuuvapauden asianomaisille.

Valtuuskunnan puheenjohtajaksi valittiin Eerikki Viljanen MTK - Uusimaalta, 1. varapuheenjohtajaksi Tero Lahti MTK – Keski-Suomesta ja 2. varapuheenjohtajaksi Sari Lantta Mhy Mänty-Saimaalta. Valtuuskunnan sihteerinä toimi järjestöjohtaja Matti Voutilainen MTK:sta.

Valtuuskunnan syyskokous

Valtuuskunnan syyskokous oli 24.–25.11.2021 Espoon Hanasaarella. Kokouksen yhteydessä järjestettiin aluevaaleja koskeva vaalipaneeli. Muutoin ensimmäinen päivä käytettiin yleiskeskusteluun sekä MTK:n ja valtuuskunnan asiantuntijoiden vastauspuheenvuoroihin. Toisena päivänä esiteltiin uuden jäsenmaksujärjestelmän käynnistämishaasteisiin liittynyt Oiva-selvitys sekä jatkettiin varsinaisten syyskokousasioiden käsittelyä ja hyväksyttiin viiden liiton uudet säännöt. Valtuuskunta hyväksyi MTK:n toimintasuunnitelman, talousarvion ja jäsenmaksu-uudistuksen mukaiset jäsenmaksut vuodelle 2022. Muissa asioissa esiteltiin valtuuskunnan varapuheenjohtaja Tero Lahden tekemä selvitys valtuuskuntatyön kehittämisestä.

Valtuuskunnan jäsenet 2021

	Liitto	Nimi
1	Etelä-Pohjanmaa	Huhtala Arto
2	Etelä-Pohjanmaa	Kankaanpää Johanna, pj
3	Etelä-Pohjanmaa	Kohtakangas Kati
4	Etelä-Pohjanmaa	Isomäki Jaakko
5	Etelä-Pohjanmaa	Ojala Tero
6	Etelä-Pohjanmaa	Rantala Suvi
7	Etelä-Pohjanmaa	Uitto Hannu
8	Etelä-Savo	Makkonen Otto
9	Etelä-Savo	Hämäläinen Sanna pj

10	Etelä-Savo	Siiriäinen Anna
11	Häme	Kantola Matti
12	Häme	Haarala Lassi-Antti pj.
13	Häme	Mänki Marianne
14	Häme	Parikka Pia
15	Häme	Väliä Päivi
16	Kaakkois-Suomi	Hovi Petri
17	Kaakkois-Suomi	Pesonen Helena
18	Kaakkois-Suomi	Savelainen Ville
19	Kaakkois-Suomi	Seitsonen Matti pj
20	Keski-Pohjanmaa	Ala-Kopsala Atso pj
21	Keski-Pohjanmaa	Vuotila Henna
22	Keski-Pohjanmaa	Kiljala Markku
23	Keski-Suomi	Lahti Tero
24	Keski-Suomi	Jalkanen Juhana pj
25	Keski-Suomi	Mäkelä Martti
26	Lappi	Kasurinen Hanna-Mari pj
27	Lappi	Leinonen Tuomo
28	Pirkanmaa	Hevonoja Jani
29	Pirkanmaa	Välikoski Anu-Maarit
30	Pirkanmaa	Niittyöja Jukka pj.
31	Pohjois-Karjala	Myllynen Kalle
32	Pohjois-Karjala	Mäkisalo Jouni pj
33	Pohjois-Karjala	Pennanen Kari Pekka
34	Pohjois-Savo	Huuskonen Jukka
35	Pohjois-Savo	Partanen Juha pj
36	Pohjois-Savo	Markkanen Saara
37	Pohjois-Savo	Räty Simo
38	Pohjois-Suomi	Ahlholm Jari pj
39	Pohjois-Suomi	Komulainen Eija
40	Pohjois-Suomi	Joensuu Sauli
41	Pohjois-Suomi	Mulari Laura
42	Pohjois-Suomi	Ojantakanen Jukka
43	Satakunta	Helkkula Mervi
44	Satakunta	Heikola Otso pj
45	Satakunta	Kangasvuori-Hosike Anne
46	Satakunta	Uusitalo Mikko
47	Satakunta	Ruski Jari

48	Uusimaa	Kurki Sanna
49	Uusimaa	Kyrö Aleksis pj
50	Uusimaa	Viljanen Eerikki
51	Varsinais-Suomi	Ahokas Pekka
52	Varsinais-Suomi	Kirjonen Ari-Pekka pj
53	Varsinais-Suomi	Mahkonen Tero
54	Varsinais-Suomi	Riiko Kaisa
55	Varsinais-Suomi	Setälä Anna

Yhteisöjäsenet

1	STKL	Ingman Kenneth
2	ProAgria	Keisala Merja
3	Suomen Yhteismetsät	Kerkelä Antti
4	Suomen Hippos Oy	Laitinen Anne

Nimi

MHY alueet

1	Itä-Suomi	Aalto Jouni
2	Itä-Suomi	Lantta Sari
3	Itä-Suomi	Tiirola Mikko
4	Itä-Suomi	Otronen Päivikki
5	Itä-Suomi	Tolppanen Tapio
6	Itä-Suomi	Vauhkonen Mikko
7	Itä-Suomi	Koskiaho Lari
8	Itä-Suomi	Hatakka Markku
9	Länsi-Suomi	Hakala Herman
10	Länsi-Suomi	Sillanpää Jarmo
11	Länsi-Suomi	Mäntylä Juha
12	Länsi-Suomi	Raininko Tuomo
13	Länsi-Suomi	Piekkä Tuula
14	Länsi-Suomi	Poutiainen Jarmo
15	Länsi-Suomi	Villman Jarmo
16	Länsi-Suomi	Vesanto Jukka
17	Pohjois-Suomi	Granroth Aaro
18	Pohjois-Suomi	Moilanen Heikki
19	Pohjois-Suomi	Heikkilä Matti
20	Pohjois-Suomi	Alatalo Matti

	Asiantuntijat	Nimi
1	Valio Oy	Toimitusjohtaja Annikka Hurme
2	Mela	Toimitusjohtaja Päivi Huotari
3	Pellervo-Seura	Toimitusjohtaja Sami Karhu
4	HKScan Oyj	Toimitusjohtaja Tero Hemmilä
5	Lantmännen Agro Oy	Toimitusjohtaja Antti Snellman
6	Luke	Professori Johanna Buchert

Metsävaltuuskunta

Metsävaltuuskunta kokoontui vuonna 2021 yhden kerran. Metsävaltuuskunnan varsinainen kokous pidettiin 10.11. Espoon Hanasaassa. Kokouksen alussa kuultiin maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän puheenvuoro. Metsävaltuuskunta päätti kokouksessaan hyväksyä Metsänomistajat-strategian. Vuoden Kymppi -tunnustus luovutettiin Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan erityisasiantuntija Sakari Tikalle ja kunniamaininta Metsänhoitoyhdistys Koillismaalle. Metsävaltuuskunta myönsi kultaisen ansiomerkin Juha Hakkaraiselle, joka toimi MTK:n metsäjohtajana vuosina 2009–2021.

Varsinaista kokousta edeltäneenä päivänä 9.11. Espoon Hanasaassa järjestettiin metsävaltuuskunnan seminaari. Alustuspuheenvuorojen ja ryhmätöiden kautta mietittiin, miten ilmastohaasteet pystytään kääntämään metsänomistajien eduksi ja metsänhoitoyhdistysten liiketoiminnaksi. Seminaarin jälkeen metsävaltuuskunnan kokousedustajat pitivät suuralueittaiset kokouksensa.

Johtokunta

MTK:n johtokunta kokoontui 19 kertaa. Kokouksista suurin osa pidettiin etäkokouksina Teams-sovelluksella edelleen jatkuvan Covid19-pandemian vuoksi. Johtokunta piti kaksi ylimääräistä kokousta, joissa käsiteltiin pelkästään tulevaa CAP-uudistusta. Myös strategiapäivinä käsiteltiin erikseen CAP:ia sekä organisaation uudistamiseen liittyviä asioita ja päätöksiä. Johtokunta käsiteli kokouksissaan muita maatalouteen, ympäristöön, metsänomistukseen, maaseutuyrittäjyyteen ja koulutukseen sekä muuhun edunvalvontaan, mm. vaalivaikuttamiseen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja teki niitä koskevia linjauksia ja päätöksiä sekä kannanottoja. Myös monia maankäyttö-, sosiaali- ja veropolitiikkaan liittyviä asioita oli johtokunnan asialistalla.

Kesän kuntavaaleihin valmistauduttiin omalla kuntavaaliohjelmalla, jonka johtokunta käsiteli ja hyväksyi. Lisäksi päivitettiin hyväksi havaittu Kuntapäätäjä-opas. Kesän 2022 liittokokouksen valmistelua käsiteltiin, mm. kokouksen ohjelmaa, muita järjestelyjä sekä ennen kaikkea kokouksen asiakirjaa. Johtokunta sai Oivaan liittyvän katsauksen lähes jokaisessa kokouksessa ja myös MTK:n keskusliiton organisaation uudistamista käsiteltiin monessa kokouksessa.

Eri sidosryhmien, mm. osuuskuntien edustajien tapaamiset olivat osa johtokunnan työtä. Yhteistyökokouksia pidettiin perinteiseen tapaan yhteistyöjäsenten kanssa. Johtokunta käsiteli ja teki päätöksiä myös keskusliiton taloudesta ja sijoituksista.

Johtokunta käsitteli liittojen lähettämiä kirjeitä, esityksiä ja aloitteita. Johtokunnan kokousten yhteydessä oli myös asiantuntija-alustuksia. Johtokunnan jäsenet kiersivät aktiivisesti liittojen ja yhdistysten kokouksissa ja tilaisuuksissa ympäri Suomea, tosin tänä vuonna monesta vain virtuaalisesti.

MTK:n Brysselin toimiston 30-vuotisjuhlat sekä siihen liittyvä johtokunnan edunvalvontamatka siirrettiin keväälle 2022 pandemian vuoksi. Johtokunta teki keuhalla kaksipäiväisen koronaturvallisen maakuntamatkan Pirkanmaalle tutustuen pienemmissä ryhmissä monipuolisesti maakunnan eri tuotannon aloihin tiloilla. Erityisen mielenkiinnon kohteita olivat tutustuminen teollisen mittakaavan led- ja kerrosviljelyn laitteistojä toimittavaan Netled Osakeyhtiöön sekä Lempäälän Energia Osakeyhtiöön ja RealPark-alueen yritysten muodostamaan energiayhteisöön.

Johtokunnan kokoonpano

1. puheenjohtaja MMT, mv. Juha Marttila Simosta (2009 –, johtok. jäsen 2005 -)
 2. puheenjohtaja agronomi, mv. Mauno Ylinen Alahärmästä (2009 -, johtok. jäsen 2006 -)
 3. puheenjohtaja TaM, mv. Markus Eerola Hyvinkäältä (2011 -)
- maatalousyrittäjä Kati Partanen Iisalmesta (2011 -)
maanviljelijä Jaakko Halkilahti Salosta (2014 -)
maanviljelijä Asko Miettinen Joensuusta (2019 -)
maanviljelijä Kaisa Pihlaja Jalasjärveltä (2019 -)
maanviljelijä Arto Laine Hattulasta (2021 -)
maanviljelijä Pekka Kärkäs Imatralta (2021 -)

Johtokunnan kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeutettuina osallistuivat valtuuskunnan puheenjohtaja, mv. Eerikki Viljanen, metsävaltuuskunnan puheenjohtaja mv. Mikko Tirola sekä toiminnanjohtaja Jyrki Wallin. Johtokunnan sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho sekä talous- ja henkilöstöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

Metsäjohtokunta

Metsäjohtokunta kokoontui vuonna 2021 yksitoista kertaa. Lisäksi pidettiin yksi sähköpostikokous. Kokouksissa käsiteltiin monipuolisesti metsäalan ajankohtaisia aiheita ja linjattiin metsällisen edunvalvonnan suuntaa. Metsäjohtokunta myönsi 5 ansiomerkkiä ja 4 hopeista ansiomerkkiä.

Metsäjohtokunnan perinteinen kesäretki suuntautui Itä-Lappiin Kemijärven seudulle. Ensimmäisenä retkipäivänä pidettiin seminaari, jossa kuultiin alueen metsänhoitoyhdistysten ajankohtaiskatsaukset sekä metsäteollisuuden edustajien puheenvuorot puunkäytön ja markkinoiden näkymistä. Lisäksi päivän aikana vierailtiin maastokohteilla tutustumassa hirvituhoihin ja Kemijärven yhteismetsän omistamaan kohteeseen, jota ympäristöjärjestöt ovat esittäneet suojeltavaksi. Sidosryhmien edustajien kanssa vaihdettiin ajatuksia illallistilaisuudessa. Toisena retkipäivänä pidettiin metsäjohtokunnan kokous.

Johtoryhmä

Johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 15 kertaa. Keskusliiton operatiivisena elimenä toimii johtoryhmä. Johtoryhmä käsittelee johtokunnan sille antamia tehtäviä ja valmistelee johtokunnalle päätettäväksi esitettäviä asioita. Lisäksi johtoryhmä käsittelee ja tekee päätöksiä keskusliiton talous- ja henkilö- toasioista siinä laajuudessa kuin johtoryhmän ohjesäännössä on määritelty. Lisäksi johtoryhmä nimeää järjestön edustajia eri ministeriöiden tms. työ- ja muihin ryhmiin.

Johtoryhmän kokoonpano

Johtoryhmän puheenjohtajana toimi johtokunnan ensimmäinen puheenjohtaja Juha Marttila ja jäseninä 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen, 3. puheenjohtaja Markus Eerola sekä toiminnanjohtaja Jyrki Wallin. Läsnäolo-oikeutettuina johtoryhmän kokouksiin osallistuivat MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen sekä metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola. Keskusliiton toimihenkilöt ovat osallistuneet johtoryhmän kokouksiin tarpeen tullen omien vastualueidensa asioiden esittelijöinä. Johtoryhmän sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho sekä talous- ja henkilöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

MTK-liittojen puheenjohtajakokoukset 2021

MTK-liittojen puheenjohtajat kokoontuivat kertomusvuoden aikana keskusliiton kutsusta yhteensä kuusi kertaa. Kokouksista kaksi järjestettiin valtuuskunnan kokousten yhteydessä ja neljä muutoin. Tämän lisäksi liittojen puheenjohtajilla oli omia kokoontumisia.

Kokoukset järjestettiin valtuuskunnan syyskokouksen yhteydessä pidettyä kokousta lukuun ottamatta Teams-kokouksina. Ensimmäiseen kokoukseen osallistuivat liittojen puheenjohtajat, toiminnanjohtajat, johtokunta ja keskusliiton asianomaiset toimihenkilöt sekä myös liittojen varapuheenjohtajat,

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa esittäydettiin, koska mukana oli useita uusia liittojen puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia. Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia maatalous- ja metsäpolitiikan asioita, markkinatilannetta, järjestön toimintaa, taloutta ja kehittämistä ja kahdessa valtuuskunnan yhteydessä järjestetyssä kokouksessa asialistalla olivat luonnollisesti myös valtuuskunta-asiat.

CAP-uudistus oli keskeisesti esillä koko vuoden ajan kaikissa kokouksissa.

HENKILÖSTÖKERTOMUS

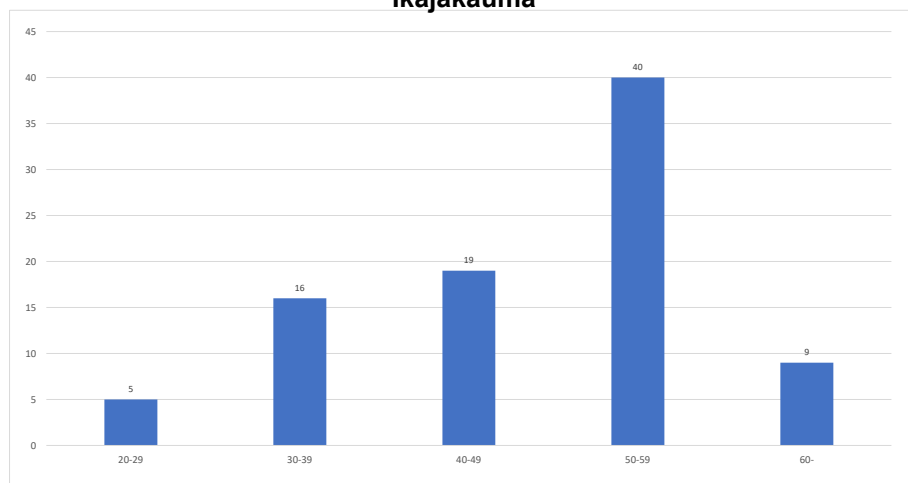
Henkilöstökertomus

Keskusliitossa työskenteli vuoden 2021 lopussa 89 henkilöä. Henkilöstön määrä on pysynyt edellisiin vuosiin nähden lähes samalla tasolla (2019 90 henkilöä ja 2020 92 henkilöä). Naisten osuus henkilöstöstä vuoden 2021 lopussa oli 56 % ja miesten 44 %. Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 49 vuotta ja keskimääräinen työsuhteen kesto oli 9 vuotta. Henkilöstön vaihtuvuus on pientä. Vakituisen henkilöstön kokonaisvaihtuvuus on noin 7,2% (ml. eläkkeelle jääneet) Työsuhteet ovat pääsääntöisesti toistaiseksi voimassaolevia ja kokoaikaisia.

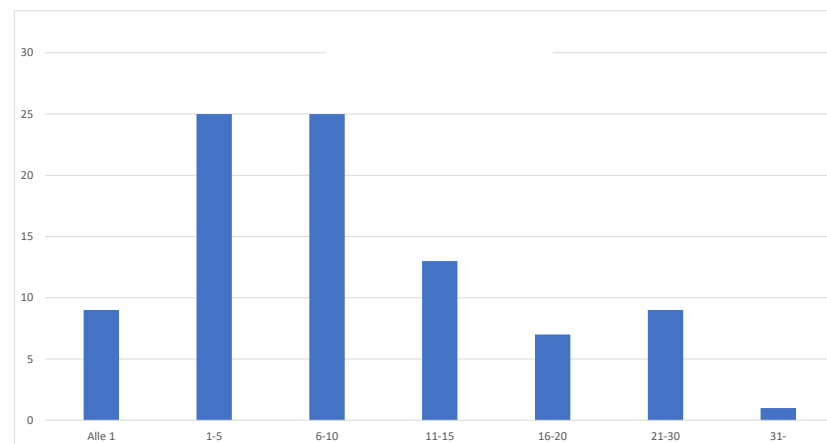
Ikäjakauma 31.12.2021:

Vuosi 2021 oli aktiivisen kehittämisen aikaa. Keväällä 2021 käynnistettiin MTK organisaation toiminnallisuuden kehittäminen, jossa koko henkilöstö osallistettiin pohtimaan organisaation kehittämistarpeita ja tavoitteita. Kehittämisen taustalla oli tarve vastata toimintaympäristön muutokseen sekä jäsenkunnan toiveisiin ja tarpeisiin ajanmukaistamalla organisaatiota. Samalla järjestö haluaa kehittyä Suomen parhaaksi työpaikaksi. Työnantajan organisaation kehittämiseen liittyviä suunnitelmia käsiteltiin henkilöstön kanssa yhteistoimintaneuvotteluissa syksyllä 2021, minkä jälkeen tehtiin päätös uudesta vuoden 2022 alussa voimaan astuvasta organisaatiosta. Uudistuksen yhteydessä joitakin vanhoja tehtäviä päätettiin ja uusia perustettiin.

Ikäjakauma

Työsuhteen kesto

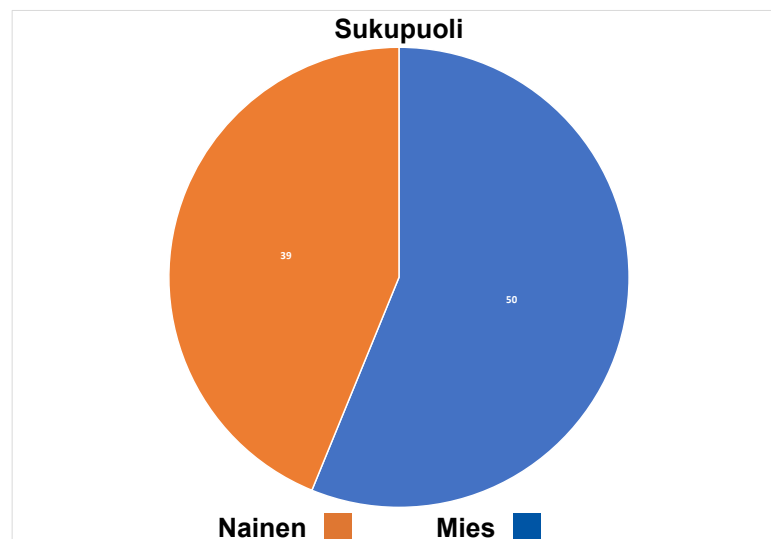

Rekrytointeja toteutettiin yksittäisiin asiantuntijatehtäviin toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin. Kesäksi palkattiin kesätyöntekijöitä ja Brysseliin palkattiin harjoittelijat 5 kuukauden harjoittelujaksoille. Korvausrekrytointeja ja uuden organisaation edellyttämiä rekrytointeja aloitettiin jälleen yt-neuvotteluiden jälkeen loppuvuodesta.

Koronapandemia jatkui koko toimintavuoden ajan vaikuttaen keskusliiton henkilöstön työskentelyyn. Etätyösuositus oli edelleen voimassa valtaosan vuodesta, mihin liittyvät toimintatavat olivat jo hioutuneet toimiviksi. Kesällä toteutettiin henkilöstölle suunnattu kysely työntekemisen tavoista ja toiveista pandemian jälkeisenä aikana. Syksyllä käynnistettiin monipaikkaisen työn kokeilujakso, mikä jäi lyhyeksi etätyösuosituksen astuttua uudelleen voimaan. Tavoitteena oli siirtyä kohti joustavaa ja tehokasta työntekemisen tapaa, jossa yhdistyy monipaikkaisen työn joustavuus ja yhteisöllisyyttä vahvistavat fyysiset kohtaamiset. Kokeilujaksolle päätettiin palata heti, kun se olisi jälleen mahdollista.

Loppuvuodesta käynnistettiin uusi pulssikysely-käytäntö, joka tarjoaa henkilöstölle nopean ja säännöllisen palautekanavan työhyvinvointiin, työhön ja ilmapiiriin liittyvien asioiden esille tuomiseen sekä työnantajalle ajantasaista tietoa henkilöstön tunnelmista ja kehittämiskohteista. Kyselyn tuloksissa vahvuuksina nousi esille mm. työkavereita saatu apu ja tuki sekä työyhteisön hyvä yhteishenki. Kehittämiskohteeksi nousi henkisen kuormituksen vähentäminen, johon sovittiin korjaavia toimenpiteitä.

Keskusliiton henkilöstön kehittäminen jatkui normaalein toimin keskittyen asiantuntijoiden oman substanssiosaamisen kehittämiseen. Organisaation yhteisiä esihenkilövalmennuksia jatkettiin alkuvuoden aikana. Talon yhteiset perehdytystilaisuudet pidettiin vuoden mittaan kolme kertaa. Kehityskeskustelut päätettiin siirtämään loppuvuodesta seuraavan vuoden puolelle, jolloin ne saadaan kytkettyä palvelemaan organisaatiouudistusta paremmin. Sisäisen viestinnän ja tiedonkulun varmistamiseksi jatkoimme säännöllisiä yhteisiä henkilöstötilaisuuksia ja infoja. Jatkoimme asiantuntijatyön työhyvinvoinnin monipuolista ylläpitämistä ja kehittämistä yhteistyössä henkilöstön ja työterveyshuollon kanssa. Jatkoimme edelleen 50 vuotta täyttäneiden mahdollisuutta osallistua työkykyä tukevaan Kuntoviikkoon. Kuntoviikko on ennalta ehkäisevää varhaisvaiheen kuntoutusta, jota Kela tukee. Keväällä toteutettiin ensiapukoulutusta. Lisäksi tuimme henkilöstön hyvinvointia, liikunta- ja kulttuuriharrastuksia tarjoamalla liikunta- ja kulttuuriseteleitä. Vuonna 2021 sairauspoissaolot olivat alhaiset. Sairauspoissaoloprosentti laski hieman edellisvuodesta ja oli 0,7 %. Sairauspoissaolopäiviä oli henkilöä kohti keskimäärin 1,8 päivää vuodessa. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseen tähtäävää yhteistyötä työeläkeyhtiö Varman kanssa jatkettiin. Myös työtaturma- ja työkyvyttömyyseläkietietojen näkökulmasta vuoden 2021 tilanne oli erinomainen.

TIETOHALLINTO

Tietohallinto

Tietohallinnon johtoryhmä kokoontui toimintavuonna 9 kertaa. Johtoryhmän kokoonpano säilyi ennallaan koko toimintavuoden. Johtoryhmän puheenjohtaja Heikki Laurinen, Jyrki Wallin, Anu Nissinen ja sihteerinä Kimmo Kallionalusta. Ryhmän vastuuna on koko MTK-ryhmää koskevat yhteiset toimintamallit ja palvelut sekä kokonaisarkkitehtuurin periaatteet ja tietoturva.

MTK:n IT-ohjausryhmän kokoonpano toimintavuonna Jyrki Wallin (puheenjohtaja), Klaus Hartikainen, Markus Lassheikki, Matti Voutilainen, Johan Åberg, Liisa Pietola, Visa Merikoski, Juha Hakkarainen (-30.6.), Marko Mäki-Hakola (1.7.-) ja Kimmo Kallionalusta (sihteeri). MTK:n IT-ohjausryhmä kokoontui toimintavuonna neljä kertaa. Ohjausryhmän vastuulla on kokonaisuutena edunvalvontaan liittyvien tietotekniikkapalveluiden kehittäminen ja johtaminen sekä päätöksenteko uusien konseptien ja palveluiden kehittämisestä linja- ja ryhmäkohtaisten esityksen pohjalta.

Tietohallinnon johtoryhmän ja MTK IT-ohjausryhmän yhteistyöllä varmistettiin organisaation kyvykkyys teknologian ja asiantuntijuuden hyödyntämiseen laajasti järjestössä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Noudattamalla hyvää tietohallintotapaa perustietotekniikan tuottamisessa varmistettiin palvelutuotannon korkea suorituskyky korona-ajan laitteiden toimitusketjun haasteista riippumatta. Toimintavuonna toteutettiin laaja laitteiden uudistamisprojekti suunnitellun työasemien elinkaarimallin mukaisesti.

Perustietotekniikan ratkaisuihin kehitettiin palveluiden tuottamiseen monipaikkaisessa tietotyöympäristössä. Palveluiden korkea kypsyytaso mahdollisti uusien tietoteknisten ratkaisujen käyttöönoton sujuvasti. Loppukäyttäjien käyttäjätyytyväisyys säilyi korkealla tasolla läpi toimintavuoden.

Järjestimme johdolle, esimiehille ja avainhenkilöille tarkoitetun tietohallintopäivän 1.11.2021. Tavoitteemme on tuoda päivän esityksissä keskusteluun ajankohdaisia ilmiöitä ja teemoja tietotyön kehittämiseksi. Marraskuussa 2021 pääteemoina olivat datalukutaito, modernin tietotyön työvälineet ja monipaikkaisen työn johtaminen. Asiantuntijapuheenvuorot pitivät Hannu Järvi Hovi Competence Development Oy:sta, Karoliina Kettukari Meltlake Oy:sta ja Ulla Viikman Timantti Consulting Oy:sta.

Toimintavuonna tuimme voimakkaasti vuonna 2020 käyttöönotetun jäsenpalvelualustan jatkokehittämistä. Perustoimintojen vakauttaminen edellytti ennakoitua enemmän tietotekniikan asiantuntijoiden hyödyntämistä sekä organisaation sisällä että ulkoisten kumppaneiden taholta. Käyttöönotettu jäsenpalvelualusta edellyttää toiminnan muutosta, jota tuettiin teknisen työryhmän ja yhteistyökumppaneiden taholta. Jäsenpalvelualustan pääyhteistyökumppania on CRM-Service Oy.

Viestintäratkaisun kokonaispalvelusopimus uudistettiin Elisa Oyj:n kanssa 1.6.2021. Sopimus sisältää puhekäyttöön Elisa Yrityspuhe EU -liittymät, datakäyttöön Elisa Yritysdataliittymät, Elisa Ring -vaihteen lisäpalveluineen ja Elisa 999 ulkomaanpuhelut. Lisäpalveluina sopimus kattaa ulkoisen puhelunvälityksen sekä integraatiopalvelut. Sopimus on voimassa määräaikaisena 24 kuukautta ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana kolmen kuukauden irtisanomisajalla. Perustietotekniikan muutossopimus Elisa Oyj:n Oy:n kanssa allekirjoitettiin 25.6.2020. Sopimus sisälsi kehitysprojektin, missä osapuolet sopivat kriteerit palvelusopimuksen uusimisesta.

Tietohallinnon johtoryhmä hyväksyi kehitystoimenpiteet marraskuussa 2020 ja vahvisti jatkosopimuksen loppukäyttäjä- ja kapasiteettipalveluista sekä yritysverkon toimittamisesta ja ylläpidosta. Loppukäyttäjä- ja kapasiteettipalveluiden sopimusjakso on 24kk (määräaikainen), sisältäen option 12 kuukauden jatkokaudesta. Irtisanomisaika määräaikaisen sopimuskauden jälkeen on 3 kuukautta. Yritysverkon sopimusjakso on 24 kuukauden (määräaikainen), sisältäen yhden (1) vuoden optiovuoden. Sen jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana 3 kuukauden irtisanomisajalla.

TALoustiedot

Taloustiedot

Konsernin toiminta

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry konsernin konsernitiilinpäätökseen on vuonna 2021 tytäryhtiöinä sisällytetty Viestimedia Oy:n (99,98 %) ja Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n (72,32 %) ohella Lehtirahasto Oy (100 %) ja Maalaisten Talo Oy (66,04 %). Juho Jännes -rahasto s.r. ei enää yhdistellä konserniin. LähiPro Oy (100 %) lakkautettiin tilikaudella 2021. Osakkuusyhtiöinä konsernitiilinpäätökseen on sisällytetty Pellervo-Instituutti Oy (50,0 %), MTK Hankinnat Oy (42,00 %), Myyntimestarit Oy (31,62 %), Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy (25,32 %), sekä Töitä Suomesta Työvoimapalvelut Oy (33,33 %). Aiemmin konserniin kuulunut Suomen Viljakauppa Oy (39,97 %) on haettu konkurssiin 27.12.2021.

Konsernin tilikauden tulos oli +18,2 milj. euroa voitollinen (+4,7 milj. euroa vuonna 2020). Tilikauden ylijäämä verojen ja tilinpäätössiirtojen jälkeen oli +17,1 milj. euroa voitollinen (+3,4 milj. euroa).

MTK:n yleisenä omistajapolitiikkana on, että MTK edellyttää aina omistuksiltaan pitkällä aikavälillä yleisten liiketoiminnallisten periaatteiden mukaista tuottoa, ei vain mahdollista toiminnallista lisäarvoa.

Keskusliiton toiminta ja talous vuonna 2021

Varsinaisen toiminnan kulujäämä (ns. kulujäämä I) kasvoi edellisen tilikauden poikkeuksellisen alhaiselta tasolta +7,5 % eli +0,772 milj. euroa ollen 10,998 milj. euroa (-30,0 %, 10,226 milj. euroa) alittaen kuitenkin budjetoidun (13,220 milj. euroa):

Varsinaisen toiminnan kulujäämän jääminen budjetoidusta selittyy pitkälti koronapandemian jatkumisen vaikutuksilla. Esimerkiksi matkakulut sekä kokous- ja neuvottelukulut jäivät molemmat kolmannekseen budjetoidusta (-0,3 vs. -0,9 milj. euroa). Lisäksi henkilöstökulut jäivät -0,5 milj. eurolla budjetoidusta

Edunvalvonnan muut kulut toteutuivat pääsääntöisesti budjetoituina

Varsinaisen toiminnan kulujäämä ei ole täysin vertailukelpoinen vuotta 2020 edeltäviin vuosiin verrattuna johtuen siitä, että jäsenpalvelurekisterin kulut (n. -0,5 M€ vuonna 2019) raportoitiin aiemmin varainhankinnan kulujen sijaan varsinaisen toiminnan kuluina.

Edunvalvonnan kulut olivat 10,952 milj. euroa laskien -0,080 milj. euroa eli 0,7 % vuodesta 2020. Edellä mainittu jäsenpalvelurekisterin kulujen siirto varainhankinnan kuluiksi ja koronapandemian myötä laskeneet matkakulut kulut selittävät kulujen laskun verrattuna vuoteen 2019. Henkilöstökulut muodostivat merkittävimmän osan eli 66 % kaikista edunvalvonnan kuluista (67 % v. 2020). Henkilöstökulut laskivat -0,142 milj. eurolla eli -1,9 %. Edunvalvonnan tuotot ovat erilaisia edunvalvonnan toteuttamiseen tai yhteistyösopimuksiin liittyviä veloituksia, joiden kokonaismäärä oli 1,357 milj. euroa (2020 vertailukelpoinen 1,297 milj. euroa).

Projektitoiminnan kulujäämää on tietoisesti rajoitettu vuodesta 2020, jotta keskusliitto pystyy palaamaan pitkän aikavälin kestäväan rahoitusraamiin. Tässä onnistuttiin myös vuonna 2021 hyvin. Projektitoiminnan kulujäämä oli -0,261 milj. euroa (-0,474 milj. euroa).

MTK:n Säätiö myönsi avustuksia järjestökoulutuksen yksittäisiin kursseihin ja koulutuksiin sekä muuhun toimintaan 0,360 milj. euroa. Järjestökoulutuksen aktiviteetit säilyivät korkealla tasolla.

Jäsenlehti Mainion tuottaminen siirtyi Viestimedia Oy:lle vuoden 2016 alussa. Jäsenlehden kulujäämä pieneni -8,6 % ollen -0,178 milj. euroa tuottojen pysyessä alhaisina. Jäsenlehden v. 2012 toteutettu toimintakonseptin muutos kasvatti sen kulujäämää pysyvästi -0,3 milj. euroa. Jäsenviestintäkonseptia arvioidaan tulevaisuudessa.

Varainhankinta

Varainhankinnan bruttotuotot vuonna 2021 olivat +4,503 milj. euroa (+4,356 milj. euroa) kasvaen +3,4 %. Jäsenmaksujen bruttotuotoilla kyettiin kattamaan 32 % (29 %) varsinaisen toiminnan kuluista. Jäsenmaksutuotot kasvoivat +0,227 milj. euroa ollen 4,350 milj. euroa jäaden merkittävästi budjetoidusta -0,9 milj. eurolla.

Varainhankinnan kulut muodostuivat mm. jäsenhankintakampanjakuluista -0,065 milj. euroa sekä uuden jäsenpalvelurekisteri Oivan käyttöönottoon ja opeointiin käytetyistä kuluista -1,3 milj. euroa. Varainhankinnan kustannukset keskusliitolle ovat kasvaneet järjestöuudistuksen johdosta erittäin voimakkaasti. Varainhankinnan bruttotuotoista lähes kolmannes menee kuluihin, mikä on pitkällä aikavälillä kestämatöntä. Sen taustalla on jäsenmaksulaskutusprosessin kustannusten siirtyminen kokonaisuudessaan metsänhoitoyhdistyksiltä keskusliitolle, uuden jäsenrekisteripalvelun rakentamisen loppuunsaattaminen ja jäsenhankintakampanja. Varainhankinnan kuluiksi kirjattiin lisäksi -0,046 milj. euroa korvauksia maataloustuottajain yhdistysten järjestämistä koululaistapahtumista sekä Kokkaa kotimaista -kampanjasta. MTK:n Säätiö myönsi 0,070 milj. euron avustuksen näihin tapahtumiin. Varainhankinnan kulut nousivat yhteensä -1,391 milj. euroon.

Varainhankinnan nettotuotto laski hieman 3,111 milj. euroon. Varainhankinnan nettotuotoilla kyettiin kattamaan 28 % varsinaisen toiminnan kulujäämästä. Varainhankinnan nettotuotto jäi merkittävästi eli -0,9 milj. euroa budjetoidusta.

Varainhankinnan jälkeen sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettavaksi kulujäämäksi (ns. kulujäämä II) muodostui -7,887 milj. euroa (-7,106 milj. euroa). Kulujäämä II kasvoi +11 % (-781 milj. euroa) ollen kuitenkin -1,3 milj. euroa budjetoitua (-9,225 milj. euroa) pienempi. Edellisen tilikauden vertailukelpoinen varainhankinnan jälkeinen kulujäämä oli -8,160 milj. euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettava osuus keskusliiton kuluista oli 59 % (2020 vertailukelpoinen 58 %). Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottojäämä ilman kauppavoittoa / tappiota ja sijoitusomaisuuden arvonalennusten / palautusten muutoksia oli +11,7 milj. euroa (+11,9 milj. euroa). Kokonaisuutena juoksevilla

sijoitustoiminnalla kyettiin kattamaan varsinaisen toiminnan kulujäämää varainhankinnan jälkeen, mikä on pitkällä aikavälillä välttämätöntä keskusliiton kestäväen rahoitusohjan varmistamiseksi.

Viestimedia Oy maksoi osinkoa 4,0 milj. euroa (4,0 milj. euroa). Muut osinkotuotot olivat 7,8 milj. euroa (7,0 milj. euroa). Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen tuottojäämä oli -0,5 milj. euroa (+0,7 milj. euroa) negatiivinen. Revontulentie 9 kiinteistön peruskorjaus käynnistyi vuoden 2021 jälkipuoliskolla. Tilikaudelta kirjattiin peruskorjauksen vuosikuluksi -1,5 milj. euroa ja lisäksi kuluja aktivoitiin -0,5 milj. eurolla. Peruskorjauksen kokonaiskustannus tulee olemaan tilinpäätöshetken arvion mukaan runsaat 10 milj. euroa. Koronapandemian jatkuminen johti siihen, että keskusliitto antoi osalle vuokralaisia vuokranalennuksia, jotta vuokralaisten liiketoiminta pystyi jatkumaan erittäin vaikeassa taloudellisessa tilanteessa, jossa osalla vuokralaisia liiketoiminnan tuotot laskivat olennaisella tavalla.

Espoon Henttaan (Suurpelto) maa-alueen osalta laajemman kaava-alueen maanomistajat ja Espoon kaupunki neuvottelivat alueen kaavatehokkuuden parantamisesta. Seuraavaksi alueelle tullaan laatimaan maanomistajien esityksen mukaisesti useita pienempiä asemakaavoja, jotta alueen rakentaminen sekä maankäyttösopimusten laadinta voisi edetä aiempaa sujuvammin. MTK:n alueella omistaman maa-alueen koko oli tiikauden lopussa 13,0 hehtaaria.

Sijoitustoiminnan osalta vuosi oli hyvin poikkeuksellinen markkinoiden saavuttaessa loppuvuonna tähänastisen huippunsa ja korkotason painuttua historiallisen matalalle tasolle samaan aikaan kun keskuspankkien rahapolitiikka oli globaalisti erittäin elvyttävää sekä julkinen talous elvytti talouksia ennen näkemättömän voimakkaasti velkarahalla. Sijoitusvarallisuuden tuotto tilikaudelta 2021 oli poikkeuksellisen hyvä. Tulokseen kirjattava kauppavoittojen ja sijoitustappioiden nettomäärä vuonna 2021 kasvoi edellisvuodesta ollen +13,9 milj. euroa (+0,4 milj. euroa). Kauppavoittojen poikkeuksellisen korkea nettomäärä johtui markkinatilanteen ohella erityisesti kahdesta syystä. Tilikauden aikana realisoitiin sijoituksia, joiden arvo oli noussut poikkeuksellisen voimakkaasti ja niihin liittyvä negatiivinen arvonmuutosriski arvioitiin yleistä markkinaa korkeammaksi. Toiseksi MTK jatkoi useita vuosia käynnissä ollutta sijoitussalkun strategisen allokaation voimakasta muokkaamista ja pääomakutsujen rahoittamiseksi myytiin muita sijoituksia. Vaihtoehtoisten sijoitusten tasearvo kasvoi vuodessa 20 milj. eurolla. Vaihtoehtoisten sijoitusten osuus markkina-arvoin laskettuna nousi tavoitteiden mukaisesti 35,7 %:iin keskusliiton sijoituksista. Sijoitusvarallisuuden allokaation strateginen muokkaus jatkuu edelleen.

Osana MTK:n sijoitusohjesäännön ja sijoitusperiaatteiden uudistamista MTK:n johtokunta käynnisti vuonna 2017 pitkään omistettujen tiettyjen kotimaisten osakkeiden omistamisen vähentämishojelman, jota jatkettiin myymällä tilikauden aikana Metsä Boardin osakkeita. Ohjelma jatkuu edelleen.

Toukokuussa 2021 Finnpulp Oy jätti purkuhakemuksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen (KHO). Purkuhakemuksessa yhtiö vaatii tehdashankkeen ympäristölupaa koskevan kielteisen päätöksen purkua ja ympäristöluvan välitöntä antamista pääosin KHO:n vähemmistön hyväksymin lupaehdoin tai ainakin asian uudelleen käsittelyä. Purkuhakemuksella ei ollut vaikutusta yhtiön osakkeiden arvoon MTK:n tilinpäätöksessä. KHO:n aiemman päätöksen johdosta MTK teki tilikaudella 2019 Finnpulpin osakkeiden arvoon -1,1 milj. euron suuruisen arvonalennuksen.

Arvonalennukset kirjataan välittömästi tilinpäätökseen yksittäisen sijoituksen markkina-arvon alittaessa sen hankinta-arvon. Arvonalennuksia voi palautua tuloslaskelmaan sijoitusmarkkinoiden toipuessa. Arvonalennuksia ja arvonalennusten palautuksia kirjattiin nettomääräisesti -0,5 milj. euroa (-1,7 milj. euroa). Arvonalennuksia oli 31.12.2021 taseessa -2,9 milj. euroa (-2,5 milj. euroa) eli niiden määrä kasvoi tulosvaikutteisesti. Suurin yksittäinen arvonalennus koskee HKScanin osakkeita (-2,2 milj. euroa). Mikäli koronapandemia kriisiytyisi uudelleen tai markkinat taittaisivat laskuun pitkäkestoisemmin, jouduttaisiin tekemään sijoitusomaisuuden alaskirjauksia tulosvaikutteisesti merkittävästi.

Korkotaso säilyi odotuksia huomattavasti alemmalla tasolla koronapandemian seurauksena pitäen korkokulut -0,2 milj. eurossa. Korkotuotot olivat ennakoitusti vähäisiä. Korkokulut Maataloustuottajain eläkesäätiölle olivat -0,1 milj. euroa (-0,1 milj. euroa). Eläkesäätiön takaisinlainan pääoma laski 1,9 milj. eurosta 1,1 milj. euroon. Pääoma laskee jatkossa eläkevastuun laskiessa. Liittotilille sijoitetuista pääomista maksetut korot alenivat, koska liittotilin pääoma oli keskimäärin alhaisemmalla tasolla kuin vuoden 2020 aikana. Tilikauden lopussa liittotilin saldo oli 10,4 milj. euroa (10,6 milj. euroa).

Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudelta, yhteensä 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa), on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella. MTK:n opiston peruskorjauksen valmistuessa poistot tulevat kasvamaan tilikauden 2021 tasosta.

Tilikauden tulos, tilinpäätössiirrot ja rahastomuutokset

MTK:n tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja on +17 270 324 euroa ylijäämäinen. Tulosta arvioitaessa on syytä huomioida, että MTK:n tilinpäätöksen tulee vuosittain näyttää keskimäärin vähintään 5–7 miljoona euron suuruista ylijäämää, jotta sijoitusvarallisuuden reaaliarvo ja siten keskusliiton kyky rahoittaa edunvalvontaa kestävästi kyetään säilyttämään myös tulevaisuudessa. Ylijäämätavoitteen tulee myös nousta inflaatiota vastaavasti. Tätä taustaa vasten tilikauden 2021 ylijäämä ei ole mitenkään poikkeuksellinen, koska viimeisen 5 vuoden keskimääräinen ylijäämä on ollut +4,8 milj. euroa vuodessa ja viimeisen 10 vuoden aikajaksolla +5,3 milj. euroa vuodessa. Pitkällä aikavälillä arvioituna vv. 2008–2021 keskusliiton tulos on mahdollistanut sijoitusomaisuuden reaaliarvon ja siten edunvalvontakyvyn säilyttämisen. Samaan aikaan sijoitusvarallisuuden tuotto-odotus on laskenut voimakkaasti, vaikka sijoitusomaisuuden strategista jakaumaa on muutettu merkittävästi huomioimaan muutos sijoitusmarkkinoilla.

Sijoitusomaisuuden arvon puolustamiseksi merkittävät allokaatiomuutokset ovat mahdollisia, mikä näkyy eri vuosien tilikauden tuloksessa. Keskusliiton kestävä rahoituspohjan näkökulmasta olennaista on se, pystytäänkö varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankinnan jälkeen kattamaan ns. juoksevan sijoitus-toiminnan tuotoilla ilman kauppavoittoja ja tappioita sekä arvonalennuksia ja arvonalautuksia. Merkittävien kauppavoittojen ja mahdollisten arvonalautusten/alennusten avulla keskusliitto säilyttää pitkällä aikavälillä sijoitusomaisuuden reaaliarvon ja siten kyvyn rahoittaa edunvalvontaa kestäväällä tavalla.

Tilinpäätössiirtojen ja sidottujen rahastojen muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä on +17 270 324 euroa. Taseen omassa pääomassa on edellisten vuosien tuloksesta ylijäämää 71 660 460 euroa. MTK:n johtokunta ei esitä MTK:n valtuuskunnalle rahastosiirtoja.

MTK:n taseen loppusumma nousi 206,8 milj. eurosta 223,8 milj. euroon vuonna 2021. Oman pääoman tasearvo nousi +17,4 milj. euroa ja vieraan pääoman laski -0,3 milj. euroa. Sijoitusomaisuuden tasearvo nousi tehtyjen sijoituspäätösten johdosta. Arvonalennusten määrä taseessa kasvoi -2,5 milj. eurosta -2,9 milj. euroon.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat ja näkymät vuodelle 2022

Vuoden 2022 budjetissa varsinaisen toiminnan kulujäämä kasvaa vuodelle 2021 budjetoidusta +3,9 % eli +0,515 milj. euroa ollen 13,735 milj. euroa. Edunvalvonnan kulujäämän odotetaan nousevan vuodelle 2021 budjetoidusta +3,7 % eli +0,425 milj. euroa 11,719 milj. euroon.

Varainhankinnan bruttotuottojen odotetaan nousevan asetettujen tavoitteiden mukaisesti merkittävästi järjestöuudistuksen johdosta. Vuosina 2020 ja 2021 varainhankinnan nettotuotto laski neljänneksellä aiemmasta. Vuonna 2022 varainhankinnan nettotuoton odotetaan palaavan ennen uudistusta olleeseen tasoon. Se johtuu siitä, että varainhankinnan bruttotuottojen odotetaan kasvavan +20 % eli +0,885 milj. euroa 5,2 milj. euroon. Samaan aikaan varainhankinnan kuluja odotetaan säilyvän korkealla tasolla 1,231 milj. eurossa. Pidemmällä aikavälillä näitä kuluja on kyettävä pienentämään.

Varsinaisen toiminnan kulujäämän varainhankinnan jälkeen odotetaan kasvavan vuodelle 2021 budjetoidusta +3,6 % eli +0,344 milj. euroa 9,225 milj. eurosta 9,559 milj. euroon. Vuoden 2022 budjetti on varainhankinnan ja sijoitustoiminnan jälkeen ennen kauppavoittoja 3,455 milj. euroa alijäämäinen. Säännöllisten palkka- ja toimintamenojen jatkuva, pitkäaikainen rahoittaminen kauppavoitoilla on poikkeuksellinen menettelytapa, koska kauppavoittojen syntymisen edellytyksiin MTK:lla on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa. Keskusliiton on huolehdittava vastuullisesti siitä, että pitkän aikavälin kestävästä rahoitusraamista ei poiketa uudelleen ja tarvittavat korjaavat toimet tehdään määrätietoisesti.

MTK myi pitkään omistamansa Finsilva Oyj:n osakkeet helmikuussa 2022. Finsilva omistaa noin 130 000 hehtaaria metsää. Vuonna 2004 MTK osallistui täysimääräisesti silloisen M-Realin eli nykyisen Metsä Boardin 450 milj. euron osakeantiin sekä tuli omistajaksi 10,4 % osuudella Finsilvaan. MTK osallistui näillä kahdella päätöksellä poikkeuksellisen huomattavalla taloudellisella panoksella pahoihin vaikeuksiin ajautuneiden Metsäliiton ja Metsä Boardin pelastusoperaatioon. Finanssikriisissä Metsä Boardin osakkeiden arvo laski poikkeuksellisella tavalla ja MTK kirjasi niistä -15,5 milj. euron arvonalennuksen. Osakkeiden markkinahinta ylitti niiden tasearvon MTK:n taseessa vasta vuonna 2016, minkä jälkeen MTK käynnisti omistamiensa Metsä Boardin osakkeiden myynnin, joka jatkuu edelleen. Finsilvan osakkeiden myynnistä tuloutuu MTK:lle merkittävä kauppavoitto tilikaudelle 2022 ja pelastusoperaatio saa näin päätöksen MTK:n näkökulmasta.

Korkein hallinto-oikeus (KHO) antoi 25.1.2022 päätöksen, jonka mukaan se hylkää Finnulp Oy:n jättämän purkuhakemuksen KHO:n vuonna 2019 antamasta kielteisestä ympäristölupapäätöksestä. Toistaiseksi ei ole edellytyksiä tehdä uusia päätöksiä yhtiön osakkeiden arvosta MTK:n taseessa. Mahdollinen alaskirjaus tehdään, kun tilikauden 2021 tilinpäätös on käsitelty yhtiökokouksessa ja päätökset yhtiön tulevaisuudesta on tehty vuoden 2022 aikana.

Varainhoidon osalta vuosi 2021 päättyi sijoitusmarkkinoilla vahvoissa tunnelmissa. Alkuvuonna 2022 markkinatunnelma heikkeni lyhyessä ajassa voimakkaasti inflaation kehittyneissä maissa jatkaessa kiihtymistään jopa historiallisen korkealle tasolle, minkä johdosta keskuspankit yllättivät markkinat huomattavasti aiempaa haukkamaisimmilla kommentteillaan. Korkojen nopea nousu johti alkuvuonna voimakkaaseen rotaatioon osakemarkkinoilla sijoittajien myydessä pitkään voittokulkua tehneitä kalliita kasvuosakkeita ja ostaessa tilalle edullisempia arvo-osakkeita. Korkosijoitusten arvot laskivat korkojen ja yrityslainojen riskilisien noustessa, mihin MTK oli hyvin valmistautunut pidempään jatkuneella strategisen allokaation muokkauksella. Tällainen markkinaheilausta on tavanomaista koronnostosyklin käynnistyessä ja markkinoiden odotettiin aiempaan tapaan palaavan uudelleen nousuun.

Alkuvuonna 2022 epävarmuutta lisäsi geopoliittisen tilanteen kiristyminen Ukrainan ja Venäjän välillä. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022. Länsimaat asettivat Venäjälle nopeasti historiallisen voimakkaita talouspakotteita, joilla on Venäjälle iso taloudellinen vaikutus, vaikka Venäjä onkin kerännyt suuret taloudelliset puskurit sodan varalle. Sodan syttyminen johti energian hinnan nousun kiihtymiseen, mikä vaikuttaa eri tavoin kaikkiin talouksiin sekä MTK:n jäsenkuntaan voimakkaasti kohoavien kustannusten ja lannoitteiden hintojen kautta. Eurooppa on hyvin riippuvainen venäläisestä tuontienergiasta. Korkea energian hinta pitkittää korkean inflaation vaihetta, mikä on keskuspankkien näkökulmasta kielteinen asia. Se asettaa keskuspankit vaikeaan tilanteeseen, koska koronnostoilla ei juuri kyetä vaikuttamaan energian hinnan nousuun.

Historiassa geopoliittisten riskien toteutumiseen johtaneet markkinakorjaukset ovat olleet varsin lyhytkestoisia, eivätkä ne yleensä ole laukaisseet laskusuhdannetta. Venäjän Ukrainassa käynnistämisen sodan vaikutukset ovat kuitenkin selvästi laajempia ja sodan aiheuttama epävarmuus erityisesti Euroopan talouskehitykseen on suuri. Mahdollisuutta sille, että sota johtaisi taantumaa ja/tai stagflaatioon Euroopassa ja pidempikestoisen sijoitusmarkkinan laskun käynnistymiseen, ei voida poissulkea. Toistaiseksi BKT:n kasvuennusteita Euroopan osalta on laskettu vielä maltillisesti. Kriisin vaikutukset ovat joka tapauksessa huomattavasti suuremmat Euroopalle kuin USA:lle

Euroopan ja erityisesti Suomen osakemarkkinat ovat laskeneet vuoden 2022 alusta voimakkaasti. MTK:n sijoitussalkussa osakkeiden paino on helmikuun 2022 puolivälistä ollut lähellä neutraalilokaation vaihteluvälin alarajaa (37,5–62,5 %) ja käteisen paino on ollut lähellä vaihteluvälin (0–25 %) ylärajaa. Sopivaa hetkeä osakkeiden painon merkittäväksi lisäämiseksi tarkkaillaan. Toistaiseksi tilanteella ei arvioida olevan vaikutusta MTK:n pitkän aikavälin kestävään rahoitusraamiin eikä siten varsinaiseen toiminnan laajuuteen. MTK:n jäsenten toimintaan sota Ukrainassa heijastuu eri tavoin.

Keskuspankkien tuki markkinoille ainakin USA:ssa tulee pienemään huomattavasti ja koronnostot USA:ssa käynnistyvät historiallisen alhaiselta tasolta sekä julkinen elvytys tulee pienemään. Euroopan tilanne ja kehitys on epäselvempi Venäjän Ukrainassa käynnistämisen sodan myötä. Globaali neljäs, edellisiä suurempi, nopeampi ja laajempi velkaantumisaalto yhdistettynä hyvin matalaan korkotasoon on tässä tilanteessa huono yhdistelmä. Myös poliitikoille tilanne on vaikea, koska pitkällä aikavälillä kestävien päätösten tekeminen on jätetty taka-alalle ja nopeata velkaantumista on perusteltu hyvin alhaisella korkotasolla, joka on ainakin USA:ssa kääntymässä nousuun.

Inflaatio on varsin tyyppilinen tapa hoitaa velkaongelmaa. Inflaation hallinta ei kuitenkaan ole yksinkertaista ja sisältää riskejä samaan aikaan kun talouskasvu kehittyneissä maissa on demografian johdosta matalaa luontaisten kasvun tekijöiden ollessa heikot. Säästäjille inflaatio on lähtökohtaisesti kielteinen asia reaalikoron ollessa negatiivinen. Nykyisessä markkinatilanteessa korkosijoitukset eivät ole osakkeille todellinen vaihtoehto, ja valtionlainat tuonevat vain hetkellistä turvaa. Korkojen noustua niin paljon, että ne ovat sijoittajille todellinen vaihtoehto, voi markkinoilla käynnistyä laaja-alaisempi osakkeiden myyntiaalto. Sitä ennen sijoittajat arvioivat uudelleen osakkeiden tulevien kassavirtojen arvoa muuttuneessa korkonäkymässä, mikä laskee kalleimpien osakkeiden arvoja ja tilalle ostetaan edullisemmin hinnoiteltuja osakkeita. Mikäli Ukrainan kriisi jää taka-alalle, on jossakin vaiheessa markkinoilla väistämättä edessään tuntuva, laajamittainen korjausliike.

Olennaista on huomioida se, että pidemmällä aikavälillä useiden merkittävien talouksien potentiaalinen talouskasvu on jäämässä pysyvämmiin aiemmin totuttua alemmaksi. Seuraavan 10 vuoden eri omaisuuslajien tuotto-odotuksen odotetaan yleisesti jäävän huomattavasti totuttua matalammaksi, mikä on haaste keskusliiton toiminnan rahoitukselle ja pakottaa keskusliiton arvioimaan rahoitusraaminsa kestävyyttä säännöllisesti sijoitustoiminnan tuottojen jäädessä pysyvästi aiempaa matalammiksi. Tähän mennessä muutokseen on reagoitu muokkaamalla keskusliiton sijoitusvarallisuuden strategista allokatiota. Keskusliitto on asteittain alentanut erityisesti pitkien korkojen painoa sijoitusomaisuudessaan siirtäen varoja vaihtoehtoisiin sijoituksiin, joiden määrä tulee edelleen kasvamaan. Maailmantalous velkaantui koronapandemian myötä ennätysmäisellä tavalla, ja keskuspankit turvasivat markkinoiden likviditeetin ennätyksellisillä tukitoimilla sekä valtiot käyttivät voimakasta velkaelvytystä, jonka asteittainen vähentäminen yhdessä kiihtyvän inflaation kanssa voi olla vaikeasti hallittava prosessi ja johtaa voimakkaisiin hintamuutoksiin markkinoilla. Lisäksi korot ovat kääntyneet nousuun historiallisen alhaiselta tasoltaan, mikä tarkoittaa korkojen nousujaksolla pääosin negatiivisia korkotuottoja. Korkojen tuntuvampi nousu voi johtaa erilaisten omaisuserien uudelleenhinnoitteluun.

Viestimedia Oy:n osalta omistajan tavoitteena on kannattava liiketoiminta ja sen mahdollistamana vakaa osinkovirta. Viestimedian vakiintuneiden julkaisujen levikit kehittyivät myönteisesti muuhun toimialaan nähden poikkeuksellisen pitkään, mutta viime vuosina myös yhtiön kustantamien medioiden levikit ovat taantuneet. Toistaiseksi levikkien lasku on kuitenkin ollut toimialaan nähden pääosin maltillista. Vuoden 2022 budjetin mukaan yhtiön liikevaihdon odotetaan

kasvavan jonkin verran 30,6 milj. eurosta. Liiketoiminnan kannattavuuden odotetaan säilyvän melko hyvänä, joskin aiemaa matalampana. Pidemmällä aikavälillä sisältömyynnin kääntyminen selvään jatkuvaan laskuun olisi merkittävä kielteinen asia.

Maalaisten Talossa on käynnissä lähivuosina selvästi aiempaa enemmän merkittävämpi korjausohjelma, joka nostaa keskusliiton kustannuksia korkeampina vastikkeina. Sijoituskiinteistöissä on tiedossa edelleen poikkeuksellisen merkittäviä peruskorjaustarpeita. Kiinteistöjen nettotuoton odotetaan olevan merkittävästi negatiivinen vuonna 2022 Revontulentie 9:n kiinteistön peruskorjauksen myötä.

An aerial photograph of a dense forest. The trees are mostly green, with some showing signs of autumn. The forest floor is visible in patches between the trees. A person is visible in the middle ground, walking through the trees. The text "MTK SÄÄTIÖ" is overlaid in the bottom left corner.

MTK SÄÄTIÖ

MTK Säätiö

1. Säätiön tarkoitus

Säätiön tarkoituksena on tukea taloudellisesti niitä laaja-alaisia pyrkimyksiä, jotka Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y. on omikseen tunnustanut ja joi-den tarkoituksena on edistää maa- ja metsätalouden kehitystä sekä valvoa maanvilje-lijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien taloudellisia ja yhteiskunnallisia oi-keuksia.

1.1 Säätiön tarkoituksen toteuttaminen

Säätiö on tarkoituksensa toteuttamiseksi tukenut MTK:n järjestökoulu-tusta.

Säätiö tukee Turun yliopiston maankäyttö ja kiinteistöoikeuden profes-suuria. Lisäksi säätiö on tukenut useilla eri avustuksilla sekä säätiön tryffeliko-keella Kettulassa maaseudun elinvoimaisuuden edistämistä. Metsätalouden tutkimusta on tuettu mm. hoitamalla ja ylläpitämällä Luken metsikkökoealoja Kettulassa.

2. Hallinto ja henkilöstö

2.1 Säätiön hallintoneuvosto ja hallitus

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiön asioita hoitaa sääntö-jen mukaan hallintoneuvosto ja hallitus.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Puheenjohtaja, maanviljelijä Aki Kaivola Lammi(2006-pj.13.6.2013-)

Varapuheenjohtaja, maanviljelijä Paula Pusa Keuruu(2019-)

Maanviljelijä Reino Parkko Kouvola(2012 -)

Maanviljelijä Sanna Hämäläinen Savonlinna(2021-)

Maanviljelijä Jouni Paunonen Juva(2018-)

Maanviljelijä Jari Ahlholm Kärämäki(2016-)

Toiminnanjohtaja Visa Merikoski Tampere(2013-)

Maanviljelijä Päivi Ylä-Outinen Lappeenranta(2019)

Maanviljelijä Osmo Koponen Liperi(2018-)

Maanviljelijä Heikki Jalli Koski TL(2014-)

Maanviljelijä Seppo Paavola Kaustinen(2007-)

Maanviljelijä Marko Repo Simo(2011-)
Maanviljelijä Markku Pärssinen Sastamala(2011-)
Maanviljelijä Kaija Korhonen Lapinlahti(2020-)
Maanviljelijä Eija Komulainen Kuhmo(2021-)
Maanviljelijä Kallepekka Toivonen Nurmijärvi(2017-)
Toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi Lapua(2010-)

Hallintoneuvosto piti 95. toimintavuoden kokouksen etäkokouksena. Teamsin välityksellä 29. päivänä kesäkuuta. Lisäksi syksyllä pidettiin hallintoneuvoston toiminnan suunnittelusemi-naari Kettulassa. Päivän ohjelmaan kuului myös tutustuminen metsien hoitoon Kettulan, Aliörsin ja Hongiston tiloilla.

Hallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja agronomi Esa Härmälä (2017-).
Varapuheenjohtaja MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila (2009-)
Toiminnanjohtaja Anja Kettunen (2020-)
Maanviljelijä Jouni Mäkisalo (2017-).

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Aki Kaivola on osallistunut hallituksen kokouksiin. Hallitus piti 12 kokousta, joista läsnäolokokouksia oli 1, Teams-kokouksia oli 4 ja sähköpostikokouksia 7 kpl. Hallitusten jäsenten kokousten läsnäoloprosentti on n. 98 %.

2.2 Säätiön tilintarkastajat

Tilintarkastajiksi tarkastamaan vuoden 2021 hallintoa ja tilejä valittiin Kirsi Aromäki(KHT) ja varatilintarkastajaksi Heidi Vierros(KHT) KPMG Oy Ab:stä.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin hallintoneuvoston vara-puheenjohtaja Paula Pusa ja jäsenenä toimivat Heikki Jalli, Reino Parkko ja Yrjö Ojaniemi.

2.3 Henkilöstö:

Säätiön asiamies metsätalousinsinööri on Timo Rytönen (2003-), joka toimii myös Säätiön kiinteistöjen hoitajana ja hallintoneuvoston sekä hallituksen sihteerinä. Tuntipalkkalaisina ovat toimineet:
Emäntä Nina Palmroos-Tuominen (2003-).
Palveluvastaava Ritva Palmroos (2010-).
Palveluvastaava Lotta Tuominen (2017-)
Palveluvastaava Suvi Malin (2021-)
Palveluvastaava Veera Tuominen (2021-)

Metsänhoitotöitä ovat tehneet metsänhoitoyhdistysten ja Metsä Groupin metsurit. Säätiön metsien puutavara on pääosin myyty Osuuskunta Metsäliitolle, Puunkorjuussa työskennelleet ovat enimmäkseen olleet ostajien työntekijöitä tai urakoitsijoita.

2.4 Lähipiiri

MTK:lle on myönnetty avustuksia yhteensä 430 000 euroa. MTK:n Kettulan vierastilaisuuksia on tuettu n. 30 000 eurolla.

Säätiön hallitukselle ja hallintoneuvostolle on maksettu palkkioita 20 581,50 euroa. Tilintarkastajille maksettiin 5446,08 euroa. Kaikkiaan lähipiirille on maksettu palkkoja ja palkkioita yhteensä 115 185,33 euroa.

3. Talous

3.1 Säätiön talous

Säätiön taloudellinen asema on talouskauden aikana ollut hyvä. Tulorahoitus tuli puunmyynneistä, vuokraustoiminnasta, korko- ja osin-kotuloista. Kuluja on syntynyt puuntuotannon- ja toiminnan ylläpidosta, rakennus-ten korjauksista ja yhtiövastikkeesta.

Säätiötä uhkaavia merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä.

Säätiön taloudellinen asema sekä tilikauden tulos käyvät selville liitteenä olevasta tuloslaskelmasta ja taseista. Tilikauden ylijäämä on 383 064,95 euroa.

3.2 Muu varainhoito

Norra Kajenin tilat ovat olleet vuokrattuina edelleen. Suomen Metsäsijoitus Oy:stä säätiö omistaa neljänneksen.

Jonkin verran vuokratuloa saatiin kalastus- ja metsästysoikeuksien, vilje-lymaan sekä rakennusten vuokrauksesta.

4. Avustukset

Säätiö on myöntänyt tilikaudella uusia avustuksia yhteensä 878 500,00 eurolla. Tilikaudella on maksettu sekä kuluneella tilikaudella että aiemmil-la tilikausilla myönnettyjä avustuksia yhteensä 844 500,00 euroa. Avustuksia myönnettiin seuraavasti:

- MTK ry:n järjestökoulutukselle myönnettiin 360 000,00 €
- Päätettiin myöntää MTK:n ja sen yhdistysten koululais- ja päiväkotiyh-teistyön tukeminen vuonna 2021 hankkeelle 70 000 euroa

- Päätettiin myöntää MTK:n ja Lähi-Tapiola ryhmän hankkeelle ”Ilmastonmuutos ilmastotieteilijän silmin – kirjalahjoitus lukioille” 32 000 euroa
- Päätettiin myöntää Turun yliopiston Maankäyttö ja kiinteistöoikeuden professuurille 40 000 euroa vuodessa viiden vuoden ajan eli yhteensä 200 000 euroa
- Päätettiin myöntää Edistysmielisen tutkimuksen yhdistys e2 ”Ruoka, ihminen ja yhteiskuntatietoa kokonaisuuksista seuraaville sukupolville” tutkimus hankkeelle 40 000 euroa
- Päätettiin myöntää Ilkka Haavistolle, Ministeri Heikki Haaviston muistelmakirjan kustantamiseen 25 000 euroa
- Päätettiin myöntää ProAgria Etelä-Suomi ry:n ja Etelä-Suomen Maa- ja kotitalousnaisten ”Kotimaisten erikoiskasvien käytön lisääminen lautasella” hankkeelle 25 000 euroa
- Päätettiin myöntää Hannu Koiviston ”Young finnish villge folk” hankkeelle 20 000 euroa
- Päätettiin myöntää Suomen Metsämuseo Lusto ”30. vuosirengas uudistushankkeelle 2020-2025” 20 000 euroa
- Päätettiin myöntää Tammenlehvän Perinneliiton ”Suomalainen yhteiskunta ja veteraanit” tutkimukselle 20 000 euroa
- Päätettiin myöntää Jouni Viidanojan ”Metsien miehet” hankkeelle 20 000 euroa. Myöntö on ehdollinen ja vaatii ehdoksi koko rahoituksen järjestymisen.
- Päätettiin myöntää MTK-Pohjois-Savon ry:n ”MTK:n jäsenten digivalmiuksien kehittäminen tapahtumien järjestämiseen” hankkeelle (hanke toimii 4 maakunnan alueella) 10 000 euroa
- Päätettiin myöntää Varsinais-Suomen Kylät ry:n ”Vanha talo, uusi meininki. Maaseudun kiinteistöjen uusiokäytön monet mallit ” hankkeelle 10 000 euroa
- Päätettiin myöntää Lähikirjat ” Jos lehmät puhuisivat – tietokirja nuorille” hankkeelle 7 000 euroa
- Päätettiin myöntää Elonkierron ystävät ”Maataloutta Elonkierron esittelypuistossa- hiilensidonta ja suomalaisten ruokailutottumukset ” hankkeelle 5 000 euroa
- Päätettiin myöntää Helsingin yliopiston ” Saparo-sovelluksen ylläpito ja mahdollinen jatkokehitys” hankkeelle 5 000 euroa vuodessa kolmen vuoden ajan eli yhteensä 15 000 euroa
- Päätettiin myöntää Herttoniemen ruokaosuuskunnalle ”Foodhub Uudenmaan ruoka - ruoan lyhyt arvoketju vahvistamaan paikallisten tuottajien asemaa ruokaketjussa ja lähiruokamarkkinoilla” hankkeelle 5 000 euroa

- Päätettiin myöntää Työtehoseura ry:n ” Hevosyrittäjien hyvinvointi – teemanosto hevosalan yhteistyöllä” hankkeelle 5 000 euroa
- Päätettiin myöntää Anne Laurilan ”Miljoonien metsä – dokumenttielokuvan käsikirjoittamiseen” hankkeelle 3 000 euroa
- Päätettiin myöntää Metsäopiskelijoiden OsuusMetsä ”Metsäalan opiskelijoiden Osuuskunta Osuusmetsä” hankkeelle 2 500 euroa
- Päätettiin myöntää MTK-Juuan ” MTK-Juuan apurahahakemus paikallisyhdistyksen esittelyvideon tekokustannuksiin” 2 000 euroa
- Päätettiin myöntää Riitta Mäkiselle ” Maanviljelysneuvos, maaherra Sigurt Mattssonin elämäkerran julkaisemiseen” 2 000 euroa

Säätiö on sitoutunut seuraavana viitenä vuotena yhteensä 293 000,00 euron avustuksiin ja tukiin.

5. TOIMINTA

Metsätilojen hoito ja käyttö

Säätiön toiminnassa on sen omistuksessa olevien metsätilojen hoidolla ja käytöllä ollut edelleen keskeinen asema. Vuoden aikana hakattiin säätiön omistamista metsistä puuta n. 34 500 m³. Hakkuut tehtiin metsiköitten tarpeiden mukaan. Hakkuusopimusten perusteella luovutettujen puiden keskikantohinnaksi muodostui 37,19 €/m³(v. 2020 36,77 €/m³). Metsänhoitotöitä tehtiin tarvittavin osin. Metsänhoitotöitä tehtiin yhteensä n. 370 ha:n alalla (v. 2020 652 ha). Säätiön kaikilla metsäalueilla on lähes reaaliaikainen talouskauden aikana päivitetty kuviotiedosto, minkä perusteella metsiin kohdistuvat toimenpiteet suunnitellaan.

Vuoden lopun metsätiedoston mukaan säätiön puuvaranto on noin 910.000 m³ ja metsäpinta-ala n. 7240 ha, jolloin puuta on metsä- ja kitumaalla noin 126 m³/ ha. Metsät ovat sertifioitu FFCS(PEFC)-järjestelmän mukaan.

Säätiön metsien arvo on paljon suurempi kuin mitä niiden kirjanpitoarvo on. Hallitus on tutustunut säätiön metsien kirjanpito- ja markkina-arvoon ja mikäli metsien markkina-arvo laskee alle tasearvon niin silloin tehdään alaskirjaus.

Perustettiin säätiön omistamille tilalle Hongiston metsä n. 35,0 hehtaarin ja tilalle Aliörsi n. 4,0 hehtaarin suuruiset yksityiset, Metso-ohjelman mukaiset, suoje-lualueet.

Luonnonvarakeskuksella(Luke) on 12 voimassa olevaa metsäntutkimus-koetta Kettulan tilalla. Kokeet koostuvat 103 koealasta ja ovat yhteispinta-alaltaan 15 hehtaaria.

Tryffelikoe

Viime vuonna ei löytynyt viljeltyjä tryffeileitä ollenkaan.

Säätiön maaomistus

Metsätilojen ostot:

Säätiö ja A. Ahlström Kiinteistöt Oy tekivät kiinteistöjen vaihdon, jossa säätiö luopui Kankaanpään tilakokonaisuudesta yhteispinta-alaltaan n. 95 ha ja sai vastineeksi Kiikalan Johanneslundista Lasimetsä nimisen ti-lan pinta-alaltaan n. 48 ha. A. Ahlström Kiinteistöt Oy maksoi säätiölle 88 500 euron suuruisen välirahan.

Jätettiin ostotarjoukset Salon Kiikalassa, Kajaanin Vuottolahdessa, Posi-on Pernussa ja Someron Oinasjärvellä sijaitsevista tiloista, mutta tarjoukset eivät johtaneet kauppaan.

Rakennukset:

Oksjärven mökki myytiin. Rakennuksissa tehtiin vain tarvittavia pieniä ylläpitokorjauksia.

Muu toiminta

Säätiön omistamalla Kettulan tilalla on järjestetty Säätiön isännöimiä tilaisuuksia. Kettulan tila on toiminut kokous-, seminaari-, tiedotus- ja koulu-tuspaikkana sekä vierailu ja metsäretkeilykohteena. Lisäksi Säätiö on osallistunut Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n tarvitsemien tilaisuuksien järjestelyihin ja toimeenpanoihin. Säätiö vastaa raken-nusten ja ympäristön hoidosta sekä järjestää henkilökunnan.

Koronapandemian vuoksi kertomusvuoden aikana oli Säätiön tai MTK:n tilaisuuksia vain 36 kappaletta. Näihin tilaisuuksiin osallistui 591 henkilöä kotimaasta ja ulkomailta. Myös jo perinteeksi muodostuneet Kettulan hirvijahdit pystyttiin järjestämään, korona huomioiden, kaksi kertaa. Kettulan tilan alueelta kaadettiin seitsemän aikuista hirveä sekä kaksi hirven vasaa.

Valkohäntäpeuran metsästyksiin kutsuttiin myös Säätiön ja MTK:n yhteistyökumppaneita mukaan. Toimintavuoden aikana oli peurakytisjahteja 22 kertaa ja lisäksi järjestettiin MPK ry:n metsästäjille ajojahti mäyräkoirilla kolmattatoista kertaa sekä lisäksi dreeverijahti.

Koronapandemia vaikutti säätiön ydintoimintaan hyvin vähän, mutta kokoukset jouduttiin pitämään edelleen pääosin etäkokouksina. Kettulan vierasmäärät olivat alhaisempia verrattuna normaalivuoteen

Vesialueet

Haarikasjärveen ei istutettu siikoja ollenkaan. ELY-keskuksen vastaus siianistutuksista viipyi sen verran, että siikoja ei enää kannattanut istuttaa.

Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Ukrainan kriisillä ei odoteta olevan suoraa vaikutusta säätiön toimintaan, mutta puutavaran hintaan sillä voi olla vaikutusta.

A close-up photograph of a person's hand holding a single wheat spikelet. The hand is positioned on the left side of the frame, with the fingers gently gripping the base of the spikelet. The spikelet itself is light-colored and has several long, thin awns extending upwards and outwards. The background is a soft, out-of-focus field of green and brown, suggesting a rural or agricultural setting. The lighting is natural and soft, highlighting the texture of the wheat and the skin of the hand. A metal watch is visible on the person's wrist.

**MTK:N TYTÄR- JA OSAKKUUS-
YHTIÖT**

Pellervo-instituutti Oy

Pellervo-Instituutti Oy:n/PI-johtamiskoulun toiminnan volyymi liikevaihdolla mitattuna kasvoi 23 % ja voitto tuplaantui edellisestä vuodesta. Tarjontaan ja toimintatapoihin liittyvät suurimmat muutokset olivat:

- digitaalisuus vakiintui eri koulutusten ja tilaisuuksien toteutustapana
- digikoulutuksissa hyödynnettiin Zoomin ja Teamsin lisäksi Howspace-työkalua
- toiminnassa korostuivat yrityskohtainen kehittäminen ja hallitustoiminnan arvioinnit
- yhteistyö MTK:n ja Pellervon kanssa eri muodoissaan oli tiivistä ja tuloksellista
- metsänhoitoyhdistyksille toteutettiin useita erilaisia kehittämis- ja koulutustilaisuuksia

HLJ 26 starttasi

Luottamusjohdon koulutusohjelma HLJ 26 aloitti 10 opiskelijaa. Pääosa osallistujista edustaa tuottajaosuuskuntien hallintoa ja johtoa.

PI-maitoforum 2021 hybriditilaisuutena Karjala-talolla

Maitoforumin aihe oli ”Maidon uudet haasteet ja mahdollisuudet”. Esiintyjät, moderaattori ja erityisesti innostava paneelikeskustelu muodostivat onnistuneen kokonaisuuden.

HLJ-Akatemia 2021 sai hyvän palautteen

Tämän verkkotapahtuman aiheena oli ”Mitä omistaja oikein haluaa – omistajastrategia jäsenpohjaisissa yrityksissä”.

Metsänhoitoyhdistykset kehittymisen tiellä

PI-johtamiskoulun asiantuntija osallistui MHYP:n toimeksiannosta TULLI-hankkeeseen, jolla haetaan parempaa suorituskykyä yhdistyksille eri puolilla Suomea.

Maanomistajien Arviointikeskus Oy

Arviointikeskuksen liikevaihto saatiin ylläpidettyä lähes edellisvuotisella hyvällä tasolla toistestaastavasta koronavuodesta huolimatta. Liikevaihdon kertymiseen vaikutti myös osaltaan vajaalla asiantuntijamäärällä työskentely ja epidemiatilanteen vaikutukset lunastustoimitusten etenemiseensä sekä alkavien toimitusten lukumäärään. Edunvalvontapalveluiden kysynnän laskua on pystytty osittain kompensoimaan keskittymällä projektipalveluiden toimeksiantoihin.

oinen epidemiavuosi ei enää aiheuttanut edellisvuoden kaltaisia tarpeita nopeisiin reagointeihin tai suunnanmuutoksiin toiminnassa. Tilanne ei siinä määrin vaikuta asiakkaiden laki- ja arviointipalvelujen tarpeeseen eikä estä niiden tuottamista.

Kiinteistöarviointi-, projekti- ja edunvalvontapalvelut ovat kaikki kiinteistöjen arvonmäärityspalveluita. Palveluiden keskinäisessä liikevaihdossa tapahtuu vuosittain vaihtelua toimeksiantojen keskinäisen painottumisen mukaan. Kiinteistöarviointi- ja projektipalveluiden laskutettavien toimeksiantojen määrä oli 49 % (↑ 1 %) ja lakipalveluiden toimeksiantojen 51 % (↓ 1 %) laskutetuista toimeksiantoista. Laskutuksesta erillään Arviointikeskuksen kautta tilitettiin asiakkaille 1,6 M€ (↑ 14 %) lunastuskorvauksia 198 (↑ 28 %) asiakkaan osalta. Palkkiot näistä peritään tilityksen yhteydessä.

Henkilöstökuluissa oli nousua (↑ 11237 €). Liiketoiminnan muissa kuluissa oli nousua (↑ 4 558€). Vuoden 2022 tulos oli voitollinen.

Henkilöstö koostui 2 lakimiehestä, 1 osa-aikaisesta määräaikaisesta lakimiehestä, 3 kiinteistö-arvioijasta, 1 osa-aikaisesta määräaikaisesta projektipalveluiden apulaisesta ja 1 hallintopäälliköstä.

Vuoden toiminta

Vuosi 2021 jatkui edellisvuoden tapaan koronaepidemian vuoksi poikkeusoloissa. Toisena epidemivuonna yrityksen toimintaprosessit oli jo sopeutettu vallitsevaan tilanteeseen. Asiantuntijat työskentelivät pääosin etänä koko vuoden ajan valtakunnallisten etätyösuositusten mukaisesti. Kokemukset etätyön sujuvuudesta ja asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta olivat edelleen pääosin positiivisia. Poikkeusolot eivät enää vaikuttaneet merkittäväällä tavalla palveluiden kysyntään, vaan päästiin lähemmäs normaalia työskentelyä sekä asiakkaiden että yhteistahojen kanssa. Hybridimallit uudistivat ja kehittivät edelleen yhtiön toimintaa ja prosesseja hyvään suuntaan. Kun etäyhteyksiin on yleisesti totuttu, niin se tuo kaikille osapuolille aika- ja kustannussäästöjä. Asiakaspalvelussa ja tiimityössä on kuitenkin otettu huomioon myös lähitapaamiset mahdollisuuksien mukaan.

Vuoden aikana jatkoimme maaseutuyrittäjälle tarkoitettua palvelupakettia kehittämistä. Kotisivullamme on infopaketti, jossa tärkeimmät palvelut on esitelty kootusti. Jatkoimme edellisvuoden tapaan panostustamme maaseutunuorten tavoittamisessa ja palveluidemme tunnetuksi tekemistä kohderyhmässä. Kiinteistönomistus on olennainen asiakaskuntaamme yhdistävä tekijä ja siihen liittyen keskityimme sähköisen markkinointimateriaalimme kehittämiseen ja sen näkyvyyden parantamiseen myös muissa potentiaalisissa asiakaskohderyhmissä. Vuoden aikana tuulivoimakysymykset nousivat esille entistä enemmän ja olemme pyrkinneet palveluidemme näkyvyyteen lehtikirjoituksin, lehtihaastatteluin sekä osallistamalla eri toimijoiden tilaisuuksiin.

Jatkoimme edelleen digitaalisen löydettävyytemme kehittämistä ja kohdistimme markkinointiviestintää alueellisesti ja kohderyhmittäin. Arviointikeskuksen markkinointiviestintä yhteistyössä liittojen ja keskusjärjestöjen kanssa on tuottanut viime vuoden aikana selvän nousun jäsenten toimeksiantojen lukumäärässä. Laskutetuissa toimeksiantoina annettujen jäsenalennusten määrä ja keskimääräinen alennus on noussut edellisvuodesta.

Arviointikeskus tarjoaa jäsenistölle myös sellaisia palveluita, jotka eivät näy edellä mainituissa luvuissa, kuten maksutonta laki- ja arviointineuvontaa. Edunvalvontapalveluissa tietoa asiakkaan jäsenyydestä ei kerätä, mutta on syytä olettaa jäsenistöä olevan myös heidän joukossaan, koska hoitamamme toimitukset yleensä koskettavat pääosin maaseutumaisia alueita, peltoja ja metsiä. Projektipalveluissa toimeksiantaja on sähköyhtiö tai vesilaitos, mutta laadimme käyttöoikeussopimukset arvioineen maanomistajille ja yleensä nekin maaseutumaisilla alueilla.

Kaikki asiantuntijat kouluttautuivat vuoden aikana mm. asiakaslähtöisyyteen, brändiin, asiantuntijan henkilökohtaiseen somemarkkinointiin ja tietoturvaan liittyen. Lisäksi henkilökunnassa oli kiinteistö- ja rakennusalan JET ja markkinoinnin johtamisen MJD tutkinto-opiskelijat. Arviointikeskuksen asiantuntijat pyrkivät opiskeluiden myötä kehittämään yrityksen toimintaa ja palveluita, millä varaudutaan tulevien vuosien eläköitymisistä johtuviin muutostilanteisiin. Henkilökunta on ollut erittäin motivoitunut ja itseohjautuva, mikä on ollut selvä voimavara yritykselle ja edellytys hallituksen strategisten tavoitteiden edistämiseksi ja tavoittamiseksi.

Saimme toimeksiantoja seuraavilta paikkakunnilta vuoden 2021 aikana:

Etelä-Karjala, Lappeenranta, Lemi, Ruokolahti, Savitaipale, Etelä-Pohjanmaa, Alajärvi, Alavus, Ilmajoki, Kauhajoki, Kauhava, Kauhava, Kurikka, Lappajärvi, Lapua, Seinäjoki, Etelä-Savo, Juva, Mäntyharju, Mikkeli, Pertunmaa, Puumala, Savonlinna, Kainuu, Ristijärvi, Kanta-Häme, Hämeenlinna, Janakkala, Keski-Pohjanmaa, Halsua, Kaustinen, Kokkola, Perho, Toholampi, Keski-Suomi, Joutsa, Karstula, Kivijärvi, Konnevesi, Petäjävesi, Kymenlaakso, Kouvola, Miehikkälä, Lappi, Keminmaa, Kittilä, Pelkosenniemi, Rovaniemi, Salla, Simo, Sodankylä, Tervola, Tornio, Pirkanmaa, Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kangasala, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Ruovesi, Sastamala, Valkeakoski, Pohjanmaa, Kristiinankaupunki, Mustasaari, Pietarsaari, Vaasa, Pohjois-Karjala, Polvijärvi, Tohmajärvi, Pohjois-Pohjanmaa, Haapajärvi, Ii, Kalajoki, Liminka, Lumijoki, Muhos, Nivala, Oulu, Pudasjärvi, Pyhäjärvi, Siikajoki, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala, Ylivieska, Pohjois-Savo, Iisalmi, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Rautalampi, Siilinjärvi, Päijät-Häme, Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Nastola, Sysmä, Satakunta, Harjavalta, Huittinen, Karvia, Nakkila, Pori, Satakunta, Säskylä, Uusimaa, Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karkkila, Kirkkonummi, Lohja, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa, Vihti, Varsinais-Suomi, Kemiönsaari, Koski TL, Lieto, Mynämäki, Nousiainen, Paimio, Parainen, Pöytyä, Salo, Sauvo, Somero, Turku, Uusikaupunki

Hallitus, johto ja tilintarkastajat

Hallituksessa toimi 6 varsinaista jäsentä: Jaakko Halkilahti, puheenjohtaja, maanviljelijä, Salo (2010 -) Tuula Dahlman, varapuheenjohtaja (4/2020 alkaen), toiminnanjohtaja, Lappeenranta (2016 -) Urpo Heikkinen, maanviljelijä, Kempele (2010 -) Heikki Laurinen, talousjohtaja, Helsinki (2014 -) Thomas Antas, maanviljelijä, Lapinjärvi (2020 -) Timo Kankaanpää, maanviljelijä, Ilmajoki (2020 -) Toimitusjohtajana toimi Helena Älgars, VT, LKV, Helsinki (2017 -) Tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab (2020 -), jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana KHT Kirsi Aromäki (2021 -)

Vuosi 2022

Vuosi 2022 jatkuu edelleen poikkeustilanteessa. Hallitus on päivittänyt tälle vuodelle vuonna 2017 laadittua visiota, arvoja ja strategiaa.

Arviointikeskus ja sen asiantuntijat tulevat johtamaan myynti-, markkinointi-, palvelu- ja hallintoprosessiensa tavoitteet ja mittarit strategian pohjalta sekä analysoivat säännöllisesti toimintansa tuloksellisuutta.

Arviointipalveluiden kysyntä on pysynyt koko ajan hyvällä tasolla ja sen odotetaan jatkuvan vuonna 2022. Projektipalveluissa on hoidossa yksi iso projekti ja useampi pienempi, joiden perusteella odotetaan hyvää vuotta. Projektipalveluiden markkinointiin panostaminen jatkuu edelleen. Edunvalvontapalveluiden osuus arvonmäärityspalveluiden liikevaihdosta odotetaan pysyvän viime vuoden kaltaisena, johtuen yleisestä toimitusten lukumäärän laskusta ja epidemia-tilanteen aiheuttamista viivästyksistä meneillä olevien toimitusten aikatauluihin. Toimintasuunnitelmaan on sisälletty potentiaalisten aloitusvaiheessa olevien tie- ja lunastustoimitusten etsintä koko maasta uusien toimeksiantojen markkinoimiseksi. On oletettavaa, että näiden palvelumuotojen keskinäinen liikevaihdon normaali vuosivaihtelu jatkuu. Arvonmäärityspalveluiden liikevaihtoon tulee vaikuttamaan Oulun toimiston asiantuntijan vaihtuminen. Uuden asiantuntijan perehdyttäminen tehtävään tulee viemään työaikaresursseja muilta arviointiasiantuntijoilta tämän vuoden ajan.

Lakitoimeksiantojen kysyntä on erinomaista. Sisään otettavien toimeksiantojen lukumäärään vaikuttaa kuitenkin lakitiimin vajaat henkilöresurssit vuoden loppuun asti. Tilanteen vuoksi lakipalveluiden liikevaihdon ylläpito viimevuotisella tasolla on haastavaa. Lisäksi lakitoimeksiantojen luonne on muuttunut niin, että ne ovat keskimäärin pidempikestoisia, isompia ja haastavampia, eivätkä ole nopeasti laskutettavissa. Toimeksiantajien maksukyky on usein heikentynyt ja vakuutusyhtiön korvauskäytännöt keskeneräisissä toimeksiannoissa ovat meille usein epäedullisia.

Yhtiönä pyrimme edelleen vakaaseen kasvuun ja meiltä tarvitaan valmiutta reagoida muuttuviin tilanteisiin ja markkinoihin. Palvelujen kysyntä näyttää pitkällä aikavälillä painottuvan lakimiespalveluihin, arviointeihin ja projektipalveluihin.

Vuoden yksi päämarkkinointitapahtumistamme MTK:n liittokokous. Olemme siellä mukana näytteilleasettajana omalla osastollamme ja pyrimme tutustuttamaan jäsenistöä yrityksemme monipuolisiin laki- ja arviointipalveluihin tuomalla esiin ajankohtaisia aiheita kuten tuulivoimasopimukset maanomistajan kannalta.

Arviointikeskus juhlii toimintansa 60-vuotista kautta tämän vuoden aikana. Juhlavuosi tulee näkymään markkinointiviestinnässä eri tavoin vuoden aikana. Tulemme esittämään Välähdyksiä Arviointikeskuksen historiaan -julkaisuissa tapahtumia eri vuosikymmeniltä ja esittelemään nykyistä toimintaamme mahdollisimman laajasti.

Viestimedia

Yhtiön tila, toiminnan tulos sekä olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuonna 2021 Viestimedian liikevaihto oli 30,6 milj. euroa, missä oli kasvua 731 000 euroa (+2,4 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevoitto oli 5,0 milj. euroa eli n. 16,4 % liikevaihdosta. Liikevoitto kasvoi 6,4 % edellisen vuoden vertailukelpoiseen tulokseen verrattuna.

Viestilehdissä vuonna 2020 tehdyn strategiaa toimeenpanoa edistettiin aloittamalla laaja digiuudistushanke syksyllä 2021. Hankkeessa uudistetaan Viestimedian lehtien verkkosivustot entistä asiakasystävällisimmiksi sekä toimintavarmemmiksi. Samalla yhtenäistetään julkaisutyökalut sekä uudistetaan organisaation toimintamalleja entistä sujuvammiksi.

Koronapandemian jatkuminen vaikutti edelleen myös Viestimedian toimintaan. Henkilöstö työskenteli enimmäkseen etätyössä, ja sitä tuettiin tarjoamalla henkilöstölle mahdollisuus saada kotiin joko sähköpöytä tai ergonominen työtuoli. Viestimedian toimintamalli tulee tulevaisuudessa olemaan joustava yhdistelmä lähi- ja etätyöskentelyä, mikä tarkoittaa, että toimitilarave muutuu. Yhtiössä aloitettiin toimitilahanke, jonka myötä toimitilojen halutaan kannustavan entistä enemmän yhteistyöhön ja kohtaamisiin. Uudet tilat valmistuvat keväällä 2022.

Mediatoimiala sopeutui poikkeustilanteeseen kohtuullisen hyvin, ja mediamainonta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 10,2 % (ilman hakukone- ja sosiaalisen median mainontaa). Sanomalehtien (ml. digimainonta) mediamyynti kasvoi 9,4 % ja vastaavasti aikakauslehtien mediamainonta laski 0,6 %.

Viestimedia Oy:n kustannus- ja julkaisuohjelmaan kuuluivat seuraavat lehdet: Maaseudun Tulevaisuus, Kantri, MT Metsä, Suomalainen Maaseutu, Koneviesti, Koneklassikot, Aarre, Suomela sekä Kylvösiemen. Vuonna 2021 lanseerattiin kaksi uutta verkkopalvelua: MT Hevoset sekä traktoreiden ja työkoneiden markkinapaikka Traktorpool. Koneklassikot ja Kylvösiemen eivät ilmesty enää itsenäisinä lehtinään vuoden 2021 jälkeen.

Viestimedian johtoryhmästä jäi pois 31.12. sisältömyynnin myyntijohtaja Petri Numminen siirtyessään uuden työnantajan palvelukseen. Samassa yhteydessä käytiin sisältömyynnin organisaatiota koskeva YT-neuvottelu, jossa neuvoteltiin sisältömyynnin yksikön yhdistymisestä osittain uuteen tilausmyynti- ja asiakaskokemusyksikköön, ja osittain mediamyynnin yksikköön. Organisaatiomuutoksen tavoitteena on asiakasnäkökulman sekä prosessijohtamisen vahvistaminen.

Maaseudun Tulevaisuus, Kantri, MT metsä ja Suomalainen Maaseutu

Maaseudun Tulevaisuus on Suomen toiseksi luetuin tilattava päivälehti. Maaseudun Tulevaisuuden kokonaistavoittavuus viikossa (painetun lehden + mt.fi-sivuston lukijat) on 514 000 (KMT 2021). Verkkopalvelun kävijämäärä on kasvanut merkittävästi, ja on keskimäärin lähes 450 000 kävijää viikossa. Lehden ja sen verkkopalvelun jatkuva kehittäminen, kuten sisällön monipuolistaminen ja laajentaminen ovat olleet välttämättömiä kestäväälle ja kannattavalle kasvustrategian toteuttamiselle. Tästä esimerkkinä on digitaalisen julkaisun MT Hevosten lanseeraus alkuvuonna 2021.

Maaseudun Tulevaisuus ilmestyi kertomusvuonna 151 kertaa (151). Keskimääräinen sivumäärä oli 22 (21). Lehden liitteistä Suomalainen Maaseutu ilmestyi 12, MT Metsä 10 ja Kantri 11 kertaa.

Koneviesti

Koneviesti on maa-, metsätalouden ja maarakennuksen parissa työskenteleville suunnattu ammattilehti. Koneviesti ilmestyi 18 kertaa. Koneklassikot-lehti ilmestyi 5 kertaa sekä itsenäisenä lehtenä että Koneviestin liitteenä. BioEnergia-lehti ilmestyi Koneviestin liitteenä neljä kertaa. Koneviestin konsepti ja ulkoasu uudistettiin vuoden 2021 aikana vastaamaan entistä paremmin lukijoiden toiveita. Koneviestin keskimääräinen sivumäärä oli 124 sivua (124). Koneviestin kokonaistavoittavuus (lehti + koneviesti.fi) oli 181 000 (KMT 2021). BioEnergia- ja Koneklassikot-liitteet lakkautettiin vuoden 2021 lopussa.

Aarre

Aarre tarjoaa tietoa ja elämyksiä kaikille metsän ja luonnon aarteita arvostaville suomalaisille. Aarre ilmestyi 11 kertaa vuonna 2021. Aarteen keskimääräinen sivumäärä oli 77 sivua (77). Aarteen kokonaistavoittavuus (lehti + aarrelehti.fi) oli 152 000 (KMT 2021).

Suomela

Neljä kertaa vuodessa ilmestynvä Suomela-lehti kertoo pientaloasujia kiinnostavista teemoista ja uutuuksista, ja se tavoittaa yli 2 miljoonaa suomalaista pientaloasujaa. Suomela.fi on Suomen suurin pientaloasumiseen erikoistunut sivusto, jossa on monipuolista sisältöä pihasta, puutarhasta, rakentamisesta ja remontoinnista.

Kylvösiemen

Kylvösiemen on kasvinviljelijän ammattilehti. Se ilmestyi neljä kertaa, ja lehden painos oli noin 800 kappaletta. Kylvösiemen siirtyy jatkossa osaksi Maaseudun Tulevaisuuden maataloussisältöjä.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Viestimedian uusi organisaatio vahvistettiin tammikuussa 2022, ja kaupallinen toiminta jakaantuu tilausmyynti- ja asiakaskokemusyksikköön sekä mediamyynnityksikköön.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Viestimedian liikevaihdon odotetaan kasvavan jonkin verran vuonna 2022. Kasvua tavoitellaan erityisesti digitaalisesta liikevaihdosta, niin tilausmyynnin kuin mediamyynninkin osalta. Verkkopalvelujen uudistuminen tukee digitaalisen kasvun tavoitteita. Printtilevikkien osalta pyritään säilyttämään nykyinen taso. Kannattavuuteen tuo paineita paperin hinnan merkittävä hinnannousu.

Strategiansa mukaisesti Viestimedia lanseeraa uusia digitaalisia palveluita. Keväällä lanseerataan erikseen myytävä MT Metsä -tuote, jonka voi tilata joko digituotteena tai digituote ja kk-liite yhdistelmätuotteena.

Uudistettu organisaatio ja uudet toimitilat mahdollistavat entistä tiiviimmän yhteistyön eri yksiköiden sisällä ja välillä, mikä tukee strategian toteuttamista. Viestimediassa toteutetaan vuoden aikana koko organisaatiota koskeva Kasvualusta-niminen osaamisen kehittämisen ohjelma.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pitkällä aikavälillä yhtiön julkaisujen levikkiin liittyy merkittäviä riskejä, koska pääkohderyhmän eli maatilayrittäjien määrä jatkaa alenemistaan. Samalla maataloustuottajien kannattavuuskriisi voi vaikuttaa myös Viestimedian liiketoimintaan. Tämän vuoksi on tärkeää tavoitella myös entistä laajempia kohderyhmiä niin tilaajien, lukijoiden kuin ilmoittajien joukosta. Uusia kohderyhmiä on tavoiteltava kuitenkin unohtamatta pitkäaikaista, uskollista tilaajakuntaa.

Liiketoiminnan digitalisoituminen ja ansaintamallien muuttuminen ovat isoja haasteita yhtiön tulevaisuuden näkökulmasta. Toimialalla on joitakin esimerkkejä siitä, että kokonaislevikit ovat kääntyneet kasvuun digitilausten myötä.

Uutena riskinä toimialalla on paperin hinnan voimakas kasvu. Paperitehtaita on suljettu, minkä vuoksi paperin saatavuus on vähentynyt, ja samaan aikaan energian hinta on noussut. Sanoma- ja aikakauslehtitoimiala on edelleen hyvin riippuvainen printtilehtien tuotoista, ja paperin hinta vaikuttaa merkittävästi kokonaiskustannusten nousuun.

Postilaki uudistuu, kun postin yleispalvelu muuttuu 5-päiväisestä 3-päiväiseksi, ja samalla yleispalvelun ulkopuolelle oleville päiville on haettavissa määräaikaista jakelutukea. Uudistuksen myötä on riski, että vuoropäiväjakelu laajenee myös haja-asetusalulle, mikä voi aiheuttaa suuria haasteita jakelun organisointiin ja asiakaspalvelun hoitamiseen. Tämä koskee erityisesti Maaseudun Tulevaisuutta, joka on tällä hetkellä yleispalvelun piirissä, ja aidosti valtakunnallinen uutislehti. Samalla jakelukulujen pitkään jatkunut nousu vaikuttaa paljon kokonaiskustannuksiin. Tehokkaasti toimiva ja kustannuksiltaan kohtuuhintainen jakeluverkosto on kriittinen Viestimedian toiminnalle vielä pitkään.

ICT-infra, tietojärjestelmät, tietoturva ja niihin liittyvät kysymykset voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä yhtiön toiminnalle. Riskien merkitys korostuu järjestelmiä uusittaessa sekä kehitettäessä sähköistä liiketoimintaa, jossa mm. eri järjestelmien keskinäinen yhteensopivuus sekä esimiesten kyky uudistaa toimintaprosesseja on ratkaisevan tärkeää.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen määrä tilikaudella 2021 oli 123 henkilöä (117). Maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä, tulospalkkiot mukaan lukien, oli 7,2 milj. euroa (7,1 milj. euroa).

Vastuullisuus

Yhtiö ottaa omassa toiminnassa huomioon ympäristökysymykset ja niitä koskevat, voimassa olevat säännökset. Omaan toimintaan ei sen luonteen vuoksi sisälly merkittäviä ympäristöriskejä. Kustannusosakeyhtiön julkaisut painetaan PEFC-sertifioidulle kotimaiselle paperille. Yhtiön käyttämille painotaloille on myönnetty ympäristösertifikaatti, joka varmentaa, että painon ympäristöjärjestelmä täyttää SFS-EN ISO 14001 standardin vaatimukset.

Viestimediassa toimitaan sekä hyvän hallintotavan että yhtiön arvojen mukaan: ylpeästi juureva, yhdessä uudistuva ja rehdisti inhimillinen. Tämä tarkoittaa vastuullista toimintaa kaikkien sidosryhmien suuntaan.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Hallintoneuvoston jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12: Mauno Ylinen, Markus Eerola, Jaakko Halkilahti, Pekka Kärkäs, Arto Laine, Katja Lamminen (henkilöstön edustaja), Asko Miettinen, Kati Partanen, Kaisa Pihlaja, Mikko Tirola, Hannu Toivonen (henkilöstön edustaja), Jyrki Wallin ja Eerikki Viljanen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Mauno Ylinen.

Hallintoneuvoston valitsemina hallituksen jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12: Juha Marttila, Heikki Laurinen, Harri Saukkomaa ja Kati Sulin. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut 1.1.–31.12. Juha Marttila.

Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Kirsi Aromäki (KHT).

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Anu Nissinen.

Yhtiön kustantamien lehtien päätoimittajina ovat toimineet Maaseudun Tulevaisuudessa, Kantrissa, MT Metsässä ja Suomalaisessa Maaseudussa 1.1.–31.12 Jouni Kempainen, Koneviestissä Eemeli Linna, Aarteessa Mari Ikonen ja Kylvösiemenessä Tuure Kiviranta.

MTK Hankinnat

Vuosi 2021 oli MTK Hankintojen toinen toimintavuosi jonka aikana pääsiallisesti keskittyneet keskityimme liiketoiminnan kehittämiseen sekä markkinointiin ja viestintään.

Ensimmäisen toimintavuoden jälkeen päätimme vähentää ruotsalaisten kollegoiden työpanosta ja vastaavasti lisätä suomalaista. Kaksi LRF Samköpin kolleegaa jotka yhteensä olivat tehneet noin 50% työajasta MTK Hankinnoille lopettivat, ja heidän tilalle vuokrattiin puolipäiväinen markkinoinnin ammattilainen, Satu Törönen.

Kesällä saimme mukaan SLC:n jäsenet ja syksyn kuluessa myös ruotsinkieliset metsänhoitoyhdistysten jäsenet. Heille viestintä ja markkinointi tehdään ruotsinkielellä kattaen kotisivumme ja mainonnan esimerkiksi heidän omassa jäsenlehdessään.

Järjestimme kahdet jäsenetupäivät Motonetilla. Valitettavasti Coronasta johtuen ilman tarjoiluja, mutta päivien aikana jäsenet, myös henkilöjäsenet saivat kymmenen prosentin alennuksen ostoistaan.

Sähköinen uutiskirjeemme on ollut pidetty markkinointikanava jonka avausprosentti on keskimääräisesti noin 40%. Lisäksi olemme saaneet näkyvyyttä MTK-viestissä, mhy:n omissa uutiskirjeissä sekä sosiaalisessa mediassa. Olemme myös mainostaneet jäsenetuja Maaseudun Tulevaisuudessa. Merja saa jäseniltä yhteydenottoja päivittäin. Yleensä jäsen tarvitsee apua tilinavauksessa tai autobonuksen hakuprosessissa.

Käytetyimmät jäsenedut ovat olleet autot, mönkijät, Ahlsell sekä Onninen yhteensä noin 86% liikevaihtosta. Suurin pettymys on ollut Stark (rakennustarvikkeet), jonka sopimusta on käyttänyt vain satakunta jäsentä sekä AD Autokorjaamot jonka etua ei ole käytetty lainkaan. Muita jäsenetuja on alettu käyttämään enenemässä määrin.

Joulukuussa lanseerasimme polttoaine-edun jota jäsenet ovat aiemmin peräänkuuluttaneet. Etu neuvoteltiin S-Busineksen kanssa valtakunnallisesti kaikille ABC-asemille. Lanseeraus oli menestys ja jo ensimmäisen viikon aikana hakemuksia oli tuhakunta ja kun ensimmäiset kortit saapuivat jäsenille, niitä myös alettiin käyttämään. Tämä etu tulee tulevina vuosina olemaan MTK-Hankinnoille tärkeä tukipilari. Yhteensä jäsenetuja saa 29:lta yhteistyökumppanilta.

Myyntimme kasvoi ensimmäisestä toimintavuodesta 2020 vuoteen 2021 yhteensä 263%, emme kuitenkaan päässeet budjetoituun 39 000 Euroon ja vuoden myyntimme oli 23 500 Eur.

Kustannuksemme muodostuivat pääsiallisesti työtunneista, markkinoinntista ja IT:stä. Liiketoimintamallimme on kustanustehokas ja tilinpäätöksessä teimme noin 100 000 Euroa budjetoitua paremman miinusmerkkisen tuloksen, 297 000 Eur.

Vuoden viimeisellä kvartaalilla laskutuksemme lähti selkeään nousuun. Myös markkinointikustannuksemme olivat samaan aikaan korkeat, mikä on hyvä asia sillä ilman markkinointia jäsenemme eivät saa riittävästi tietoa jäseneduista.

Haluan kiittää MTK:n sekä LRF:n johtokuntaa luottamuksesta kehittää yhteisyritystämme. Kiitos myös Perttu Pyykköselle, Heikki Lauriselle, Mårten Nilssonille sekä Erik Pihlolle aktiivisesta ja positiivisesta hallitustyöskentelystä. Erikoiskiitokset Merja Elomaalle, Henrietta Dahlmanille, Pontus Leanderille sekä Satu Töröselle mahtavasta työpanoksesta, jonka olette antaneet MTK Hankinnoille.

Sanna Blomberg, toimitusjohtaja

MTK:n antamat lausunnot 2021

- Lausunto 10.1. Lausunto elintarvikelain kokonaisuudistukseen liittyvistä asetusehdotuksista
- Lausunto 11.1. Lausunto Valtioneuvoston selonteosta eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma
- Lausunto 15.1. Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittisesta selonteosta dnro VN/1972/202
- Lausunto 19.1. Lausunto Valtioneuvoston selonteosta eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma
- Lausunto 21.1. lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metsitystuen hakemuksessa esitettävistä tiedoista sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä
- Lausunto 27.1. Lausunto Valtioneuvoston selonteosta eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma
- Lausunto 28.1. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta vuodelta 2020 maksettavasta sokerijuurikkaan kuljetustuesta
- Lausunto 28.1. The importance of the active ingredient triflusal-methyl for weed control in sugar beet in Finland
- Lausunto 29.1. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta
- Lausunto 1.2. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2020 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnan annettun valtioneuvoston asetuksen 5 ja 18 §:n muuttamisesta
- Lausunto 2.2. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalouden rakennetuista annettun lain 18 §:n sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annettun lain 41 §:n muuttamisesta
- Lausunto 2.2. Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jokamiehen oikeuden nojalla luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta
- Lausunto 5.2. Lausunto Työ- ja elinkeinoministeriölle biokaasun sisällyttämisestä jakeluvelvoitteeseen
- Lausunto 5.2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettun lain muuttamisesta
- Lausunto 5.2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettun lain muuttamisesta
- Lausunto 9.2. Lausunto luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi metsästysasetuksen ja metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annettun valtioneuvoston asetuksen 4 § muuttamiseksi
- Lausunto 9.2. Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista
- Lausunto 11.2. Hallituksen esitys eduskunnalle elintarvikelaiksi ja laiksi sakon täytäntöönpanosta annettun lain 1 §:n muuttamisesta
- Lausunto 12.2. Lausunto arviomuistiosta postilain muutoksista
- Lausunto 12.2. Fossiilittoman liikenteen tiekartta - luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä
- Lausunto 12.2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettun lain muuttamisesta
- Lausunto 15.2. Lausunto aiheesta säädoehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet
- Lausunto 18.2. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta eräksi kalastusrajoituksiksi Saimaalla
- Lausunto 19.2. Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetus hukkakaurasta siementuotannossa
- Lausunto 19.2. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Yhteisen maatalouspolitiikan strategisia suunnitelmia koskevat suositukset jäsenvaltioille

Lausunto 22.2. Lausuntopyyntö yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain (508/2020) muuttamisesta
Lausunto 22.2. Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021–2032 – Suunnitelmaluonnos ja vaikutusten arviointi
Lausunto 23.2. Lausunto: HE 3/2021 vp elintarvikelaiksi ja laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta
Lausunto 23.2. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi taajuusasetuksen muuttamisesta
Lausunto 26.2. Lausuntopyyntö lukiodiplomiselvityksestä 2020 dnro VN/2062/2020
Lausunto 1.3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:n sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 41 §:n muuttamisesta
Lausunto 3.3. Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metsitystuen toteutusilmoituksen sisältövaatimuksista ja metsitystuen maksamiseen liittyvästä menettelystä
Lausunto 4.3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi
Lausunto 6.3. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta poronhoitovuodelta 2021/2022 maksettavasta eläinakohtaisesta tuesta
8.3. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kiertotalouden strategisesta ohjelmasta (vn/13551/2019)
Lausunto 8.3. Lausuntopyyntö yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteiden uudistamisesta OPH-3243-2020
Lausunto 9.3. Asia: HE 241/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi
Lausunto 9.3. Työterveyshuoltolain muutos
Lausunto 8.3. Lausuntopyyntö jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi VN/727/2021
Lausunto 11.3. Lausunto porovahinkolautakunnan mahdollisesta kokoonpanosta
Lausunto 12.3. O 48/2019 vp, Säädösehdotusten vaikutusten arvioinnin toteutuminen – nykytila ja kehittämistarpeet
Lausunto 22.3. Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön ehdotuksesta haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmaksi
Lausunto 30.3. Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
Lausunto 6.4. Lausuntopyyntö Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020-työryhmän mietinnöstä
Lausunnot 14.4. Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle biokaasun sisällyttämisestä jakeluvaihtoehtoon HE48/2021vp
Lausunto 15.4. Väliaikainen poikkeaminen
Lausunto 16.4. Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepoliitikan ohjelmaehdotus ja ympäristöselostus
Lausunto 16.4. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) valmistelun ja siihen liittyvän ympäristöarvioinnin aloittamisesta
Lausunto 16.4. Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Mercosurin välisen assosiaatiosopimuksen neuvottelemine
Lausunto 20.4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi geenitekniikkalain muuttamisesta
Lausunto 21.4. Lausunto ympäristövaliokunnalle biokaasun sisällyttämisestä jakeluvaihtoehtoon HE48/2021vp
Lausunto 22.4. Lausunto hallituksen esityksestä laiksi eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta
Lausunto 22.4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jätelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
Lausunto 28.4. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto ilmastonmuutokseen sopeutumisstrategiasta
Lausunto 3.5. Suomen merenhoitosuunnitelman kolmas osa: ehdotus suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi vuosille 2022–2027
Lausunto 4.5. Lausuntopyyntö HE ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisen muuttamisen jatkamisesta dnro VN11478/2021-OKM
Lausunto 4.5 Lausuntopyyntö korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelmasta dnro VN/3884/2020
Lausunto 4.5 Lausunto talousvaliokunnalle biokaasun sisällyttämisestä jakeluvaihtoehtoon
lausunto 5.5. Vaikuta vesiin – ehdotus kymijoen-suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2027
Lausunto 5.5. Lausunto luonnoksesta luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteiden muuttamiseksi

Lausunto 5.5 Lausuntopyyntö koskien hallituksen esitystä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamiseksi VN/28336/2020-OKM-1

Lausunto 5.5. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ulkomaalaisten työntekijöiden ja yrittäjien työehto- ja lupavalvonta-asioiden neuvottelukunnasta

lausunto 5.5. Lausunto: vaikuta vesiin – ehdotus vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2027

Lausunto 5.5. Vaikuta vesiin – ehdotus oulujoen-ijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2027

Lausunto 5.5. Lausunto: vaikuta vesiin – ehdotukset Kemijoen ja Tornionjoen sekä Tenon-näätämojoen-Paatsjoen vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmiksi vuosiksi 2022–2027

Lausunto 5.5. Lausunto: vaikuta vesiin – ehdotus Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2027

Lausunto 6.5. Lausunto lehtien jakelutukea ja sen toteutusvaihtoehtoja koskevasta arviomuistiosta

Lausunto 7.5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi

Lausunto 10.5. Lausunto Energiavirastolle luonnoksesta asiakaskeskeisen vähittäismarkkinamallin toimeenpanoon liittyvistä suosituksista, 1548/403/2021

Lausunto 12.5. Lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi helmielinympäristöohjelmasta

Lausunto 17.5. Valtioneuvoston selvitys: EU:n uusiutuvan energian direktiivin nojalla annettava komission täytäntöönpanoasetus toimintaohjeista näytön antamiseksi metsäbiomassan kestävyyskriteerien täyttymisestä

Lausunto 18.5. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2020 maksettavista lypsylehmä-, nauta-, uuhi- ja kuttupalkkioista, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiosta sekä peltokasvipalkkiosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 19.5. Valtioneuvoston selvitys: EU:n uusiutuvan energian direktiivin nojalla annettava komission täytäntöönpanoasetus toimintaohjeista näytön antamiseksi metsäbiomassan kestävyyskriteerien täyttymisestä

Lausunnot 19.5 Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistamista koskevat ehdotukset

Lausunto 24.5. Lausunto koskien luonnosta Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto luonnonmukaisen tuotannon kehittämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta

Lausunto 24.5. Lausuntopyyntö luomu 2.0 – suomen kansallinen luomuohjelma

Lausunto 25.5. Lausunto sähkömarkkinalaista

Lausunto 25.5. Asiantuntijalausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kiinteistönmuodostamislain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunto 26.5. MTK lausunto asiasta: E 53/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n uusiutuvan energian direktiivin nojalla annettava komission täytäntöönpanoasetus toimintaohjeista näytön antamiseksi metsäbiomassan kestävyyskriteerien täyttymisestä

Lausunto 27.5. Lausuntopyyntö ammatillisen perustutkinnon yhteisistä tutkinnon osista OPH-1667- 2021

Lausunto 31.5. MTK lausunto luonnoksesta fossiilisesta öljylämmityksestä luopumisen toimenpideohjelmaksi

Lausunto 31.5. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028

lausunto 7.6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunto 8.6. MTK lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sähkötoimitusten selvittämisestä ja mittauksesta

Lausunto 11.6. Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseksi

Lausunto 15.6. Esitys maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi ravintohoukuttimen käytön kieltämisestä vesilintujen metsästyksessä metsästysvuosina 2021–2024

Lausunto 15.6. Lausunto vesilintujen metsästyksen rajoittaminen

Lausunto 15.6 MTK lausunto ehdotuksesta työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi sähkökaupassa ja sähkötoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdesta

Lausunto 15.6. MMM asetukseksi ravintohoukuttimen käytön kieltämisestä vesilintujen metsästyksessä metsästysvuosina 2021–2024

Lausunto 23.6. Julkisuuslain soveltamiseen liittyvät haasteet, kehittämistarpeet ja taloudellinen näkökulma

Lausunto 24.6. MTK lausunto Energiaviraston luonnoksesta harmonisoiduksi jakelumaksujen hinnoittelun rakenteeksi

Lausunto 29.6. Metsätuholain muutos

Lausunto 30.7. Luonnos meripolitiikan toimenpideohjelmaksi

Lausunto 5.7. MMM Lausunto Karhukiintiöt 2021

Lausunto 5.7. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta euroopanmajavakiintiöksi 2021–2022

Lausunto 15.7. Itämeren norpan saaliskiintiö asetusta alueellisen kiintiön nojalla 2021–2022

Lausunto 22.7. Itämeren norpan saaliskiintiö asetusta alueellisen kiintiön nojalla 2021–2022

Lausunto 3.8. Lausuntopyyntö Maatalousalan perustutkinnon perusteista OPH-2445-2021

Lausunto 5.8. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta sekä laiksi eläinlääkärimäärin harjoittamisesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Lausunto 5.8. Lausunto Ilmastoruokaohjelma

Lausunto 13.8. MTK lausunto valtiovarainministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi polttoturpeen verotusta koskeviksi muutoksiksi

Lausunto 6.9. Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunto 17.9. Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta ympäristönsuojelulain ja vesilain muuttamisesta

Lausunto 22.9. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi elinympäristöjen kunnostus- hoito- ja ennallistamishankkeisiin vuosina 2021–2030 myönnettävästä valtionavustuksesta

Lausunto 23.9. Asia: 55-valmiuspaketti komission tiedonanto - Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta

Lausunto 24.9. Esitysluonnos laiksi laajakaistarakentamisen tuesta annetun lain muuttamisesta ja luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 29.9. Lausunto lainsäädännön jälkiarvioinnin kehittämisestä valtioneuvostossa

Lausunto 5.10. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta

Lausunto 5.10. MTK:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Hankkeen VM024:00/2021 lausunto.

Lausunto 5.10. VP Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Lausunto 5.10. VP Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Lausunto 5.10. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta

Lausunto 5.10. MTK:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi.

Lausunto 6.10. Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto 8.10. Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetukseksi ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta vn/24935/2021

Lausunto 13.10. MTK:n lausunto asiasta HE 144/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Lausunto 13.10. MTK lausunto asiasta: U 59/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/70/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä, sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta

Lausunto 15.10. K 18/2021 vp, Ilmastovuosikertomus 2021

Lausunto 18.10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisestä ja korvaamisesta (HE 154/2021 vp)

Lausunto 19.10. HE 156/2021 VP hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto 19.10 MTK lausunto TaV U-59 Uusiutuvan energian direktiivi kestävyyskriteerit

Lausunto 19.10. MTK:n lausunto asiasta U 49/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta LULUCF-asetuksen ja hallintomalliase-
tuksen muuttamisesta

Lausunto 19.10. Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta, VNS 4/2021 vp

Lausunto 20.10. Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (HE 146/2021 vp)

Lausunto 20.10. MTK lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tuesta Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisille energiainvestoinneille vuosina 2022–2026

Lausunto 20.10. Lausunto: ehdotus valtioneuvoston asetukseksi vesienhoidon järjestämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 20.10. Asia: U 57/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismista (hiilirajamekanismi, CBAM)

Lausunto 20.10 Asia: K 18/2021 vp, Ilmastovuosikertomus 2021

Lausunto 21.10. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Lausunto 21.10. Lausuntona luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 21.10. Luonnon virkistyskäytön strategia

Lausunto 22.10. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (HE 146/2021 vp)

Lausunto 25.10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisestä ja korvaamisesta (HE 154/2021 vp)

Lausunto 26.10. MTK:n lausunto asiasta U 49/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta LULUCF-asetuksen ja hallintomalliase-
tuksen muuttamisesta

Lausunto 27.10. MTK:n lausunto asiasta U 55/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksen 2018/842/EU sitovista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021—2030 ja Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi (taakanjakoasetus)

Lausunto 28.10. MTK:n lausunto asiasta U 49/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta LULUCF-asetuksen ja hallintomalliase-
tuksen muuttamisesta

Lausunto 29.10. MTK lausunto suurelle valiokunnalle asiasta E97/2021vp 55-valmiuspaketti tiedonanto - Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta

Lausunto 5.11. Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi porovahinkolautakunnan suoritteista vuonna 2022 perittävistä maksuista

Lausunto 5.11. Hallituksen esitys (HE 207/2021 vp) eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunto 5.11. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2021 maksettavista lypsylehmä-, nauta-, uuhi- ja kuttupalkkioista, teuraskaritsa- ja teuraskilipalkkiosta sekä peltokasvipalkkiosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 12.11. Lausuntopyyntö eläinten hyvinvointikorvausta koskevista asetuksista

Lausunto 15.11 Luonnos vesitalousstrategiaksi vuoteen 2030

Lausunto 18.11. Hiilitullikuuleminen

Lausunto 18.11 MTK lausunto asiasta HE 212/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Lausunto 19.11. Lausunto valtakunnallisesta jättesuunnitelmasta vuoteen 2027
Lausunto 23.11. Asia: E 120/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskeva delegoitu säädös
Lausunto 23.11. E 120/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskeva delegoitu säädös
Lausunto 29.11. Lausunto valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta sokerijuurikkaan viljelijöille vuodelta 2022 maksettavasta kansallisesta tuesta
Lausunto 30.11 Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi pölyttäjätalouksstrategiaksi
Lausunto 1.12. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädäntöä
Lausunto 3.12. Kansallista tieliikenteen päästökauppaa koskeva arviomuistioesitys
Lausunto 7.12. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi puutavaran poiskuljettamista koskevasta alueajasta
Lausunto 7.12. Lausunto valtioneuvoston asetukseksi juurikäävän torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta
Lausunto 7.12. Lausuntopyyntö Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä
Lausunto 8.12. Lausunto OECD-työryhmän loppuraportista (Suojelualueverkostoa tukevat, luonnon monimuotoisuutta turvaavat alueet Suomessa)
Lausunto 8.12. Esitys maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella metsästys vuonna 2021—2022
Lausunto 9.12. Lausunto valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta vuodelta 2021 maksettavasta sokerijuurikkaan kuljetustuesta
Lausunto 16.12. Esitys maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi poikkeusluvalla sallittavasta ahman metsästyksestä metsästysvuonna 2021—2022
Lausunto 20.12. Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä

Kuvatiedot:

Henri Uotila/Viljelijä 2040
Jaana Kankaanpää
Hyvää Suomesta/MTK
Henri Uotila/MTK Viljelijä 2040
Katariina Latva
Katariina Latva
Hyvää Suomesta/MTK
Katariina Latva
Kasviskampanja 2021/MTK/Dingle
MTK Bryssel
Henri Uotila/Katariina Latva
MTK johtokunta
Jaana Kankaanpää
Henri Uotila/Viljelijä2040
Seppo Miettunen/mhy kuvapankki
Aleksi Mustonen/mhy kuvapankki
Henri Uotila/MTK Hankinnat

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK

Simonkatu 6, 00100 Helsinki
PL 510, 00101 Helsinki

